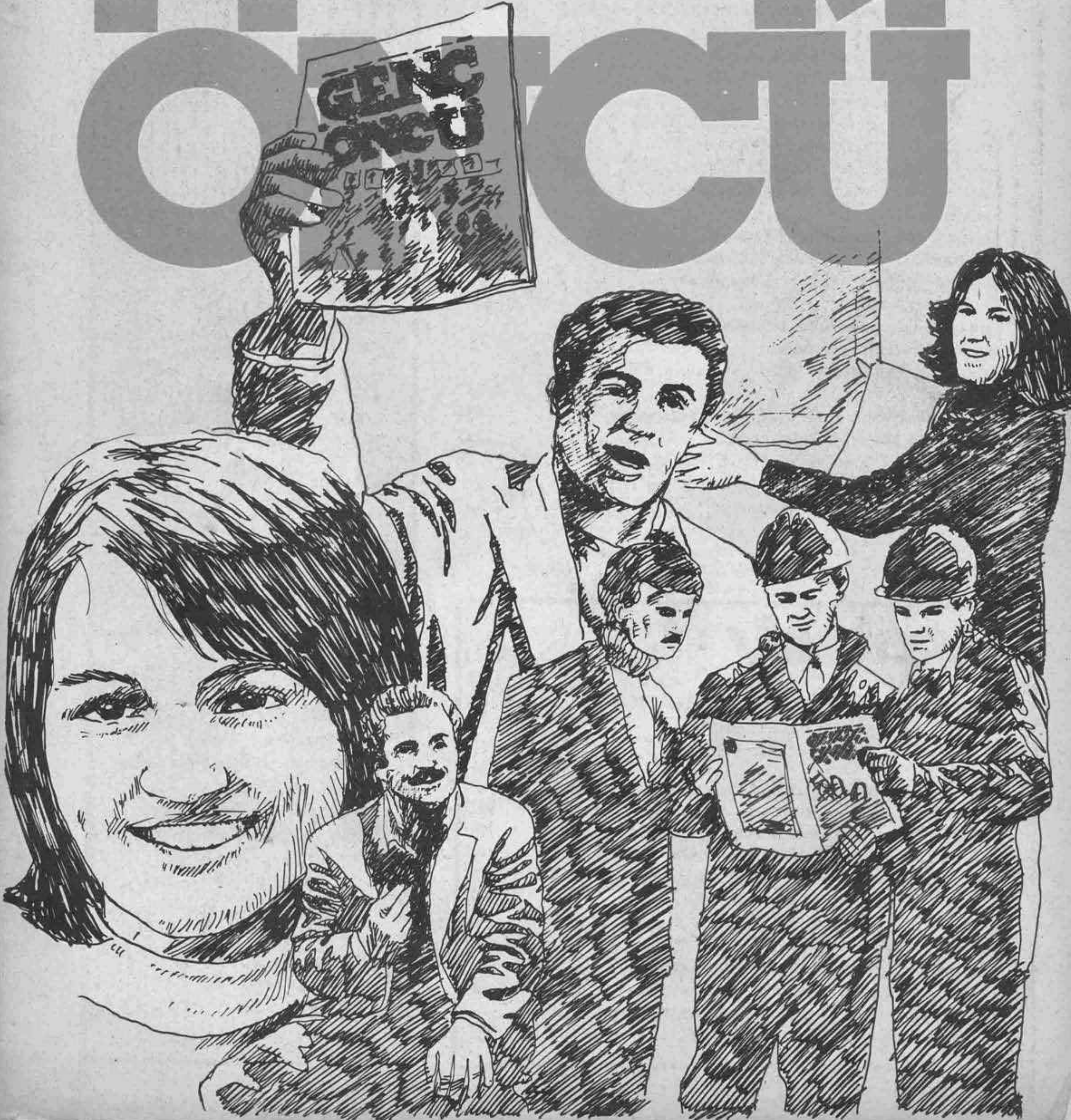
aylık siyasi gençlik dergisi/ 7 / aralık 1978

GENÇ ÖNCÜ

BU SAYIDA

contents

monthly political review for youth

12 SAYI SONUNDA CİLT KAPAKLARI ÇIKARILACAKTIR.

GENÇ ÖNCÜ

GENÇ ÖNCÜ YAYINLARI
1) GENÇLİK ÖRGÜTLENMESİNİN İLKELERİ VE TÜRKİYE (2. BASKI TÜKENDİ, 3. BASIM YAPILIYOR)
2) İŞÇİ SINIFI HAREKETİ VE GENÇLİK ... 10 TL.

Yazışma Adresi: Necatibey cd. 54/23 Demirtepe/Ankara
Tel: 29 82 60

GENÇ ÖNCÜ: Aylık Siyasi Gençlik Dergisi • Sahibi: Abdurrahman Atalay • Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Halim Bulutoğlu • Adres: Necatibey cd. 54/23 Demirtepe/ANKARA • Fiyatı: 10 TL, Abone 6 Aylık: 60 TL, Yıllık 100 TL, Yurt dışı 2 katıdır • Posta Çeki No'su: 109614 • Baskıya hazırlayan. Çığ Yayıncılık 179704 • Baskı: Daily News Web Ofset • Kapak: Alper Uygur

FAŞİZMİ ÖRGÜTLÜ BİRLEŞİK GÜÇ EZECEKTİR

Türkiye önemli günler yaşıyor. Bir yandan faşist güçler bastırıyor, diğer yandan "anarşiyle mücadele" adı altında işçi, emekçi sınıflar sonu nerede biteceği bilinmeyen bir baskıya itiliyor. İşçi, emekçi sınıflar için yaşam yalnızca faşist saldırılar, faşist terörle yaşanılmaz biçime getirilmiyor; ülkenin içine sokulduğu ekonomik bunalım da yaşamı her an daha çekilmez biçime çeviriyor.

Bütün bunlar doğaldır ki bilinmeyen, birden bire ortaya çıkan gelişmeler değil. Temellerinin, Türkiye'nin ekonomik yapısını belirleme yıllarına kadar gittiği uzun yılların birikimlerinin sonuçları. Tüm bunlar Türkiye'nin özellikle ikinci büyük savaş öncesinden başlayan bir süreçir ulusal bağımsızlığını 'teslim' edişinin gelip dayandığı sonuçlar. Tüm bunlar Türkiye burjuvazisinin bir türlü 'kendi yasaları içinde' bile kalmaya tahammül gösterememesinin, toplumun gelişim yasalarının görülmek istenmeyişinin doğal sonuçları.

Bütün bunlar böyle de, azçok tüm ilerici çevrelerce biliniyor da sonuç alıcı, kalıcı adımlar atılabiliyor mu? Bu sorunun yanıtı olanca rahatlıkla evet biçiminde verilemez. İlerici, demokrat güçler olarak belirlenen güçlerin en temel noktalarda bile; ulusal bağımsızlık, politik demokratikleşme için bile ortak mücadeleden, kalıcı sonuçlar elde edecek mücadeleden uzak bulundukları bir noktadayız.

CHP, büyük 'umut'larla oturduğu hükümette bugün, "anarşiyle mücadele edeceğim" diyerek büyük bir olasılıkla sonuçlarını kendisinin de görmediği işleri yapma çabasında. MHP ve yan kuruluşlarınca düzenlenip, uygulandığı artık olaylar sonrasında söylenmek gereksiniminde bile olunmayan bir açıklığa gelinmesine karşın; CHP hükümeti "yansız yaklaşım" adı altında faşist örgütlenmeleri aklama girişimlerini sürdürüyor. Faşist Hareket Partisi ve yan kuruluşlarının ardındaki ekonomik güçler bir bir açığa çıkarılırken, bunlar da unutturulmaya çalışılıyor. Ancak geçtiğimiz yıldan farklı bir noktaya da gelindiği unutulmamalı. CHP hükümeti artık bu işlerin kötülüğü üzerine konuşmaktan, kendisince iş yapma noktasına geldi.

Geldi ama, yaptığı işler faşizmin, faşist örgütlenmelerin, onların ardındaki ekonomik güçlerin üzerine yürümek odağında toplanmıyor. Polisin yetkisi artırılıyor, kişi hak ve özgürlükleri iyiden rafa kaldırılıyor, örgütlenme özgürlüğü daha da nasıl kısıtlanır diye düşünülüyor, kitle eylemleri için sonsuz erteleme girişimlerinde bulunuluyor. Kimi iyimserlerin düşüncelerine katılınarak bakılsa, şu görünüm ortaya çıkabilir. Gerçekten tüm getirilen tasarılar faşist parti ve örgütlerine uygulanırsa önemli adımlar atılmış olunabilir. Ama sonrası? Bu yasalar, o iyimser yorumcuların tezlerini sürdürürsek, CHP gidip "kötü niyetli bir hükümet" gelince ne olacaktır?

Bütün bunlar boşa gayretlerdir. Faşizmin üzerine gidilmesinin tek ve sonuç alıcı yolu vardır. Örgütlü birleşik güç biçiminde yürümek. Kitlelerin aktif eylemleriyle, işçi, köylü, emekçi tüm kesimlerin katılımlarıyla, insanlık düşmanı, dünyaca 'insanlık suçu' olarak kabul edilen faşizm ezilir. Bunun bir diğer yolu yoktur.

Türkiye'de de faşizmin ezilmesi işçi, emekçi sınıfların örgütlü birleşik güç biçiminde örgütlenmesi, gücünü artırması, aktif eyleme geçmesiyle olacaktır. Bu anlamda DİSK tarafından yapılan çağrı, katılan örgütler belirli bir adımın daha atıldığının göstergesidir. Ancak bu çağrı, çağrıya katılanlar, katılacaklar şu noktayı unutmamak zorundadırlar: Ulusal bağımsızlık ve politik demokratikleşme için antifaşist, antiemperyalist ilkeler çevresinde gerçekleşecek birlik kitlesel olmak zorundadır. Dayatmalardan uzak olmak durumundadır. Kitle örgütlerinin birlikte mücadelesinden öteye anlamlar taşımadığı da hiç unutulmamalıdır.

Bilimsel sosyalistler kitlelerin örgütlü birleşik gücünü toparlayacak, eyleme sokacak bu girişimin daha ileri adımlar atması için her zamankinden daha yüklü görevlere karşı karşıyadırlar.

GENÇ ÖNCÜ

DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ KISITLAYARAK "ANARŞİ" YE KARŞI MÜCADELE VERİLEMEZ

SERHAT BAYSAN

İnsanlık gelişimi belirli doğal ve toplumsal yasalar doğrultusunda olmaktadır. Toplumların belirli bir sistemden diğerine geçişleri, yaşamları hep bu sözü edilen yasalarca belirlenmektedir. İnsanların, toplumların gelişimleri için tümüyle belirleyicilikten uzak olmaları anlamına gelmemektedir bu. Ancak insanların, toplumların gelişimi etkilemeleri, ileriye doğru olduğu hallerde ve çok sınırlı bir biçimde olasıdır. Bu durumun bilinmesi toplumlara belli başlı bir silah haline gelmiştir. Bu silahla gelişimlerinin hızını artırma yolunu bulabilmişlerdir.

Ne var ki bu gelişim yasaları, toplumların insanlığın geriye doğru gidişime de baştan engeldir. İlkel toplumla başlayıp, sosyalist toplumla sınıfsız topluma erişmekte olan insanlığın bu yöndeki ilerlemesi durdurulamamakta, geriye çevrilememektedir. Ancak durdurulması, geriye döndürülmesi yolunda kalıcı olmayan, aciz, gerici adımlar da atılabilmektedir. Bu son durum özellikle kapitalist ülkelerin burjuvazisi ve topluca emperyalizmce değişik yöntemlerle uygulanmaktadır.

Türkiye'de de gelişim yasaları hiçe sayılarak, toplumsal ilerleme 1971' den bu yana geri çevrilmeye çalışılmaktadır. Bu hareket faşist yönlü darbe, MC'ler eliyle yapılmaya çalışılıp, önemli adımlar atılabilmiştir. Ancak adımlar kalıcı olamamış ve bu kez de bu görev CHP eliyle yaptırılır olmuştur.

Bugün CHP hükümeti, hiç bir nesnel temele dayanmadan bir takım girişimlerde bulunmaktadır. Toplumsal gelişimin kazanımlarının "anarşiyle mücadele" adı altında işçi ve emekçi sınıflar elinden alınması girişimlerinde bulunulmaktadır. 150 yılı aşkın ekonomik mücadeleler sonucu işçi sınıfının kanıyla, canıyla kazandığı "sınıf temeline dayalı" örgütlenme hakları geri alınmaya, sendikal örgütlenmesinin önü tıkanmaya çalışılmaktadır. Özellikle 70'lerden bu yana gelişen biçimde verilen bir mücadeleyle memurların, öğretmenlerin, teknik elemanların, sağlık görevlilerinin yani emekçi kitlelerin "grevli sendika için" giriştikleri örgütlenme, bu kitlelerin bu yolda bu denli kısa zamanda attıkları büyük adımlar, bu yönde döktükleri kanlar unutularak engellenmek istenmektedir. Gençler için, içinde bulunulan durumların en ileri örgütlenme biçimi olan derneklere büyük kısıtlamalar getirilmek istenmektedir. Örgütlü kitle mücadeleleri tümüyle yok edilmek amacındadır. Hem de tüm bunlar CHP'nin ağırlığının kendisince bile tartışılmadığı bir hükümetçe yapılmak istenmektedir.

Şu örnekler CHP hükümetince işçi, emekçi halka karşı "anarşiye ve teröre karşı önlem" adı altında hazırlanmış ve Meclise getirilebilmiştir:

İLKİN KİŞİ ÖZGÜRLÜKLERİNE SALDIRILAR

Milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde mülkiye amirinin emriyle polis, kişilerin üstlerini, araçlarını, eşyalarını ve özel kağıtlarını arayacak ve bunlara el koyabilecektir. (Polis Görev ve Yetki Yasası, 9. Md. ek fıkra)

Polis kimlik incelemesinde kimliği bulunmayan veya kuşkulanılan kişiler emniyete götürülecek, parmak izleri alınıp, fotoğrafları çekilecektir

"Polisin selahiyeti olayları önlemeye yetmiyor". Ecevit (Gazetelerden)

(aynı yasanın 15. Md'sine ek.)

Milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından gecikmede sakınca bulunan hallerde polis, evleri işyerlerini, bunların eklentilerini, tüm yapıları arayacak ve bulduğu suç eşyalarına el koyacaktır. (20. Md'ye ek.)

Burada saydığımız üç 'yenilik' ne anlama gelmektedir. Bunun çıkarıldığı zaman uygulanacağı kesimler kimler olacaktır. Buna en özlü yanıtı polislerin kitle örgütü POL-DER vermiştir: "Bu tasarılar emniyetin içinde bulunduğu bugünkü durumda çıkarılırsa, sonuçları çok kötü olacaktır."

Anayasanın en temel maddelerine, bağlayıcılığı Anayasaca belirlenmiş uluslararası anlaşma ve belgelerin en temel maddelerine karşı girişilen bu hareketler, daha önceleri çeşitli biçimlerde getirildiğinde, çıkarıldığında CHP tarafından da Anayasa Mahkemesine başvurulmuş, uygulanması engellenmişti.

ÖRGÜTLENMEYE İNDİRİLEN DARBELER

"Devlet memurları, 657 sayılı yasanın 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12. maddelerinde belirtilen ilke, ödev ve sorumluluklarla bağdaşmayan amaçlar güden, ya da bu tür çalışmalar yapan dernekleri kuramazlar ve bu yolda çalışma yapan derneklere üye olamazlar. Bu tür dernekler mahkeme kararıyla kapatılır." (657 sayılı Devlet Memurları Yasasına ek)

Kurulması yasak dernekleri kurma ya da yönetme suçundan mahkum olanlar derneklere üye olamayacaklardır. (1630 sayılı Dernekler Yasasının 2. maddesine ek)

"Amacı belli olmayan", "Çalışma Konuları" belirtilmeyen dernek kurulamayacak, olanlar kapatılacaktır. (1630 sayılı Yasanın 7. Md.sine ekler)

İçişleri Bakanlığı ve Valilikler onaylanmış olan tüzükleri istedikleri zaman yeniden inceleyebileceklerdir. (Aynı yasanın 9. Md.sine ek)

Dernekler, tüzüklerinde belirtilmemiş hiç bir eylem yapamayacaklardır. (39. Md.ye ek)

Dernekler "hiç bir biçimde ve yönde siyasi tutum ve davranışta bulunamayacaklar"dır. (75. Md.ye ek)

Öğrenci dernekleri "hiç bir biçim ve yönde öğrencilikle ilgisi olmayan eylemde bulunamayacaklar"dır.

Derneklere üye olması yasaklanan kimselerin üye kaydedilmeleri halinde, hem kaydeden yöneticiler, hem de kaydolanlar cezalandırılacak ve dernek kapatılacaktır. (63. Md.ye ek)

Getirilmek istenen tüm bu maddeler iyimser gözlerle incelense bile, ortaya korkunç bir tablo çıkmaktadır. Zaten kısıtlanmış olan "politikayla uğraşma", "hiç bir biçimde ve yönde siyasi tutum ve davranışta bulunamama" hükmüyle tümden ortadan kaldırılmaktadır. Bu öylesine bir noktaya varabilecektir ki, insanlar yalnızca 4 yılda bir seçim sandığı başına gittikçe "politikayla uğraşacaklar", sandığın yanından ayrılınca kafalarındaki tüm düşünceleri sileceklerdir. Aynı şey kamu görevlileri için çok daha gülünç biçimde getirilmeye çalışılmaktadır.

DOĞALDIR Kİ SON KISITLAMA DA, KİTLE EYLEMLERİNE

Toplantıları haber verme süresi 48 den 72'ye çıkarılmakta ve 10 güne kadar erteleme hakkı mülkiye amirine verilmektedir. (171 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası 7 ve 10. maddeleri)

Yasada hapis cezaları 2 kat ve para cezaları 5 kat artırılmakta, cezaların ertelenmesi veya paraya dönüştürülmesi durumu kaldırılmaktadır. (Aynı yasanın 9. maddesi)

Bu getirilmek istenen değişikliklerden sonra herhangi bir kitle eyleminin yapılabilmesinin, ancak dayatmalar sonucu başarıya ulaşabileceği çok açıktır.

Bütün bunlar Anayasa'nın kısıtlanmış olan temel hak ve özgürlüklerle ilgili maddelerine, uluslararası anlaşma ve belgelere, yüksek mahkemelerin daha önceleri benzer konumlarda aldıkları kararlara (örnek: Yüksek Mahkemenin 8.4.1963 gün ve 963/83 sayılı kararı: "Bir hak ve hürriyetin, gayesine uygun şekilde kullanılmasını son derece zorlaştıran veya onu kullanılmaz duruma düşüren kayıtlara tabi tutulması halinde, o hak ve hürriyetin özüne dokunulmuş sayılır.") tabandan zıttır.

En önemlisi de toplumsal gelişme hiçe sayılarak, elde edilen kazanımların elde edilişi sırasında verilen canlar umursanmaksızın yapılmak istenmektedir. Gerçekte de hukuksal dayanaklarının yokluğu yanında bu ikinci kısımdır, bunların çıkarılamayacağının kanıtı. Çıkarma girişimlerinin acizliğinin kanıtı. Çünkü dünyanın hiç bir ülkesinde burjuvazi, işçi ve emekçilerin canları pahasına kazandıklarını bir çırpıda geri alamamıştır. Geri alma süresi de uzun olamamıştır.

Türkiye işçi sınıfı, 150 yılı aşkın süredir verdiği ekonomik, 60 yılı aşkın verdiği politik mücadelesiyle, tüm diğer emekçi kesimleri, sınıfları örgütleme yeteneğiyle bu 'gericiliğin' önüne çıkacaktır. Tüm halkı ve bu arada 'sosyal demokrat' CHP'yi de sürüklendiği yerden kurtaracaktır. İşçi ve emekçi halkımızın örgütlü birleşik gücü yenilemez.

CHP: NEREDEN

"Böylece idarenin ve zabıtanın alacağı güvenlik tedbirlerinin gerektirdiği zorunlu süre aşılarak hakkın kullanılmasının kısıtlanmasına gidilmiş olmaktadır. Bir topluluğu görüşlerini açıklamaya zorlayan bir olay dört gün içinde önemini yitirerek artık kamuoyunun ilgisini çekemez olur." (19.6.1973 gün ve 1742 sayılı yasanın iptali için CHP'nin Anayasa Mahkemesine açtığı dava dilekçesinden.)

"... Önceden tespit ve ilan edilmiş yol ve yönlerde değişiklik yapma, başka deyişle güzergahı daraltma ve kısaltma yetkisi vermektedir. Bu da hakkın özüne dokunan bir sınırlamadır." (aynı yerden)

NEREYE

"Eğer bir toplantının veya gösterinin şiddete dönüşebileceği veya yasal bir toplantının dışarıdan saldırı ile ihlal edilebileceği ve o sırada mevcut olan ortamın ya da devlet gücünün burada çıkacak olayları önlemeye yetmeyeceği, daha uzun bir hazırlığı gerektirdiği anlaşılacak olursa bir yasal toplantı yetkili mülki amirce 10 güne kadar ertelenebilecek." (B. Ecevit'in Cumhuriyet Senatosu'nda 'anarşi' ile ilgili yaptığı açıklamadan)

"Bu gibi durumlarda polisin moral gücü çok büyük önem taşır. Bazen öyle olaylar oldu ki, bazı polisler şiddet eylemcilerini yakalamak için gittiklerinde kendilerine yaylım ateşi açıldı, üstlerindeki can yeleklerinde bunların izleri görüldü ve onlar da açtılar bazı eylemciler öldü. *Savcı polislerin mahkumiyetini istedi. Aslında atıfta bulunduğu madde, bilmem beş yıldan idama kadar hüküm öngören bir madde idi. Fakat bazı gazetelerde bilmem 'anarşistleri vuran polislerin cezası idam' diye başlıklar çıktı. Bunlar, tabii polisin* moralini büyük ölçüde bozdu. *Buna karşı da şöyle bir önlem getiriyoruz yasa tasarılarının içinde bir hüküm olarak;* görevi sırasında veya görevi dolayısıyla *polisin yaptığı bir hareket suç gibi görülür ise onun hakkında soruşturmaya ve kovuşturmaya gitmeden* önce valinin görüşü, Adalet Bakanlığının izni, muvafakati alınacak ve bu muvafakat olmadıkça savcılık bir işlem yapmayacak." *(B. Ecevit'in C. Senato'sunda 'anarşi' ile ilgili yaptığı açıklamadan) (altını biz çizdik)*

LİSELİ GENÇLİK GOŞİZME BIRAKILMAYACAK!

Kasım'ın son haftasında, Devrimci Sol "siyaseti", Liseli Dev-Genç eliyle İstanbul liselerinde bir boykot hareketine girişti. İstanbul'un kırktan fazla lisesinde merkezi biçimde örgütlendiği söylenen boykotun amacı, meslek liselerindeki sömürüyü protesto etmek, belirli bir kamuoyu oluşturmaktı(!)

Çok şaşırtıcıdır; üçü dışında bütün meslek liselerinde öğrenim sürerken, hiç bir eylem düzenlenmezken; Liseli Dev-Genç, gücünün yettiği 15 kadar mesleki olmayan lisede boykota kalkıştı.

Bu arada, demokratik öğrenci hareketinin kazanımlarına, yüksek düzeyine ve okuldaki Genç Öncü grubunun tüm demokrat hareketlere gösterdiği koruyuculuğa güvenerek Liseli Dev-Genç, Galatasaray lisesinde de meslek liselerindeki sömürüyü protesto etmeyi ihmal etmedi.

Bir süredir, şimdi düşman oldukları ODTÜ'lü ağabeylerine özenerek, Galatasaray'daki Dev-Genç'liler, ahlak zabıtalığına başlamışlar; öğrenci kitlesini devrimcilerden uzaklaştırmak, apolitikleştirmek için goşizmin en kaba yöntemlerini icra eder olmuşlardı.

Okul öğrencilerinin Dev-Genç'lilere tepkisinin en yoğun olduğu bir sırada; sorumsuzca, hiç kimseye -bu arada Öğrenci Temsilciliğine- danışmadan, dayanıksız, keyfi bir boykota kalkışması, Galatasaray Lisesinde Dev-Genç'in sonu oldu. Şimdiye kadarki boykotlardan farklı olarak öğrencilerin yatakhaneyi işgale zorlanmalarıyla, Galatasaray Lisesinde ilk kez yatakhane içinde "şanlı bir boykot" gerçekleştirilmiş oluyordu. Önemli olan boykotun yapılmasıydı Dev-Genç için, boykot sırasında meydana gelen ve devrimcilik adına utanılacak sahneler hiç önemli değildi.

Genç Öncü'ler ise, herşeye rağmen boykotu kırmamak, objektif olarak ihbarcı konumuna düşmemek için, direniş sırasında kitleyi yatıştırmaya çalışıyorlardı. Dev-Genç'liler Genç Öncü'nün saygınlığından yararlanarak, öğrenci kitlesinin tepkisinden kurtulacaklarını sanıyorlardı. "Halk saflarında görmedikleri"; "güvenemedikleri" Genç Öncü'lere, iki gün sonra yapılacak eleştiri forumunda, kendilerini sert bir şekilde eleştirmemeleri için yalvarmayı unutmadılar. Ortaköy'deki kız bölümünün Kültür ve Edebiyat Kolu seçimlerinde idareye ihbar ettikleri Genç Öncü'lere, kendilerini öğrenciler önünde eleştirmemeleri için yalvarıyorlardı. Bu yalvarmaların nedenini kavramak da oldukça güçtü doğrusu. Çünkü onlara göre Galatasaray Lisesi öğrencileri, "lumpen, reformist, burjuva, revizyonizmin yeşermesine elverişli" bir kitleydi. Böyle bir kitle önünde rezil olmaktan niçin korktuklarını anlamak gerçekten imkansızdı.

Goşizmin tahribatı, teorik ve pratik sefaleti, sadece kendilerine zarar vermiyor. Demokrat, antifaşist kitleleri politikadan, mücadeleden uzaklaştırıyor. Nitekim Galatasaray lisesinde de, goşistlerin sefaletini sosyalizmle özdeşleştiren demokrat öğrencilerden, antifaşist mücadele karşısında ilgisiz kalacakları yolunda sözler işitildi. Bilimsel sosyalizmin gür sesi, doğru tavırları, mücadeleciliği bu gibi demokrat unsurlara ulaşmadığı sürece goşizm tarihsel misyonunu yerine getirecek, onları apolitikleştirecek, mücadeleye güvenlerini sarsacaktır.

İstanbul'da son iki haftadır, goşizmin, böyle sonuçlara yol açabilecek eylemleri yoğunlaştırdığı görülüyor. Devrimci Sol'un üstüste iki kez, İstanbul liselerinde giriştiği "merkezi" hareketleri(!) şunu gösteriyor: Şayet öncü savaşını liselerdeki boykotlarla başlatmak hevesi değilse bu çabalar, gençlik içinde yaklaşan sonunu gören goşizmin kendini tüketme sürecinin başlangıcıdır.

Bu süreç, işçi sınıfının politik hareketinin yolundan yürüyen gençlik tarafından hızlandırılacak, goşizmin tabanındaki sağlıklı unsurlar kazanılarak gençliğin bilimsel sosyalist ilkeler ışığında, birliği sağlanacaktır.

FAŞİZME KARŞI BİRLİĞİ VE

HASAN KESKİN

Faşizme karşı mücadelede, iş ve güçbirliği sorunu çeşitli boyutlarıyla artışılagelmektedir. Bu sorun, özellikle MC döneminde faşist terörün ve baskının artmasıyla önem kazanmış, birçok kitle örgütü demokratik toplumsal muhalefetin harekete geçirilmesinin sağlanması için toplantılar düzenlemiş, kararlar almışlardır.

Ancak CHP iktidarı ile birlikte bu çalışmalar geri plana itilmiş, oluşturulan kitle örgütleri platformları dağılma durumuyla karşılaşmışlardır. Elbette bu yönelimde salt CHP'nin iktidar olmasının değil aynı zamanda bazı örgütlerin yönetiminde bulunan grupların sekter, sorumsuz anlayışlarının da etkisi büyük olmuştur.

CHP iktidarının faşist terörizmi engelleyememesi, buna karşılık, demokratik hak ve özgürlükleri daha da kısıtlamaya çalışması kitle örgütleri arasında güçbirliği sorununu yine ön plana çıkartmıştır. Son olarak hükümet tarafından önerilen ve meclislere sunulan polis, vazife ve selahiyet yasası emniyet yasası, dernekler yasası, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasası ve iller yasasındaki değişiklik önerileri demokratik güçler arasında büyük tepki doğurmuş, eylem birliğini zorunlu kılmıştır.

Böylesi bir güç ve eylem birliği sorunu yeniden gündeme geldiğine göre, örgütler arası birliği sekteye uğratabilecek bazı davranışlar ve anlayışlar üzerinde durmak gerekli olmaktadır.

Her şeyden önce yapılan güçbirliği toplantılarının eyleme yönelik olması dikkat edilmesi gereken bir noktadır. Ama bu yetmeyecektir. Getirilen önerilerde, savunulan ve karara bağlanan ilkelerde samimi davranmak zorunlu olmaktadır. Çoğu kez, kitle örgütleri yönetimleri yapılan toplantıların, kitle örgütleri arasında olduğunu unutmakta, "gruplar" arasında bir birlik yapılıyor görünümü vermeye çalışmaktadırlar. Bu ise özellikle mesleki örgütlerin,kitleleri harekete geçiren "manivelalar" olma konumlarına gölge düşürmektedir. Yapılan eylemlerin, işçi ve emekçi sınıfların ortak ve somut isteklerinden ve taleplerinden kaynaklandığı unutulmakta, "eylemde birlik, ajitasyonda serbestlik" safsatası ardında, eylemler, yapıldığı amacın dışında, "gruplar arası yarışma" alanı haline dönüş-

IŞ VE GÜÇ SORUMSUZLUK

türülmektedir. Bu yarışmanın ise çoğu kez, tatsız sürtüşmelere ve kavgalara neden olduğu bilinmektedir. Bu tür bir "eylem birliği"'ni savunmak, anti-faşist, anti-emperyalist güçbirliğinin sabote edilmesi anlamına gelmektedir.

Son olarak 7 TİP ve Genç Öncü üyesinin öldürülmesini protesto için İzmir'de düzenlenmesi düşünülen eylemlerde bu somut tutum gözlenmiştir. Saldırıdan bir kaç gün sonra bir protesto mitingi yapılması kararlaştırılmış ancak alınan kararla ertelenmiştir.

Ertelenmeler birbirini izlemiş, bir sonuca varılamamıştır. Bu süre içinde yapılan görüşmeler ve ortaya atılan öneriler eylem birliği sorununa yaklaşımda gözlenen sorumsuz eğilimleri somutlamaktadır.

Genç Öncü miting ve yürüyüş süresinde ortak slogan ve ortak pankart ve kitle örgütleri esasına göre (sendikalar, kitle örgütleri, gençlik örgütleri sırasına göre) sıralanmayı önermiş, ancak öneriye karşı çıkılmıştır. Karşı çıkanlar ise şu öneriyi getirmişlerdir: "Her 'siyaset' kendi pankartını açsın, ve arkalarında o 'siyasetin' yönetiminde olduğu örgütler yürüsün. "Bu anlayış kesinlikle kitle örgütlerinin işlevini saptıran onların içini boşaltan bir anlayış olduğu için Genç Öncü tarafından reddedilmiş ve Genç Öncü bu yönde gelişen dayatmalar karşısında komiteden çekildiğini açıklamıştır. Halkevi İzmir Şubesinin de komiteden çekilmesiyle komite dağılmıştır.

Bu gelişmeden sonra, Genç Öncü, Makine Mühendisleri Odası ve Halkevleri İzmir Şubelerinin katılımıyla oluşturulan komite, 4 Kasımda miting yapılmasını kararlaştırmıştır. Ancak Makine Mühendisleri Odası Başkanının (Birlik Dayanışma grubundan) mitinge katılmayacaklarını açıklamalarıyla eylem gerçekleştirilmemiştir.

Hükümetin önerisi olan gerici yasa değişikliklerinin meclislerden geçirilmeye çalışılacağı son günlerde böylesi davranışların yaratacağı olumsuz gelişmeler karşısında dürüst, ilerici, demokrat unsurlar yeniden düşünmelidirler. Bunun için sadece faşizme karşı birlik, cephe çağrıları yapmak, bu konuda yazmak yetmiyor. Bu çağrı ve yazılarda dürüst olmak, samimi olmak gerekiyor.

Zonguldak'ta faşistlere yer yok!

Zonguldak'ta örnek olabilecek bir güç ve eylem birliği 30 kadar demokratik kitle örgütünce gerçekleştirilmiştir.

18 Kasım günü Zonguldak'ın ilerici,demokrat ve sosyalistleri tek bir yumruk, tek bir yürek "Faşist Türkeş Zonguldak'a giremez" sloganını haykırıyorlardı. Genç Öncüler de yığınsal bir şekilde bu eylemde yerini alıyordu.

19 Kasım günü Zonguldak'ta tam bir sıkıyönetim havası vardı. Zonguldak'ın ilerici halkı ve demokratik güçler Türkeş'in Zonguldak'a girmesine izin vermiyordu. Türkeş polis ve asker kordonu altında, çok sıkı güvenlik önlemleriyle Zonguldak'a "girebiliyordu".

Bu arada MHP'nin yaptığı kongre de tam bir fiyasko ile sonuçlandı.

Türkeş'in her gittiği yerde, gidişinde ve dönüşünde kanlı olayların, saldırıların olduğu bilinen bir gerçektir.

Zonguldak'ta da Türkeş'in "gelip" kaçmasından sonra faşist saldırılar yoğunluk kazandı. Faşist katiller, Karabük'te, Zonguldak'ta, Safranbolu'da ilericilere, demokratlara ve sosyalistlere azgınca saldırıya geçtiler. Son olarak, Zonguldak'ın tek demokrat gazetesi olan UYANIŞ gazetesinin Karabük bürosunu tahrip ettiler, Uyanış gazetesi sahibinin arabasını yaktılar. TÜM-DER Zonguldak Şubesinin kapısını kırarak binayı tahrip eden saldırganlar bir miktar para ve üye kayıt defterini alarak saldırılarını sürdürdüler.

Tüm bu baskı ve saldırılar demokratik güçleri yıldıramayacak, demokratik toplumsal muhalefetin yükselmesini engelleyemeyecektir. İşçi sınıfının politik örgütü Örgütlü Birleşik Gücü oluşturacak ve mutlaka faşizmi ezecektir.

ÜGD KONGRESI, FAŞIST SALDIRILARIN KIMLER TARAFINDAN DÜZENLENDIĞINI CEVAPLAMIŞTIR

ÜGD, MHP VE TÜM FAŞİST ÖRGÜTLER KAPATILMALIDIR

Türkiye'de faşist hareketin gençlik içindeki örgütlenmesi durumundaki ÜGD'nin 1. kongresi ve kongre'de yapılan konuşmalar, faşist demogojinin ve saldırganlığın somut göstergesi oldu. Kongrede yapılan konuşmalar faşist Hasret dergisinde yayınlandı. Konuşmaların içeriği, Türkiye'de hala cinayetlerin ve katliamların kimler tarafından düzenlendiğini göremeyen kör gözlere bile birçok şeyi anlatıyor.

Tüm eski katillerin, mahkumların toplandığı ve kongre başkanlığına Necdet Güçlü'yü öldürmekten hüküm giymiş bir faşistin getirildiği kongre Muhsin Yazıcıoğlu'nun ÜGD'nin bir cinayet şebekesi olduğunu tescil eden konuşmasıyla açıldı. Konuşma tüm faşist katillerin ve "delegelerin" ayakta alkışlarıyla sık sık kesildi. MHP milletvekillerinin ve bilimum "ülkücü" derneklerin katıldığı kongredeki bu alkışlar, cinayet şebekesinin tüm girişimlerinin desteklendiğini ve bu güne kadar yapılanların bundan sonrada daha azgınca sürdürüleceğini gösteriyordu. "Komünistlerin ezilmesi" yönünde katliamlarla, bombalı saldırılarla epeyce iş becerilmişti, ve bundan sonrada daha büyük boyutlarda sürdürüleceğine olan "inanç" böylelikle sergileniyordu.

Kendi deyimleriyle "Ağrı Dağı, Tanrı Dağı, Hıro Dağı, Tuna Nehri, Büyük Sahra ve Viyana'nın Ankara'da" olduğu, kongrenin alkışlarla kesilen açılış konuşmasında "komando gençlik" başı Muhsin Yazıcıoğlu şunları söylüyordu. "Bugün cezaevinden kaçan kişilere baktığımız zaman başlangıcında birkaç tanesinin itirafı imiş gibi keyfi adam öldürdüğü, canı sıkıldığı için çıktığı sokakta ilk yakaladığını öldürdüğünü ve tipini beğenmediği için adam kesmeye çıktıklarını yazdıran bazı merkezler, başlangıçta onları ve dolayısıyla onlardan hareket ederek ülkücü gençliği psikopat ve ruh hastası gibi göstererek Türk Milletine her zaman kendinin sahibi olduğu, Türk Milletinin bağrından çıktığını ispat etmiş olan bir gençliği Milletimizden koparmak gibi tertip içine girilmiştir"

Gerçektende Muhsin Yazıcıoğlu'nun siyasi katliamları düzenleyen insanlık dışı saldırıları gerçekleştiren faşist "arkadaşları", kendisinin de belirttiği gibi, psikopat ve ruh hastası oldukları için değil belli bir saldırı planının bilinçli uygulayıcıları oldukları için bu cinayetlerde görev almışlardı. Bu tek tek katiller yakalandıkça ortaya çıkıyor, öldürme emirlerinin ÜGD ve diğer faşist örgütlerce verildiği gün geçtikçe açıklık kazanıyordu. Faşist katillerin "ülkücülerle ilişkisi olmadığı" psikopat ve akıl hastası oldukları ise faşist örgütler üzerinde yoğunlaşan ithamlardan kurtulmak için Hergün gazetesi tarafından ileri sürülmüştü. Muhsin Yazıcıoğlu Hergün Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Taha Akyol'unda katıldığı kongrede "arkadaşlarına" psikopat denilmesine karşı çıkıyor, yaptıklarını böylelikle açık biçimde üstleniyordu. Görünüşe göre Muhsin Yazıcıoğlu ve faşist tayfası, MHP merkez yöneticilerinden daha "açık yürekli" daha "cesaretli" biçimde faşist katillerin yanında saf tutuyordu.

Elbette bu cesareti, iktidarın çekingen, beceriksiz ve kaypak tutumundan almaktaydı. "Açık yüreklilikle" kendi "arkadaşlarını" savunuyor, iktidarın ise ne kadar "somut deliller" bulursa bulsun kendi örgütlerini kapatamayacaklarını alay edercesine söyleyebiliyordu. İçişleri Bakanlığının, Başbakanlığın 1 km ötesinde kendilerine dokunulmasının mümkün olmadığını şöyle açıklıyordu. Ülkü Ocakları üzerindeki ağır baskılara rağmen 15 gün içinde Ülkücü Gençliğin yeni ve güçlü teşkilatının yeniden ortaya çıkmış olması, iktidarı artık Türk Gençliği ile mücadele etmekten korkutur duruma gelmiştir. "Ülkücü Gençliğin" yeniden teşkilatlanmasında iktidarın baskısı değil gevşek tutumunun rol oynadığı bir yana, bu sözler suçlulukları delillerle ortaya çıkmış olan faşist örgütün iktidarca kapatılamayacağını, hükümete, savcılara ve yargı organlarına ilan etmektir.

Ülkü Ocaklarını bir yığın delil varken kapatmayarak, ÜGD'nin serbestçe ÜOD'yi basamak yaparak örgütlenmesine izin verenler, ancak

ÜGD kongresinde, üzerine yemin edilen bu silahlarla kaç kişi öldürüldü?

ÜGD yurt düzeyinde örgütlendikten sonra ÜOD'yi kapatanlar, elbette faşistler tarafından böyle alaya alınacaklardır.

Faşist örgütlerin kapatılması, dağıtılması için hergün artan delilleri "yeterli bulmayanların", harekete geçmeyenlerin, faşist ÜGD başkanının söylediği bu sözlerin hiç olmazsa "gururlarına" dokunmasını "temenni"ediyoruz.

Kongre'de, sonunda yeni ÜGD genel başkanı seçildikten sonra düzenlenen mizansen ve içilen "ant", "tarafsız" makamlara ders vermelidir.

Muhsin Yazıcıoğlu'nun "Kuran'a, Bayrağa ve silaha" yemin edip görevini teslim etmesi, ve yeni seçilenlerin de aynı yeminle görevi teslim almaları, son derece açık bir suç teşkilidir. Sosyalistler için bu "yeminin gerektirdiği" politika bilinmeyen ve bu yüzden de suskunlukla karşılanan bir politika değildir. Faşistlerin silahlı saldırıları, hergün birçok yurtseveri katleden kanlı elleri bilinmeyen eller değillerdir. Ancak "tarafsızlık" merakları olanlar için, eğer niyetleri varsa, "silaha" yemin etmekten daha açık bir kanıt bulmak mümkün olmayacaktır.

Ne var ki, savcılar ÜGD kongresinde bu denli açık suç delilleri varken, kesinlikle sonuç vermeyecek olan "kongrede allah sözü edilmesinden" ötürü dava açmak yolunu seçmişlerdir.

Faşist cinayet şebekeleri örgütü ÜGD'nin üzerine sonuç alıcı olmayan "iddia" ile gitmek, faşist örgütlerin aklanmasından başka sonuç vermeyecektir. ÜOD davasında bu somut olarak görülmüştür. Aynı mantıkla hareket edilmektedir. Demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamakta, demokrasiyi korumak adına anti-demokratik yasa maddelerini ardı ardına sıralayan CHP ağırlıklı hükümetten, başka bir mantık beklenmemektedir.

Ancak faşist örgütler işçi ve emekçi güçlerin elinden kurtulamayacaklardır. İktidarın kendilerinden "korktuğunu" ileri süren faşist katillere gereken dersler verilecektir. İlerici, demokrat, sosyalist güçler, faşist çeteleri affetmeyecek, beraat ettirmeyeceklerdir.

Bütün bunlara rağmen bir kez daha hatırlatıyoruz.

Sağ sol çatışması değil, faşist saldırılar ve terörizm sonucudur tüm bu dökülen kanlar.

Cinayetlerin failleri gizli açık faşist örgütlerdir.

Silah üzerine yemin edilen, faşist katiller kendi "dava" arkadaşları olarak tanıtılan ve divan başkanlığından, delegelerine kadar cinayet failleri ile dolu olan ÜGD hakkında dava açılmalı ve bu örgütle birlikte, tüm gizli açık faşist örgütler kapatılmalıdır.

ÜOD, İKTİDARCA DEĞİL, ÜGD TARAFINDAN KAPATILDI

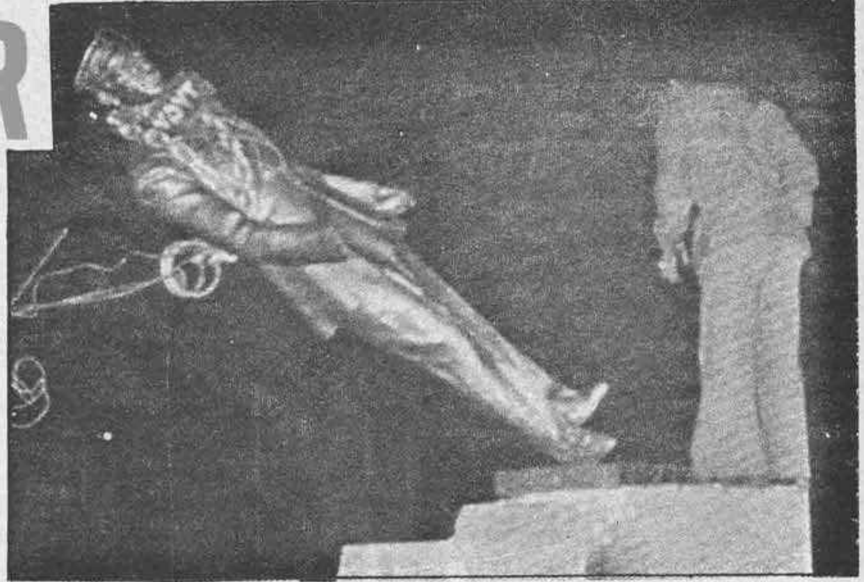
Demokratik güçlerin başlıca istemlerinden olan Ülkü Ocakları Derneklerinin kapatılması Ankara 1. Asliye Mahkemesinin aldığı bir kararla gerçekleştirildi. İlk bakışta oldukça olumlu, demokratik güçlerin faşist örgütlerin üzerine gitmede önemli bir başarı kazandıkları izlenimini uyandıran kararı tüm boyutları ile irdelediğimizde önümüze daha değişik sonuçlar ortaya çıkıyor. ÜOD'nin ÜGD'ye "dönüşmesi" hız kazanmaya başladığında faşistlerin gözettikleri amaçlardan birisine ulaştıkları gözlenmişti. "İşçi sınıfı" gazetesinin köşe yazarları durumu, Almanya'daki SS-SA çatışmasına benzeterek, "SA'lar savulun SS'ler geliyor" seri yazıları yazdılar. Olaylara doğru bakış yaklaşımı olan bilimsel sosyalist bakış açısı ile değerlendiremedikleri için, faşistlerin arasındaki görüntüdeki ayrılıkları, tıpkı burjuvazinin arasındaki ayrımları abarttıkları gibi abartarak, anti-faşist mücadeleyi zaafa düşürecek değerlendirmelerde bulundular. Faşistler böylece anti-faşist mücadelenin etkinliğini azaltarak amaçlarına belirli ölçüde ulaştıklarını, bu "işçi sınıfı"yazarlarının kalemlerinden gördüler.

Faşistlerin asıl önemli amaçları olan ve ÜOD'nin zayıfta olsa kapatılma olasılığını gözönünde bulundurarak gittikleri ÜGD örgütlenmesi "başarı"ile tamamlandı. MHP'ye yakınlığı daha önce kamuyunda yeteri kadar ortaya çıkarılmış olan 1. Asliye Mahkemesinin hakimi Osman Balvek artık ÜOD'nin işlevini bitirdiğini "anlayarak" bu örgütün kapatılmasına karar verdi. Söylentilere göre ÜOD kapatıldığı zaman yalnızca iki şubesi faaliyetlerini sürdürmekte idi. Tüm ÜOD şubeleri ÜGD şubelerine dönüştüğü için aslında bu kararın faşistler açısından pek "zararlı" olmadığını düşünmek yanlış olmayacaktır. Mahkemenin açılış nedenleri arasında sayılan hukuken "zayıf" gerekçelerin, faşistlerin devir işlemleri tamamlandıktan sonra kapatma aracı olarak kullanılması ileri demokrat kitle örgütleri açısından önemli tehlikeler taşımaktadır. Faşistlerin açacakları demagoji kampanyası sonucu gerilemesi mümkün olan CHP hükümeti, demokratik kitle örgütlerinin sudan gerekçelerle kapatılması yolunu seçebilir. Tüm bunlara karşı ilerici demokratların üzerine düşen görev, faşist örgütlerin kapatılma gerekçelerinin onların birer cinayet şebekesi olduklarının ortaya çıkmış olması bulunduğu en geniş biçimde propaganda etmektir.

Ancak bunlar yerine getirildiği ölçüde faşistlerin ileri adımlar atmaları engellenebilir.

Ayrıca kapatılan örgütlerin tüm mallarının hazineye devredilmesi işlemi,ÜOD'nin ÜGD'ye yurt çapında devredilen mallarına el konulması biçiminde,savsaklanmadan yerine getirilmelidir.

İRAN HALKI, FAŞİST ŞAH REJİMİNİ EZECEKTİR

Bugün heykeli, yarın Şah.

Kapitalizmden Sosyalizme geçiş sürecinin hızlandığı, Ulusal Kurtuluş Hareketlerinin yoğunluk kazandığı çağımızda dikta ile yönetilen bir ülke İran. 1925'te General İronside' nin direktifi altında İngiliz Emperyalizminin doğrudan katkısıyla kurulan ve günümüze dek süregelen bir diktatörlük. Halk gün günden yoğunlaşan bu rejimin baskısı altında ezilmekte ve dünyanın önde gelen petrol kaynaklarına sahip olmalarına karşın giderek yoksullaşmaktadırlar. Halkın nasibini almadığı petrol gelirinin büyük bir bölümü ordunun silahlanmasına ayrılır Şah'ın büyük korkusunu yansıtırcasına. Geri kalan bölümdende taht çevresindeki mutlu azınlık yararlanır.. 1951'de Başbakan Musaddık tarafından, işçilerin ve halkında desteğiyle demokratikleşme yolunda ileri bir adım atılmıştı. 1908 den bu yana süregelen İngiliz Petrol Şirketinin egemenliğine son verilmiş ve petrol ulusallaştırılmıştı. Ancak bu durum başını Amerika'nın çektiği emperyalizm için büyük bir tehlike demekti ve mutlak müdahale gerekiyordu. Bu nedenle CIA'nın devreye girmesi, şah taraftarlarının da içerden işbirliği sonucu kanlı darbe gerçekleştirildi. Ve 1953'te Musaddık devrildi. Darbe hükümetinin ilk girişimi, ulusallaştırılmış petrol yatakları ile ilgili yasaları Amerikan Şirketleri yararına değiştirmek oldu. Amaç, petrol başta olmak üzere, tüm ülkede emperyalizmin gücünü ve stratejik temelini korumaktı. Amacın gerçekleştirilmesi için ise gerekli görülen tüm yollara başvuruluyordu. Kanlı baskılar, partizanların, demokratların, işçi birlikleri liderlerinin yakalanmaları, işkence görmeleri, öldürülmeleri alabildiğine yoğundu. 1944'te İşçi sendikalarının birleşerek kurdukları "Birleşik İran İşçi Sendikaları Merkez Konseyi (CCUTU)" -ki çalışma alanının çok dar ve çalışmalarının çok kısıtlı olmasına karşın 1946'da ilk kez 1 Mayıs İşçi Bayramının kutlanmasını gerçekleştiren yine bu konseydi -yasa dışı bırakıldı ve İşçi Örgütlerinin etkinlikleri kesinlikle yasaklandı. 1957'de de, rejim baskısını sürdürmek ve daha da güçlendirmek için CIA uzmanlarının denetiminde etkin ve güçlü polis örgütü SAVAK oluşturuldu.

Bugünkü yapısında, İran'da parlamenterizmden söz etmek olası değildir.Komünizm düşmanlığının hastalık halini aldığı bu ülkede değil komünist partisine, en ılımlı bir sol partiye bile olanak tanınmaz. Meydan tümüyle Şah yönetiminin kurduğu Rastakiz partisinindir. Gerçek muhalefet, İşçi Sınıfının partisi TUDEH yer altında çalışmak zorundadır ve şah diktatörlüğünün kanlı baskısının en büyük boy hedefidir.

Ancak, şah diktası tarafından göz ardı edilen birşey vardı. Patlama noktasına gelmiş ezilen bir halkın engel tanımayacağı. Nitekim Ocak 1978 de kutsal kent Kum'da, hükümetin emrindeki basının dinsel lider Ayetullah Humeyni'ye çirkin saldırısını protesto eden halka ateş açılmasıyla başlayan hareket kısa sürede tüm ülkeye yayıldı. Kentten kente sıçrayan protestolar geniş çapta yangınlarla, giderek yüzbinlerce emekçinin katıldığı grevlerle doruk noktasına ulaştı. Alışılmamış boyutlarda süren olaylarda gözlenen ilginç nokta, çıkarları çelişen halk kesimlerinin aynı saflarda yer almaları ve şimdiye dek işçi sınıfı devrimcilerinin çok zor koşullarda ve yer altında yürütmeye çalıştıkları muhalefetin yaygın bir direniş niteliğini kazanmasıdır. Tudeh partisi, eski Başbakan Musaddık'ın yanlıları tarafından kurulan Ulusal Cephe Partisi, İslam marksistleri adlı öğrenci örgütü, Mücahiddin-i Halk adlı, mollaların oluşturduğu örgüt direnişe öncülük eden gruplar. Değişik nedenlerden yola çıksalar bile bu grupların ortak hedefleri var. ŞAH.

Çok çeşitli ideolojik ve politik akımları içine alan halk hareketi Şah'ın bütün çabalarına karşın durdurulamıyor. Ne serbest seçim vaadleri, ne

Tahran Üniversitesi öğrencileri, üniversite binasında direnirken

sağa verilen ödünlerle halkı bölme çabaları, ne sıkıyönetimler, ne Savak'ın canice eylemleri, ne son çare olarak, Savak'ın eski başı General Nasiri ile ülkeyi onüç yıl rüşvet, soygun ve cinayetle kasıp kavuran Amir Abbas Hüveyda'nın suistimalden yargılanmak ve cezalandırılmak üzere olağanüstü mahkemeye sevkedilmeleri, ne de Şah'ın aile efradı hakkında rüşvet soruşturması açılmasını emretmesi. Düşünülen, gerçekleştirilen tüm önlemler halkı dize getirmekte yetersiz kalıyor. Ve bu başkaldırış istenilen sonuca ulaşmadan da duracağa benzemiyor.

Mücadelenin çok boyutlarda ve farklı kesimleri içine alarak gelişmesi, onun ilerici özelliğini ortadan kaldırmamaktadır. Şah'ın devrilmek istenmesi, "Şah'ın islam ilkelerinden" saptığı için değildir. Asıl sorun, yoksulluk, baskı, işkence ve ölümden başka hiç birşey getirmeyen rejime karşı olmaktır. Böylesi bir hareketin Şah devrildikten sonra, gerici ve anti-komünist bir potada eritilebilmesi pek mümkün değildir. Böyle olsaydı, Amerikan emperyalizmi, çatırdayan ve politik itibarı büyük ölçüde zedelenen Şah rejimine açık destek sağlamazdı. Amerikan emperyalizmi, İran'ın ilerici, aydınlık geleceğinden korkmaktadır. Bu yüzden İran'a CIA kanalıyla askeri araç gereç ve "uzman" yollamayı açıktan, bir hava köprüsü kurarak yapmaktadır.

Ancak tüm dünya devrimci güçleri, sosyalist ülkeler, kapitalist ülkeler ilerici, sosyalist hareketleri İran halkının yanında saf tutmaktadırlar. Amerikan emperyalizminin ve Şah rejiminin iğrenç yüzü, dünya halkları tarafından hergün lanetlenmektedir. Böylesi bir dayanışmanın gücü, emperyalizmin bütün saldırı araçlarından güçlüdür. Bu Vietnam'da görülmüştür, bu Angola'da görülmüştür. Dünya devrimci güçlerinin maddi manevi desteği ve İran halkının kahramanca mücadelesi, emperyalizmin onca desteğine karşı faşist Şah rejimini ezecektir.

Türkiye halkı ve gençliği bu yüce ve kararlı mücadelede İran halkının ve gençliğinin yanında olmaya devam edecektir.

YAŞASIN İRAN HALKININ
ŞAH FAŞİZMİNE VE
EMPERYALİZME KARŞI
MÜCADELESİ

YAŞASIN İRAN VE
TÜRKİYE HALKLARININ
VE GENÇLİĞİNİN
ANTİ-FAŞİST,
ANTİ-EMPERYALİST
DAYANIŞMASI

TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN'IN 7. İL TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI AÇIŞ KONUŞMASINDAN

"İran kaynıyor. Henüz ne yönde sonuçlanacağı belli değil. İlerici, sol güçlerler gerici mollalar ve onların yönlendirdiği kitleler birlikte Şah rejimine karşı baş kaldırıyorlar. Bunlar, bilinçli ve örgütlü bir biçimde demokratik bir cephede birleşmiş de değiller. Basında çıkan haberlere bakılırsa, mollaların başını çektiği hareket daha etkin görünüyor. Şah'a karşı direniş hareketlerini ABD'nin, CIA'nın kışkırttığı haberleri de çıktı basında. Şah rejiminin artık olduğu gibi devam edemeyeceğini ABD de anlamış olabilir. Afganistan'ın sola kayışı da onu uyarmış olabilir. Benzeri bir gelişmenin; demokratik ilerici bir gelişmenin şu veya bu biçimde İran'da yer almasından önce davranıp, Şah'ı demir ökçe baskısını yumuşatmaya, bir takım biçimsel demokrasi girişimlerinde bulunmaya zorlamak ve değişiklikleri sağ kanadın kontrolünde yaptırmak hesaplanmış olabilir. Bir başka deyişle, Şah rejimini özünde kurtarabilmek için biçimsel düzeyde kimi ödünlere razı etmek. Şah da şimdiden bu tür ödünler vermeye başlamıştır. Gelecek yaza genel seçimler vaad etmektedir; resmi parti dışında partiler kurulmasını kabul etmiştir.

İran'daki ayaklanmalar ABD'nin tertibi de olsa, temelinde Şah rejimi gibi despot, gerici bir yönetimin halkı ezerek yaşama, sürüp gitme olanaklarını yitirmiş olması gerçeği vardır. Mollaların başı çekmesi, halkın onların peşinden gider görünmesi de hareketin demokratik özünü gözden kaçırtmamalıdır. Aydınlatılıp örgütlendirilmemiş politik bilinç düzeyi düşük halk kitlelerinin direniş ve başkaldırmalarının dinsel bir niteliğe büründüğü, dinsel düzeyde biçimlendiği bilinen bir sosyolojik olgudur."

Abdurrahman ATALAY
Halim BULUTOĞLU

GENÇ ÖNCÜ: EĞİTİM

Genç Öncü dergisi 7. sayıya ulaştı. Bu 7 aylık dönemde Genç Öncü sürekli yükselen ve gelişen bir çizgi tutturdu. Baskı ve satış adediyle sayfaların teknik düzenlenişi ile ve en önemlisi yazıların içeriği ve düzeyiyle bu gelişen grafik somut olarak gözleniyor. Genç Öncü'nün bugün varlığını sürdüren ve "gençliğe yönelik" yayın yapan birçok gazete ve dergiden farklı yanları olacağı yayına başlarken belirtilmişti. Farklılık salt bir "siyasi çizginin" yayın organı değil, işçi sınıfının politik hareketinin yolunda ilerleyen gençlik örgütlenmesinin yayın organı olmaktan ileri gelmiyordu. Genç Öncü dergisi, aynen gençlik örgütlenmesinde olduğu gibi "gençliğe yönelik" olarak günümüze kadar yayınlanan dergi ve gazetelerinde mirasını, onların deneylerinin üzerinde yükselen bir yayın organı olduğu için de diğer "yayın organlarından" farklıydı. Bu iki temelden kaynaklanan farklılıklar, Genç Öncü'nün bu güne kadar izlediği çizgide kendini göstermektedir.

Genç Öncü dergisini çıkarmaya karar verip, onun içeriğini belirleyecek tartışmaları başlattığımızda önümüzde çok değişik seçenekler vardı. Bizlerin görevi ihtiyaçlardan doğan değişik seçeneklerin arasında en temel, en belirleyici halkayı yakalamaktı.

Örgütlenme çalışmalarını ve gençlik hareketlerini yansıtmaya, yorumlamaya çalışan ağırlıklı olarak haber, yorum dergisi çıkarabilirdik.

Ülkemizde çok sayıda gençlik örgütü olmasına rağmen, gençliğin faşizme karşı çok büyük kesiminin örgütlenemediği gerçeğinden yola çıkarak, teorik yoğunluğu alt düzeyde, daha çok propagandayı hedefleyen bir yayın organı çıkarabilirdik.

Bunları seçmedik. Çünkü gördük ki asıl görevimiz örgütün belkemiğini, iskeletini, oluşturacak örgütlenme ve eğitim çalışmalarını yürütecek Genç Öncü'lerin ortak kaynaktan beslenmesi, çalışmalarda etkili bir silaha sahip kılınması idi.

Bunca bilimsellik adına yaratılan kargaşa içinde, işçi sınıfı ideolojisinin saflığının korunması üzerinde fırtınalar kopartan temel kavramların gerçek yerine oturtulması, sosyalist gençlerin teorik ve örgütsel çalışmalarda yararlanacakları kaynağa sahip olması zorunlu idi.

Bu yüzden dergimizde mümkün olduğu kadar değişik konularda temel sayılabilecek bilgileri vermeye çalıştık, bu çerçevede tartışmalara girdik.

Bu anlayışla yayın organımızda, gençliğin sorunlarının en geniş biçimiyle ele alınması, demokrasi mücadelesinde gençlik örgütlenmesinin karşılaştığı sorunların ortaya serilmesi ve somut hedeflerin gösterilmesi, Bilimsel Sosyalizmin en temel ilkelerinin sayfalarda genel hatlarıyla açıklığa kavuşturulması sosyalizmin kazanımlarının sergilenmesi ve Türkiye Gençlik hareketleri tarihinin açıklığa kavuşturulması belli bir plan dahilinde ele alınmaya çalışıldı.

Elbette Genç Öncü açısından yukarıda kısaca açıklamaya çalıştığımız olumlu gelişim, eksikliklerin ve yetersizliklerin olmadığı anlamına gelmeyecektir. 7. sayıya ulaştığımız bu güne kadar Genç Öncü'nün içeriği konusunda çeşitli eleştiriler ve öneriler gelmiştir. Yayın organımız bir "entellektüeller" grubuna veya "muhabir ve yorumcu"lara değil, belli bir örgütlenmeye, gençlik örgütlenmesine dayandığı için böylesi eleştiri ve önerilerin gelmesini normal karşılamak, hatta olumlu saymak gerekir. Eleştiri ve öneriler genellikle iki noktada toplanmaktadır. Birincisi, dergi sayfalarında "polemik" ve "ideolojik çalışma" türünden yazılara daha ağırlıklı olarak yer verilmesi, ikincisi ise "derginin ağır olduğu, haber, yorum ve çalışan gençliğin örgütlenme sorunlarına daha fazla sayfa ayrılması biçiminde özetlenebilir.

Öncelikle şunu açıklamak gereklidir. Genç Öncü, gençlik örgütlenmesinin periyodik tek yayını durumundadır. Bugün Genç Öncü'nün yerine getirmeye çalıştığı görevleri, ayrı ayrı periyodik yayın organlarında ele almak elbette daha yararlı olacaktır. Örneğin teorik nitelikli bir yayın organının çıkarılması bugün varlığını hissettiren ihtiyaçların daha kolay çözümünü sağlayabilecektir. Ancak bugünkü konumumuzla en azından kısa bir süre içinde periyodik yayınları çeşitlendirecek durumda olmadığımız açıktır. Bu yüzden, periyodik yayın alanında beklenilen görevleri tek bir yayın organı çerçevesinde, ama daha yeterli doyurucu bir biçimde yerine getirmek kaçınılmaz olmaktadır.

Bir çok görev aynı yayın organında gerçekleştirilmeye çalışıldığına göre, bu görevlerden birine diğerinin aleyhine ağırlık tanımak ihtiyacı ortaya çıkmakta mıdır? Örneğin, çeşitli gençlik kesimleri arasında örgütlenmenin yol ve araçlarına yönelik, veya gençliğin sorunlarına yönelik yazılar, ideolojik yetişkinliğin sağlanmasına yönelik yazılara göre ağırlık kazandırılmalı mıdır? Fiili dayatmalar bir yana, en azından anlayış olarak böylesi bir yönelim bugünün şartlarında doğru olmayacaktır. Salt tek bir yayın organının çerçevesinde değil, yayınlar çeşitlendiğinde de şartlar değişmediği sürece doğru olmayacaktır.

Genç Öncü, her hangi bir demokratik kitle örgütünün, örneğin TÖB-DER veya TÜM-DER'in yayın organı biçiminde görülmemek durumundadır. Çünkü mesleki yanı ağır basan kitle örgütlerinin, yapılarına uygun olarak kendi kitlelerinin mesleki sorunlarına ve kendi birimlerindeki örgütlenmenin önüne çıkan engellerin aşılması için yol göstericiliğe ağırlıklı olarak ihtiyacı vardır. Buna karşılık Genç Öncü için aynı şey söz konusu olamaz. Gençlik örgütlenmesinin görevi salt gençliğin sorunlarına çözüm göstermek, gençlik içinde en geniş örgütlenmeyi gerçekleştirmek değil, aynı zamanda işçi sınıfının politik hareketinin gençlik içindeki platformunu oluşturmaktır. Durum böyle olunca Bilimsel Sosyalizmin en geniş gençlik kesimlerine kavratılmaya çalışılması, gençlerin sosyalizme kazanılması gençlik örgütlenmesinin çok önemli bir görevi haline gelmektedir.

DERGİYİ NASIL KULLANACAĞIZ, NASIL ETKİN HALE GETİRECEĞİZ?

Genç Öncü en genel anlamıyla eğitim ve örgütlenme aracıdır. Ancak böylesi bir aracın doğru ve etkin kullanımının, gözlemlendiği kadarıyla, yeterince sağlanamadığıda bir gerçektir. Daha da ötesi böylesi bir aracın kullanım değerinin arttırılması, daha doyurucu ve ses getirici hale getirilmesi konusunda da etkin bir çaba içine girilmediği ortadadır. Genç Öncü gençlik örgütlenmesinin yayını olduğu-

na göre, saptanan plan çerçevesinde işlenen konuların büyük ölçüde örgüte dayanılarak hazırlanması gereği açıktır. Böyle olmazsa, yayın organının ne kadar iyi planlanırsa planlansın, ve yazılar ne kadar iyi kaleme alınırsa alınsın, giderek örgüt için kullanım değeri çok düşük bir duruma girmesi kaçınılmazdır.

ÖRGÜTLENME ARACI OLARAK GENÇ ÖNCÜ:

Yayın organının, gençlik örgütlenmesinin yaygınlaştırılmasındaki önemi tartışılmayacak ölçüde açıktır. Bu önem salt yayın organının her alanda yol gösterici ve deney aktarıcı olmasıyla değil, aynı zamanda ilişki sağlamada da önemli bir işleve sahip olduğundandır. Çok somut olarak, gözlenmiştir ki, hiç bir ilişkinin bulunmadığı veya bağların çok zayıf olduğu yörelerde yayın organı yeni ilişkiler kazandırmakta, var olan ilişkilerin ise kuvvetlenmesini sağlamaktadır. Diğer bir deyişle yayın organı, kısa zamanda örgütlenme açısından filizlenmeyi oluşturacak bir tohum niteliğni taşıyabilmektedir. Birçok deney, böylesi bir yolla sağlanan ilişkilerin gençlik örgütlenmesinin ilk adımı oluşturduğunu somutlamıştır. Bu göstermektedir ki, yayın organının en geniş kesime dağıtımının sağlanması çok uzak yerdede olsa bir arkadaşlık ilişkisinin bu yolda bir araç olarak kullanılması, yeni örgütlenmelere zemin hazırlayacaktır.

Genç Öncü'nün bir örgütlenme aracı olarak kullanılmasında yetersiz olduğu, bu yetersizliğin belirli alanlarda oldukça belirgin olduğu çokça söylenmektedir. Gençlik örgütlenmesi içinde bulunan çeşitli kesimlerden böylesi eleştiriler gelmektedir. Yetersizliğin belirgin olduğu alanlar ise işçi gençlik ve köylü gençlik olarak somutlanmaktadır. Genç Öncü'nün çalışan gençlik arasında örgütlenmeye önem vermesi, böylesi bir ihtiyacı haklı olarak duyurmaktadır. Ancak Türkiye Gençlik örgütlenmesinin geçmişi, günümüze işçi ve köylü gençlik içinde örgütlenme konusunda öğrenci gençlik için olduğu kadar deney aktarmamıştır. Öğrenci gençliğin örgütlenmesinin yolları ve biçimleri konusunda son derece önemli deneyler elimizdedir. Sorun bunları geliştirmek olmaktadır. Ancak işçi ve köylü gençlik için aynı şeyi söylemek mümkün değildir. Örneğin sendikal mücadele içinde aktif olan bir genç işçiyi, gençlik örgütlenmesi saflarına katmak kolay olmayabilmektedir. Çeşitli somut örnekler bunu göstermektedir.

Ancak bu konuda tek taraflı beklentinin yanlış ve yararsız bir beklenti olduğunu vurgulamak gerekmektedir. İşçi ve köylü gençlik örgütlenmesinde izlenen yol ve yöntemler hakkında çeşitli ülkelerin deneylerine yayın organında yer verilebilir. İşçi ve köylü gençliğin beklentileri ve sorunları, bir araştırma çalışması biçiminde sayfalarda yer alabilir. Ancak işçi ve köylü gençlik örgütlenmesinin yol ve yöntemleri konusunda asıl çözümleyici bunlar olmayacaktır. Asıl çözümleyici, tek tek birimlerde yaşanılan deneyler, yaratıcı çalışma biçimleri ve uygulamalardır. Ancak bu deneyler ve çalışma biçimleri yayın organına aktarılırsa ve örnek olarak tüm örgüte sunulursa engeller aşılabilir. Yayın organının konuya ilişkin yol göstericiliği ancak böyle olabilir. Görüldüğü üzere gençlik örgütlenmesi ile, yayın organı arasında tek taraflı değil, yalnızca alıcı değil, karşılıklı ilişki ve bağ kurulursa yayın organının örgütlenme aracı olarak kullanılabilirliğinden söz etmek mümkün hale gelir.

EĞİTİM ARACI OLARAK GENÇ ÖNCÜ

Genç Öncü'nün bir örgütlenme, bir haber yorum dergisi olması yanında, işlevi gereği, eğitim aracı olarak ta kullanılması son derece önemlidir. Ancak Genç Öncü'nün Bilimsel Sosyalist dünya görüşünü gençlik yığınlarına öğretme görevinin hangi boyutlarda ele alındığnı kavramak zorunludur. Genç Öncü'yü bir eğitim aracı olarak nasıl kullanacağız? Her şeyden önce Bilimsel Sosyalizmin temel ilkelerinin, Türkiye işçi sınıfı ve gençlik örgütlenmesinin önündeki görevlerin, işçi sınıfına ters sapkın akımların ideolojik yanlışlıklarının bütünüyle Genç Öncü dergisi aracıyla öğrenilebilmesinin mümkün olamayacağını belirtmek gerekir. Zaten Genç Öncü'nün böyle bir amacı yoktur. Genç Öncü'de yapılan Bilimsel Sosyalist dünya görüşünün temel ilkelerine, çağımızın temel niteliği ve özüne, ve ülkemizdeki mücadelenin önündeki görevlere genel bir yaklaşım sağlamaktır. Bu yapısıyla Genç Öncü, gençliğin Bilimsel Sosyalist ideoloji ile donanmasında yönlendiricilik görevi üstlenmektedir. Derginin Genç Öncü Bilim, Eğitim, Araştırma bürosunca hazırlanan orta sayfa ve kitap tanıtma yazıları bu görevin yerine getirilmesini hedeflemektedir.

Bu yönlendiricilik ışığında bilimsel sosyalizmin temel yapıtları ve çağdaş eserler okunmaksızın, tek başına Genç Öncü sayfaları okunarak, bilimsel sosyalist bilinçlenme gerçekleştirilemez. Bu anlayış küçük burjuva devrimciliğine mahsus bir anlayıştır. Sosyalizmi öğrenme sorunu mücadele hedef ve biçimlerini "reçeteler" halinde ezberlemek olmadığına göre, biz temel eğitimimizi geniş kapsamlı ve programlı bir biçimde ele almak zorundayız. Ülkemizde özellikle gençlik içinde varlığını sürdüren goşist ve maoculuğun ideolojik açmazlarının sergilenmesi, dergi sayfalarında yer almaktadır. Ancak sayfaların sınırlılığı, yüzünden bu konuda geniş ve detaylı incelemelerden çok, çok somut belirli noktalar ele alınmakta ve bu noktalar üzerinde yaklaşımlarda bulunulmaktadır. Polemik yazın denebilecek bu yazıların, sapmalar hakkında en ayrıntılı bilgileri içermeyeceği açıktır. Ayrıca Genç Öncü dergisinde amaçlanan bu değildir. Böylesi bir boşluk Genç Öncü'de yer alan yazıların desteğinde, tek tek sapmalarla ilgili broşürler yayınlamakla doldurulabilecektir.

HEDEF, GENÇ ÖNCÜ'YÜ DAHA ETKİN KILIP DAHA YAYGIN DAĞITIMINI GERÇEKLEŞTİRMEKTİR

Böylesi önemli görevler üstlenen Genç Öncü'nün düzeyinin yükseltilmesi, etkin ve çarpıcı kılınması, ve yaygın dağıtımın yapılması son derece önemli bir görev durumundadır. Yayın organımızın, bu niteliklere erişmesi, yayın işinde görev alan kişilerin yetenekleriyle değil, gençlik örgütlenmemizin gelişip güçlenmesiyle ve etkinliğinin arttırılmasıyla doğrudan doğruya ilişkili olduğu unutulmamalıdır. Yayın organının örgütlenmenin önünü açıcı işlevi vardır ama, bu işlevin en iyi biçimde yerine getirilmesi, yayın organının her açıdan geliştirecek olan örgüttür.

YENİ ÜNİVERSİTE YASA TASARISI HAZIRLANDI

ÖZERK VE DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE MÜCADELESİNDE GÖREV BAŞINA!

Özerk ve demokratik üniversite mücadelesinde üniversite yasasının demokratikleştirilmesi son derece önemli bir sorundur. Sorunun önemi, bugüne kadar uygulamada olan tüm yasaların üniversitelerde demokratik işleyişi ve özerkliği büyük ölçüde sınırlamasından kaynaklanmaktadır. İktidarlar üniversite yasasının hazırlanışında, yüksek öğretimin kendi güdümleri dışına çıkmasını önlemeyi ön plana çıkarmışlar, bu anlayışa uygun düzenlemeler getirmişlerdir.

İktidarların üniversitelerin işlerliğini sağlayan yasal düzenlemelerde etkin bir demokratik muhalefetle karşılaşmadıklarını soylemek gerekir. Bırakalım, genel olarak demokratik güçleri, yüksek öğrenimin temel öğeleri olan öğretim üyeleri ve öğrenciler kesiminden de son yıllara kadar konuya ilişkin örgütlü bir ses çıkamamıştır denilebilir. Üniversiteler toplumun en hareketli,"politik duyarlılıkları" yüksek kesimleri olarak görünmesine rağmen elde edilen demokratik kazanımların aynı ölçüde ileri düzeyde olduğunu söylemek mümkün olmamaktadır. İşçi ve emekçi sınıflar kendi ekonomik-demokratik haklarını bilinçli mücadeleleri sonucu, ileri boyutlara eriştirdikleri halde, aynı gelişim yüksek öğrenim kurumlarında görülmemektedir. Üniversite ve yüksek okullarda akademik, demokratik nitelikli onca direniş onca boykota rağmen kalıcı kazanımlar elde edilememiştir. Bu yüksek öğrenim kurumlarındaki kesimlerin ve en başta öğrencilerin somut hedefler ve somut bir programla özerk ve demokratik mücadele içinde olmadıklarını göstermektedir. Yapılan eylemler gündelik ve sonuç alıcı olmayan "gösterişli" eylemlerden öteye gitmemiştir.

Üniversiteler yasasında özerkliğe ve demokratik işleyişe gölge düşürücü hükümlerin bugüne kadar süregelmiş olması yapılan eylemlerin kalıcı sonuçlar vermediğini somutlamaktadır. Hatta daha da ötesi, bugün üniversitelerde öğrenci gençliği "yönlendirdiklerini" ileri süren birçok örgüt yönetimleri bile üniversite yasasında hangi hükümlerin ne demek olduğu ve özerklikle ve demokratik işlerlikle çeliştiğini bilmemektedirler. Bu konuda merak edip, asgari düzeyde araştırma yaptıkları da şüphe götürür. Günümüzde özellikle gençlik örgütlerinin bir çoğunun üniversite yasası konusunda hiç sesinin çıkmadığı, salt öğretim üyeleri ve asistanların belli bir çaba içinde oldukları görülmektedir. Üniversite yasasının salt öğretim üyelerini ve asistanları değil aynı zamanda öğrencileri de ilgilendirdiği kavranmak durumundadır.

Bu amaçla, üniversite yasasında yapılmak istenen düzenlemeler konusunda haberdar olmak ve uyanık davranmak zorunlu olmaktadır.

YENİ ÜNİVERSİTE TASARISI ÖZERK DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE MÜCADELESİNDE BİR ADIM MI?

12 Mart döneminde uygulamaya sokulan 1750 sayılı Üniversite Yasasının Anayasa Mahkemesince iptalinden sonra, doğan boşluğun doldurulması için, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Üniversitelerarası Kurul'un seçtiği temsilcilerle yaptığı çalışma sonuçlandı ve yeni yasa tasarısı hazırlanarak meclis gündemine sunuldu. Yeni tasarıda yer alan hükümler, hükümet yetkililerince üniversitelerde demokratik işlerliği ve özerkliği pekiştirici hükümler olarak gösterilmeye çalışılıyor. Ancak tasarının ne demokratik işlerliğe ve ne de özerkliğe sığmayan hükümlerle dolu olduğu ilk bakışta görülmektedir. İptal edilen 1750 sayılı yasaya göre ileri sayılabilecek bazı hükümlerde ise büyük bir belirsizlik ve tutarsızlık gözlenmektedir. Özerklik ve demokratik işlerlikle uzaktan yakından ilgisi olmayan ve belirsizliğin hakim olarak gözlendiği hükümleri tek tek incelemek verilecek mücadelenin içeriğinin saptanması açısından önem taşımaktadır.

TEK TİP ÜNİVERSİTE Mİ?

Yeni tasarı, bütün yüksek okul ve üniversiteleri tek bir yasa içinde toplamakta. Bu önemli bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte, özel yasalarla kurulmuş tüm üniversiteler için de geçerli olmuş olacak. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okulların ve en önemlisi Eğitim Enstitülerinin de bu yasa kapsamına alınması olumludur. Ancak tüm üniversitelerin tek bir yasa içine alınması demek tek tip demokratik üniversite hedefine varılması anlamına mı gelmektedir? Tasarının ilgili hükümlerini tek tip üniversitenin ifadesi olarak değerlendirmek son derece yanlış olacaktır.

Tek tip demokratik üniversite hedefine günümüz koşullarında ulaşmak için, hazırlanan yasanın bir "çerçeve yasa" niteliğinde olması zorunludur. "Çerçeve yasa" ise, yasa hükümlerinin üniversitelerin hedef ve amaçlarının uyulması gereken ortak ilkeleri ve ortak genel düzenlemeleri

Çözüm üniversiteleri polis karargahı haline getirmek değildir.

içermesi demektir. "Çerçeve yasadan" amaçlanan, farklı yapı ve işlevleri olan yüksek öğrenim kurumlarının, kendi iç düzenlemelerini kendi kurullarından çıkan yönetmeliklerle yapmasıdır. Diğer bir deyişle, hazırlanacak yasa, üniversitelerdeki kurulları, kurulların görev ve sorumluluklarını oluşturulan biçimlerini, akademik kariyer dağıtımında gözlenecek ilkeleri vb. gibi genel hükümleri taşımalı, ancak derinlemesine, ayrıntılı ve bağlayıcı hükümler getirmemelidir. Tersi, yüksek öğretim kurumlarının, sürekli gelişen yapısının yeni düzenlemelerle önünün açılmasını engelleyecektir.

Bu açıdan bakıldığında yasa tasarısı tek tip demokratik üniversitenin gerçekleştirilmesi anlamında ele alınamaz.

Çünkü yasa tasarısı, 1750 sayılı yasada olduğu gibi derinlemesine bağlayıcı hükümler getirmiştir. Tek farkı tüm yüksek öğretim kurumlarını kapsamına almış olmasıdır.

YÖNETİME KATILMA GERÇEKLEŞİYOR MU?

Yeni yasa tasarısının, 1750 sayılı yasadan bir diğer farkı, üniversite kurullarında öğrenci ve asistanların da temsiline olanak tanıyor olmasıdır. Özellikle bu sorun, hükümet yetkililerince "çok ileri" bir adım olarak sunulmaya çalışılmaktadır.

Öğrencilerin, üniversite kurullarında temsili sorunu artık çeşitli çevrelerde kabul edilir hale gelmiştir. İlerici, demokrat niteliği olmayan birçok üniversite yöneticisi bile öğrencilerin üniversitenin temel öğesi olduğunu, üniversite işlerliğinde söz haklarına sahip olması gerektiğini savunur hale gelmiştir. En azından üniversitede meydana gelen olaylara, üniversite yönetimi ile öğrenciler arasında diyalog kopukluğunun yol açtığı biçimindeki yaygınlaşan kanı böyle düşünmeye zorlamıştır denilebilir.

Hükümetin yasa tasarısına, öğrencilerin kurullarda temsilinin sağlanmasını içeren hükmü koyması, böylesi bir ortamda gerçekleşmiştir.

Ancak öğrenci ve asistanların üniversite kurullarında temsili nasıl sağlanacaktır? Bu konuda yasa tasarısında bir açıklık getirilmemiştir. Diğer birçok konuda ayrıntısıyla açıklama getiren yasa tasarısının yönetime katılmanın nasıl olacağını belirtmemesi dikkat çekicidir. Örneğin fakülte kurulunun oluşumu şöyle düzenlenmektedir yasa tasarısında:"fakülte kurulu, bölüm kurullarının kadrolu öğretim üyeleri arasından seçecekleri her bilim dalındaki öğretim üyeleri tam sayısının yarısı sayısındaki üyeleri ile usulünce seçilmiş öğretim yardımcısı ve öğrenci temsilcisinden oluşur." Açıkça görüldüğü gibi, öğrenci ve asistanların temsili konusunda açık bir hüküm getirilmemekte, "usulünce" seçileceği söylenmektedir. Bu usulün ise kim tarafından ve ne şekilde saptanacağı bilinmemektedir. Öğrenci ve asistan temsilcileri kurula katılır demek yeterli değildir. Sorun, yönetime katılma sayısı konusunda ağırlığa göre alt bir sınır koymaktan geçmektedir. Bu sınır ise toplam üye sayısının 1/3'ünden az olması, temsilin göstermelik hale dönüştürülmesi anlamına gelecektir. Yasa tasarısına çok ayrıntılı hükümler koyanların bu konuda böylesi bir belirsizliğe olanak tanıması, ister istemez temsilin göstermelik hale dönüştürülmesine prim vermek anlamında görülecektir. Öğrencilerin "herşeye burunlarını sokacağından" korkanların yönetime katılımı böyle göstermelik duruma sokacaklarından kuşku duymamak gerekir. Ancak yasa tasarısı bu haliyle yasalaşsa ve yönetime katılma göstermelik duruma sokulmaya çalışılsa bile, en azından "temsil edilme" konusunun kabul edilmek zorunda kalınışı, daha ileri adımlar için basamak olarak kullanılabilir.

Üniversitelerin özerkliği konusunda yasa tasarısında yer alan hükümler, demokrasi adına utanılacak hükümler durumundadır. Bu sayfada yer verdiğimiz kadarıyla, özeriklik adına 12 Mart'ın uygulamaları bu hükümlerde yansımasını bulmaktadır. 12 Mart'a karşı çıkan CHP'nin ne duruma geldiği açıkça görülmektedir.

Üniversite ve yüksek okulların, öğretim, araştırma ve pratik çalışmalarda en fazla yükü omuzlarında taşıyan asistanlar için ise yasa tasarısında getirilenler 1750 sayılı yasadan uzun

boylu farklılıklar taşımamaktadır. Gerçi, kürsü sistemi sona erdirilmiş ve bölüm sistemi uygulamasına geçiş amaçlanmıştır ama, bu sistemin gerektirdiği düzenlemeler özellikle asistanlar için yeterli olmaktan uzaktır. Doktoralı asistanların öğretim üyeliği kapsamına alınması gerçekleştirilmemiştir. Öğretim üyesi ihtiyacının arttığı, bu açığın kapatılması için asistanlara ders verme görevi verildiği günümüzde, statü olarak öğretim üyeliğinin doktoralı asistanlara tanınmaması, asistanların "üniversitelerin hamalları" olarak görülmesi anlamına gelmektedir.

ÜNİVERSİTE Mİ, İŞLETME Mİ?

Yasa tasarısında, öğretim üyelerinin "en az devlet memurları için kabul edilmiş olan günlük çalışma süresi kadar bir süre öğretim, bilimsel araştırma, inceleme, uygulama ve yönetim görevleri ile" yükümlü oldukları belirtilmektedir. Öğretim üyelerinin bir kısmının ders saatleri dışında çoğunlukla, kendi özel işleriyle uğraştıkları, tekelci sermayenin hizmetinde görev yaptıkları düşünüldüğünde, bu karar olumlu gibi görülebilir. Ancak işin aslının öyle olmadığı, tasarının "Döner sermaye" başlıklı bölümünde ortaya çıkmaktadır. Şöyle denilmekte 83. maddede: "Üniversite dışındaki kuruluş ya da kişilerce üniversitelerden veya fakültelerden talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma, tahlil, vb. gibi hizmetler, üniversite içinde veya hizmetin gerektirdiği yerde görülebilir."

Böylelikle, tek tek öğretim üyeleri sermayenin hizmetinden çıkarılmakta, ama bu defa bütünüyle üniversiteler bu hizmete sokulmaktadır.

Bu, üniversiteleri, tekelci sermaye gruplarının "araştırma" ve "proje üretme" servisleri haline sokmaktan başka bir şey değildir. Hem de bütün bunlar "eğitimin üretimle bütünleştirilmesi" adına yapılmaktadır.

Kısacası yasa tasarısı, belli başlı hükümleriyle özerk ve demokratik üniversite mücadelesinde yeni mevziler sunmaktan çok, egemen sınıflara verilen güvencenin eğitim alanındaki bir başka yansımasıdır.

Tasarı bu haliyle yasalaşırsa, bu, üniversitelerin bugünkü gelişme perspektiflerinin ve akademik demokratik mücadelenin ulaştığı boyutların gerisinde bir tasarı olacaktır. Bu anlamıyla da demokrasi güçleri açısından geri bir adım olarak nitelenebilecektir. Bugün tasarının üzerinde görüşlerin açıklandığı, tasarının henüz meclislere sunulduğu bir evrede olduğumuza göre, görevimiz en geniş kesimleri harekete geçirerek, tasarıdaki anti-demokratik yanları temizlemek, olabildiğince demokratik bir içeriğe kavuşturmak için mücadele etmek olmalıdır. Yasa tasarısını eleştirenlerin de güçlü ve etkili bir taraf olunduğu gösterilmelidir.

Bu yüzden, gençlik örgütlerinin bu çok somut olay üzerine sorumlu ve kararlı bir biçimde yaklaşmalı, öğretim üyeleri ve asistan örgütleri ile, yasa tasarısını ilgilendiren tüm kesimlerle ortak hareket etmek için çekingen davranmamaları zorunludur.

Sorumlu, hedefi belirli, tutarlı ve örgütlü birleşik mücadele bizleri bekliyor.

YASA TASARISI VE ÖZERKLİK

"Özgürlükçü demokrasi" gereği üniversitelere özerklik tanıyacaklarını ilan edenlerin özerklik anlayışlarının ne olduğunu ise yasa tasarısında hiç bir yoruma yer bırakmaksızın görebilmek mümkün oluyor. Tasarının genel hükümleri bölümünde üniversitenin tanımında "üniversiteler... özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde bilim, araştırma ve öğretim kurumlarıdır" deniyor.

Ancak üniversitenin tanımında "özerk" sıfatını koyanlar özerkliğin ne olduğunu ise şöyle açıklıyorlar:

"Güvenlik kuvvetleri, suçların ve suçluların kovuşturulması amacıyla herhangi bir davet ve izne bağlı olmaksızın üniversite binalarına ve eklerine her zaman girebilir." (Madde 74)

"Üniversiteler ve bağlı kuruluş ve kurumlarda ortaya çıkan vahim ve sürekli olaylar sonucu öğrenim ve öğretim özgürlüklerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarınca önlenememesi yada bu organlarca alınan önlemlerin gereken sonucu vermemesi hallerinde bakanlar kurulu yukarıda anılan üniversite, fakülte ya da kuruluş ve kurumların yönetimine en çok iki ay süreyle el koyabilir.

El koyma kararı her defasında iki ayı geçmemek üzere yukarıdaki fıkralar hükümlerine uygun olarak uzatılabilir." (Madde 77)

"El koyma halinde bakanlar kurulu aşağıdaki yetkilere sahiptir:
a) Üniversite ve bağlı kurum organlarında görevli bulunanlardan, el koyma kararının alınmasına yol açan olaylarla ilgili görülenlerin yönetim görevlerine geçici olarak son vermek ve yerlerine aynı üniversitenin öğretim üyeleri arasından derhal vekillerini seçmesini istemek,

b) El koymayı gerektiren durumun doğmasına neden olanları saptamak ve bunlar hakkında gerekli disiplin kovuşturmasını bu yasa hükümlerine göre başlatmak.

c) El koymayı gerektiren durumun doğmasına neden olan öğrencilerin, üniversiteye veya bağlı kurullara devamını önlemek" (Madde 78)

Böyle "özerklik" anlayışı günümüzde, faşist Şah rejiminin sürdüğü İran da dahil olmak üzere hiçbir faşist yönetimde bile kabul ettirilemeyen, büyük tepki gören bir anlayıştır. Ama ne yazık ki, bu tür bir "özerklik" Türkiye'de CHP iktidarı tarafından "özgürlükçü demokrasi" adına savunulabilmektedir.

Aslında yasa tasarısının bu maddeleri CHP iktidarının "anarşi"ye karşı mücadele anlayışının bir ürünüdür. "Demokrasiyi koruma" adına, anti-demokratik yasa ve yönetmelik çıkarmak artık CHP iktidarının "ayırdedici" yanını oluşturmaktadır. Demokrasiyi korumak adına demokrasiyi hançerlemek CHP'ye mahsus bir "mücadele biçimi" haline gelmiştir. Bu, Dernekler ve Polis Selahiyetleri Yasasında, bu, Yurtlar Yönetmeliğinde açıkça görülebilmektedir.

YAŞASIN DEMOKRATİK EĞİTİM VE DEMOKRATİK LİSE KAVGAMIZ!

FETHİ AÇIL
UFUK ÇELİK
NEZİH KAZANKAYA
TUFAN SİLİER

Bir gençler ülkesi olan ülkemizde işçi-köylü-öğrenci gençlik sınıf kavgasına artan bir coşkuyla omuz veriyor.

Bu mücadele içerisinde gittikçe artan sorunları, genç olmaktan gelen özellikleri ve nicel önemiyle orta öğrenim gençliği önemli bir potansiyele sahiptir.

Hızla politikleşen orta öğrenim gençliğinin artan bir hızla işçi sınıfı mücadelesine katılması ise egemen güçleri rahatsız ediyor.

Memnuniyetsizliklerinin en son belgesi ise yeni orta öğrenim disiplin yönetmeliği.

Bugün en can alıcı konulardan biri haline gelen, anayasa ve kanunlarla güvence altına alınmış bulunan cangüvenliği ve öğrenim özgürlüğü konularında, kalıcı-etkili önlemler geliştirilip, sorunun üzerine gitmek gerekirken, hangi gerçeklerle olursa olsun disiplin yönetmeliklerini orta öğrenimde yükselen demokrasi mücadelesini boğmak için gerici hükümlerle dolu bir kemend haline getirmek olsa olsa bu korkunun bir ifadesidir.

Yayınlanan yeni disiplin yönetmeliğinin amacı kısaca şöyle ifade ediliyor: "Öğrenci olaylarının orta öğrenim kurumlarına dek yansımasını önlemek."

Tüm bu gelişmeler karşısında gayet dikkatli olmamız ve doğru devrimci tavrı ödünsüz sürdürmemiz zorunludur. Bu da tüm sorunlarımızın çözümünün ancak ve ancak kendi örgütlü gücümüzle aşılabileceğine olan inancımızla örgütlenme bayrağını yükseltmekten geçmektedir.

GÜNCEL SORUN VE GÖREVLERİMİZ....

Orta öğrenimde sürdürülen mücadelenin en can alıcı sorunu örgütlenme meselesidir. Orta öğrenim kurumlarındaki öğrencilerin akademik-demokratik-ekonomik haklarının korunup geliştirilmesi mücadelesini verecek ve bu mücadelenin kalıcılığını sağlayacak öğrenci örgütlerinin, bir diğer deyişle öğrenci birliğinin yaşama geçilmesi en önemli sorun olarak karşımızda duruyor.

Gerçekte bugün orta öğrenim gençliğinin içinde bulunduğu durum genelde gençliğin içinde bulunduğu durumdan bağımsız değildir. Yani burjuvazinin uzun bir dönem politika dışı tutmaya çalışıp başaramadığı gençlik yığınlarının, doğrudan ya da dolaylı olarak desteklediği sapık akımlar aracılığı ile yanlış yerlere ve hedeflere yöneltme gayretleri sözkonusudur. Burjuvazinin bu konudaki çabalarının tam anlamıyla boşa çıkarıldığı ise söylenemez. Bugün sapık akımlarca kitlesel örgütler yerine dar kadro örgütleri, kitlesel eylemler yerine bireysel terörist eylemler tercih ediliyor. Partisiz devrimcilik, parti düşmanlığı, gençlik örgütlenmesi konusunda bilim dışı görüşler, gençlik örgütlenmesi ile öğrenci örgütü arasındaki farkı kavramaktaki yeteneksizlik, işçi sınıfı partisi ile tavırda uyumluluğun ne anlama geldiğini kavrayamamak, demokrasi mücadelesi ile sosyalizm mücadelesi arasındaki ilişkiyi mekanik bir ilişkiye indirgemek, her iki mücadelenin de aynı güçlerle olacağına inanmak gibi işçi sınıfı bilimine ters görüşler gençlik yağınları içinde cirit atıyor. Bu ise objektif olarak burjuvazinin işini kolaylaştırmaktır.

Bu anlamda politik merkezlerin yönlendiriciliğini taşımayan gençlik-(öğrenci anlayınız) hareketleri burjuvaziyi gerçekten tehdit eden bir unsur değildir. Burjuvazi bu hareketleri desteklemekte ve ona ayrı bir politik güç görünümü vermeye çalışmaktadır. Böylece gençliğin bu ilerici potansiyeli burjuvaziye karşı sürdürülen sınıf savaşımının potasına aktarılamadan yok olup gitmektedir. Sorumluluklarımız bize bu potansiyelin burjuvazinin bilinçli çabalarıyla yol olup gitmesine izin vermeme görevini yüklüyor.

Bütünün bir parçası olması nedeniyle orta öğrenim gençliğinin içinde bulunduğu durum da yukardaki tesbitlerden ayrı düşünülemez.

Tabii bütün bu belirtilenlerin yanı sıra henüz hiç örgütlenmemiş öğrenci yığınlarının da varlığını düşünürsek orta öğrenimdeki örgütlenme görevlerimizin ciddiyeti kendiliğinden ortaya çıkıyor. Bu ciddiyet orta öğrenimde öğrenci örgütlerinin çok küçük bir istisna dışında kurulamamış olması gerçeği ile bütünleşince daha da bir önem kazanıyor. Kurulu olanların da büyük bir kısmı-sayıları beş-on'u geçmez-henüz öğrenci birliği hüviyetine bürünememiş durumdadır. Öğrenci temsilciliği olarak varlığını sürdüren bu örgütlerin ağırlıklı bir bölümü de burjuvazinin istediği özde çalışmalarını sürdürmekte, ya "çay düzenlemekte" ya da doğru ilkeler etrafında kitlesel bir yapıya ulaşamadan yok olup gitme sürecine girmektedir.

İşte tam bu noktada GENÇ ÖNCÜLERİ her zamanki gibi zorlu görevler beklemektedir. Gençliğin bu şekilsiz örgütlenmesine bir son verilmesi, henüz örgütlenmemiş yığınların mücadeleye sokulması ve burjuvaziye karşı etkin bir güç haline dönüştürülebilmesi görevini yalnızca bilimsel sosyalist partinin politik önderliğindeki bir örgüt başara-

bilir.

Öyleyse hedef gençliğin bu kesiminde yani orta öğrenimde, örgütsüzlüğe bir son vermek, bu amaçla da ilk adım olarak öğrenci birliğini hayata geçirmektir.

ÖĞRENCİ BİRLİĞİNİN YAŞAMA GEÇİRİLMESİ İLKELİ BİR MÜCADELEDİR

Öğrenci birliklerini gerekli kılan, öğrencilerin akademik-demokratik-ekonomik haklarının korunup geliştirilmesi için örgütlü birleşik gücün oluşturulması zorunluluğudur. Öğrenciler kendi pratikleri ile bir araya gelişin yararlarını öğrenci birliğinin oluşum ve mücadele süreci içersinde yaşayacaklardır. Bu süre içerisinde Genç Öncüler bir araya gelme bilincini yani örgütlenme bilincini politikleştireceklerdir.

Genç Öncüler öğrenci birliğinin bağımsızlığına özen göstermek zorundadırlar. Bu ilkenin ışığında öğrenci birliğinde çalışmalarını sürdürürler ve işçi sınıfının politik hareketi doğrultusunda birliği gerçekleştirmeye çalışırlar.

Yine bu örgütlerin kitlesellik ilkesini bir an bile gözden uzak tutmazlar. Çünkü öğrenci birliğini etkin bir silah yapan onun kitlesel özelliğidir.

Öğrenci birliğinin yaşama geçirilme mücadelesi:

- Bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm mücadelesine bağlı olarak,
- Gençliğin bu kesiminde de anti-emperyalist, anti-faşist bilinci süreç içerisinde gerçekleştirmek için, kitlelerin somut sorunlarından kalkarak, bilimsel sosyalist örgütlenme ilkeleri ve çalışma yöntemleri ile, Bağımsızlık-Demokrasi-Sosyalizm ekseninde ülkenin demokratikleşme mücadelesi ile eş güdümlü olarak,
- Bilimsel Sosyalizmden kaynaklanmayan her çeşidinden burjuva, küçük burjuva ideolojisine karşı Bilimsel Sosyalizmin mücadelesini ideolojik ve politik planda vererek,

sürdürülmek zorundadır.

YAŞAMIN TÜM ALANLARINDA BİLİMSEL SOSYALİST ÖRGÜTLENME İLKELERİ İLE ÖRGÜTLENECEĞİZ

Günümüzde örgütlenmenin gereğini hiç kimse yadsımıyor. Ancak bu noktada, nasıl ve niçin sorusuna verilecek yanıtlar önem taşıyor.

Toplumsal yaşamda çeşitli örgütlenmeler yer alır. Önemli olan toplumsal yaşamdaki örgütlenmeler arasındaki ayrılığı ve çelişkili gibi görünen birliği görüp görememektir.

İşçi sınıfı partisi, programı iktidarı alma olan bir işçi sınıfı örgütüdür. Gençlik örgütü, bir sınıf ve kitle örgütüdür; İşçi, köylü ve öğrenci gençliği, sosyalizmi hedefleyen işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi çevresinde, mücadeleye sokma uğraşını verir. Bu nedenle, gençlik içinde partinin platformunu, işçi sınıfı partisinin yedek gücünü oluşturur. Parti ile tavırda uyumluluk içinde, gençliği, çıkar mücadelesini sosyalist perspektifle vererek örgütler. Örgütsel bağımsızlığı, sosyalizme inanan gençleri deneyimli, mücadeleci ve insiyatifli kıl... ve giderek parti içinde mücadeleye hazırlar.

Öğrenci örgütlerine gelince; bu örgütler kitle örgütleridir. Demokratik kitle örgütlerine bilimsel yaklaşım bu örgütler planında verilecek mücadelenin akademik, demokratik, ekonomik hak ve talepler doğrultusunda olmasını zorunlu kılıyor. Doğal olarakta mücadelenin kalıcılığı buna sıkı sıkıya bağlıdır. Bu örgütlerin tabanında çeşitli politik görüşler yer alabilir. Bu örgütler bağımsızlıktan ve demokrasiden yana tüm güçleri barındırır. Bu çeşitli görüşleri bir arada tutan, ortak sorunlarının varlığı ve bu sorunların ancak örgütlü birleşik güç oluşturmakla çözümlenebileceği olgusudur.

Demokratik kitle örgütlerinin ve bu niteliği taşıyan öğrenci birliklerinin önemi şu gerçeklere dayanır:

- Orta öğrenim gençliğinin, işçi sınıfı ve onun politik hareketi etrafında kenetlenmesinde, öğrenci birlikleri iletişim kayışlarıdır.
- Kitle örgütleri olmaksızın geniş yığınların, öğrenci birlikleri olmaksızın öğrenci kitlelerinin yönetimde söz sahibi olmaları ve karar mekanizmalarına katılmaları mümkün olmaz.

Yukarıdakileri birlikte söylersek, Genç-Öncülerin öğrenci birlikleri içinde etkin güç ve önderlik konumuna gelmeleriyle bu örgütler planında verilecek akademik, demokratik, ekonomik hak ve sorunlar mücadelesi işçi sınıfı partisinin dünya ve ülke koşullarını tahlil ederek ortaya koyduğu somut hedefe uygun olarak yürütülecek, gençliğin bu kesimide toplumu sosyalizme götüren yolda sürekli ve yükselen bir güç olacaktır. Bu örgütler demokratik toplumsal muhalefetin örgütlü mücadeleye katılmalarında ilk adım olacaktır.

ÖĞRENCİ BİRLİKLERİNDE GENÇ ÖNCÜLERİN ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ

Öğrenci birlikleri gerçekte öğrencilerin çıkarları doğrultusunda kararlı, tutarlı ve özverili bir mücadelenin yürütüldüğü yerler olduğu ölçüde öğrencileri temsil etmeye ve onların örgütü olmaya hak kazanırlar. Ancak bu doğrultuda bir mücadelenin yürütülmesi ile öğrencilerin güvenini kazanır, onlara kendilerini kabul ettirerek, kitlesel desteği sağlayabilirler. Sorunların çözümünde belirleyici olan kitlelerin desteğidir, onların çalışmaları ve eylemleridir. Hiçbirşeyi tepeden inme olarak kitlelere kabul ettirmek mümkün değildir. Bu ancak demokratik bir anlayış içinde, anlatarak, açıklayarak, pratikte kanıtlayarak mümkündür. Genç Öncülerin çalışma kuralı budur. Bu çalışmada bireyciliğe, kafa-kol ilişkilerine, ayak oyunlarına, aldatmacalara ve dayatmalara yer yoktur.

Genç Öncülerin çalışmalarının sonuçları diğerleri gibi geçici değil kalıcı ve geri dönülmezdir.

Genç Öncüler öğrenci birlikleri içinde mutlaka taraftar kazanmaya çalışacaklardır. Ancak taraftar kazanmak;

- Öğrenci birliğinin kitle örgütü olma niteliğine zarar vermemek, öğrencilerin akademik, demokratik, ekonomik hak ve taleplerini gözardı etmemek, örgütün işlevini unutmamak, ve bu sayede kitleden soyutlanıp daralmamak, örgütü zayıflatmamak;
- Öğrenci birliğinin okuldaki pozisyonunu ve etkinliğini güçlendirmek, öğrencilerin mücadelelerini başarılı kılmak, "amacının önüne taraftar kazanmayı" koymamak;
- Hiçbir koşul ve durumda diğer grup, grupçuk veya hareketle karşısında daha avantajlı ve daha çok taraftar hesabını ön plana çıkarmamak, okul kitlesi tarafından benimsenecek, onların birleşmesini sağlayacak sorunlara sahip çıkmak ve bu talepleri ön palana sürmek;

ilkelerine bağlı kalınarak sağlanacaktır.

Taraftar kazanmak ancak, Genç

Öncülerin bu çalışma ilkeleri ışığında verecekleri mücadelenin ikincil ürünleri ve kalıcı sonuçları olacaktır. Ancak buradan sempatizan ve giderek militan kazanmanın önemli olmadığı anlamı çıkarılmamalıdır. Bu kesinlikle önemlidir.

GENÇLİĞİN ANTİ-FAŞİST VE ANTİ-EMPERYALİST DEMOKRASİ MÜCADELESİ

Öğrenci birlikleri öğrencilerin akademik, demokratik, ekonomik hak ve taleplerinin mücadelesini verecekleri örgütler olacaklardır. Ancak bu, verilecek mücadelenin yalnız bu çerçeve içinde kalacağı anlamına gelmiyor. Doğaldır ki bu mücadele anti-emperyalist ve anti-faşist savaşımı da içerecektir.

"Emperyalizm ve faşizm toplum yapısının ve yaşamının her kesiminde etkisini duyurur ve bu etkiyi genişletmeye çabalar. Bunun için her demokratik kitle örgütünün (ve öğrenci birliklerinin de) kendi kesim ve alanında kendi kitlesinin hak ve özgürlüklerine ilişkin olarak sürdüreceği, geliştireceği anti-emperyalist demokratik mücadelesi vardır." (Behice Boran-Örgütlü Birleşik Güç Yenilmez)

Emperyalizm ve tekelci sermaye, faşizme doğru ilerleyişini kitlelerin ekonomik ve demokratik haklarına karşı yönelttiği saldırılara dayandırmaktadır. O nedenle faşizme karşı mücadele ekonomik ve demokratik hakların savunulmasına dayanmak zorundadır.

"Emperyalizmin, tekellerin ve gericiliğin ekonomik ve politik baskısına karşı başta emekçi sınıf ve tabakalar olmak üzere tüm halkın en geniş biçimde örgütlenmesi ve toplum yaşamının her alanında ağırlığını duyurabilmesi ancak demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi yoluyla olur." (ORHAN KURMUŞ, Demokrasi Mücadelesi Emperyalizme Karşı Mücadeleden Ayrılamaz)

Öğrenci birliklerinde yürütülecek anti-emperyalist ve anti-faşist mücadeleyi de bu çerçeve içinde değerlendirmek gerekiyor.

- Öğrenci birliklerinin yaşama geçirilmesi mücadelesi, yaşamın bu alanının demokratikleştirilmesi mücadelesidir ve toplumun demokratikleşme sürecinin bir parçasını oluşturur.

- Süreç içinde öğrenci birliklerinin kurulup, gerçek işlerliğine kavuşması ile öğrenciler okul yönetiminde, eğitim ve öğretimin planlanmasında söz ve karar sahibi olacaklardır. Eğitim ve öğretim emperyalizmin ve ortağı yerli tekelci sermayenin çıkarlarına uygun olarak değil, işçi sınıfı ve emekçi tabakaların çıkarlarına göre planlanacak ve öğrencilerin geleceklerinden güvence duyacakları bir işleyişe kavuşacaktır.

Bu perspektife sahip olarak öğrenci birliklerinin kurulması mücadelesini yürütmek, emperyalizmin ve tekelci büyük sermayenin ekonomik ve politik gücünü kırmaya yönelik bir mücadeledir. Bu anlamda da faşizme karşı bir mücadeledir. Öğrencilerin bu alanda yürütecekleri mücadele, genelde toplumun diğer emekçi sınıf, tabaka ve katmanlarınca yürütülen anti-faşist mücadelenin bir parçasını oluşturacaktır.

DEMOKRATİKLEŞME VE DEMOKRATİK EĞİTİM

Toplumdaki diğer sınıf ve kesimlerin mücadelelerinin, işçi sınıfı partisinin koyduğu mücadele hedefleri ile uyumlulaştırılması gereklidir. Bu ise ancak kitle örgütlerindeki Genç Öncülerin kendi kitlelerinin somut çıkarları doğrultusunda verdikleri özverili mücadele sonucu kazanacakları etkinlikleri ile mümkün olacaktır. Bu doğru öğrenci birlikleri içinde geçerlidir. İşçi sınıfı partisinin gençlik içindeki platformunu oluşturan Genç Öncüler öğrenci birliklerinde çalışmak zorundadırlar. Hatta günümüzde bu örgütlerin kurulması, yaşama geçirilmesi gereği ile karşı karşıyadırlar. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi önümüzdeki hedefi toplum yaşamının her alanında "demokratikleşme" olarak belirliyor.

Öğrenci birliklerinin kurulması ve kurulduktan sonrada sürdüreceği mücadelesini bu hedefle uyumlulaştırmak ve değerlendirmek zorundayız. Demokratikleşmeyi hemen dar anlamıyla anti-demokratik yasaların kaldırılması olarak ele almamak gerekiyor.

- Türkiye'de demokratikleşme öncelikle politik alanda ivedidir. Demokrasinin geliştirilmesi, düşün, söz, basın, yayın ve örgütlenme özgürlüklerinin engelsiz sağlanması geciktirilemeyecek kadar ivedidir. Bununla birlikte, uzun süreli açıdan demokratikleşme yalnız politik alanda değil, tüm toplum yapısında gerçekleşmesi gereken bir süreçtir. Demokrasi toplum yapısının ve yaşamının her kesim ve kademesinde ve her anında işlemelidir. Halk kitlelerinin yalnızca belirli sürelerde oylarına başvurulması demokratik bir yönetimin gerçekleşmesine yetmez. Ekonomik, sosyal, politik her alanda ve günlük işlerin yürütülmesinde de kitlelerin sesi ve kararları kendisini belli etmeli, yönetimi yönlendirmelidir. (TİP Programı)

Böyle bir yaklaşım içerisinde demokratik eğitim tümcesi ile anlatılmak istenen nedir?

İlk olarak eğitim hakkının demokratikleştirilmesi sözkonusudur. Eğitim ve öğretim yurdun her köşesine ulaştırılmalı, fırsat eşitliği gerçekleştirilmeli, "Eğitim olanakları bakımından okullar arasındaki farklılıklar kaldırılmalı, herkese eşit koşullarda okuma olanağı sağlanmalıdır" (TİP 1. Büyük Kongre Kararlarından) Eğitim ve öğretim giderleri devlet tarafından karşılanmalıdır.

İkinci olarak eğitimin içeriğinin demokratikleştirilmesi söz konusudur.

Eğitim ve öğretimin ırkçı, şoven, baskıcı, asimilasyoncu, gerici yozlaştırıcı ve yabancılaştırıcı nitelikleri ortadan kaldırılmalıdır. Bunun için "... Orta öğretim ders programları ve kitaplar bilimsel temellere dayalı, toplumsal gelişmenin gereklerine cevap verecek nitelikte hazırlanmalı ve öğretmenlerin demokratik kitle örgütleri temsilcileri etkin bir biçimde bu hazırlanışa katılmalıdır." (TİP 1. Büyük Kongre Kararlarından.)

Eğitim politikası emperyalistlerin çıkarlarına değil, ülke gerçeklerine uygun, işçi ve emekçi yığınlardan yana belirlenmelidir.

Eğitim ve öğretim sistemi, gelişmiş kapitalist ülkelerden kopye edilmemelidir.

Demokratik eğitimin, özel bir deyimle söylersek, "demokratik orta öğretimin" süreç içinde demokratik niteliğinin yükselmesi, Öğrenci Birlikleri kurulduktan sonra da, bu birliklerin okul yönetimine katılmak olan hedefini gerçekleştirmek için zorlu bir mücadeleyi gerekli kılar.

Genç Öncüler "demokratik orta öğretim" mücadelesinde önemli görevleri üstlenmek durumundadırlar.

DEMOKRATİK DEVRİM Mİ, SOSYALİST DEVRİM Mİ?

GENÇ ÖNCÜ BİLİM, EĞİTİM, ARAŞTIRMA BÜROSUNCA HAZIRLANMIŞTIR.

Türkiye'nin egemen üretim biçimi, emperyalizme bağımlılık ilişkilerinin aldığı biçim, iktidarın sınıfsal yapısı, burjuva demokratik devrimin tamamlanıp, tamamlanmadığı v.b. konular bugün, çeşitli boyutları ile tartışılagelmektedir. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin tüm bu konulara getirdiği onca açıklığa rağmen, sapkın akımların çarpıtmaları, kavram kargaşası yaratma girişimleri alabildiğine sürmektedir. Kimileri "III Bunalım döneminde" tüm "sömürge ve yarı sömürge" ülkeler için geçerli kavram, mücadele biçim ve hedeflerinden sözetmekte, kimileri ise milli demokratik devrim aşamasından dem vurup, ileri kapitalist ülkelerin stratejilerini "sosyalist hareketin programı" olarak sunabilmektedir.

Oportünizmin ve revizyonizmin tüm görünümlerini temsil eden sapkın gruplar, işçi sınıfının mücadele hedefleri ve politikasını bilimsel temellere oturtarak ele almak yerine "reçetelerle" uğraşmakta, bilimsel sosyalist literatürdeki belli kavramlarla, bu çetelerle" uğraşmakta bilimsel sosyalist literatürdeki belli kavramlarla, bu "reçeteleri" doğrulamak için "oyun" oynamaktadırlar. Bu "reçetelerin" ve kavram kargaşalığının özellikle gençlik içinde yaygın biçimde "tartışılıyor" olması, yukarıda belirtilen konuları derginin işlevi de gözetilerek elden geldiğince açıklamayı gerektirmektedir.

TÜRKİYE EMPERYALİZME BAĞIMLI BİR ÜLKEDİR

"Türkiye, emperyalizm aşamasındaki kapitalizmin ilişkiler ağının içindedir ve emperyalizmin politik, ekonomik, askeri baskı ve sömürüsü altındadır."(1) Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığı ve giderek bütünleşmesi, Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinden günümüze kadar gelişen süreç içinde ele alınmak durumundadır.

Osmanlı imparatorluğunun son dönemlerinde ülke, batının gelişmiş kapitalist ülkelerin açık pazarı haline gelmişti. Bu ülkelere verilen ve ayrıcalıklı ticari hak tanıyan kapitülasyonların varlığı, açık pazar konumunun pekişmesini sağlıyordu. İmparatorluk, emperyalizm aşamasına doğru gelişen kapitalist ülkelerin güdümüne giriyordu. Ülke pazarlarının açık pazar haline getirilmesi bir yana yabancı sermaye de yatırım alanlarına girmeye başlıyordu. *"Birinci Dünya Savaşı öncesinde Fransa'nın Türkiye'deki sermaye yatırımları 2 milyar 240 milyon frankı, Almanya'nın yatırımları 1 milyar 280 milyon frankı, İngiltere'nin yatırımları ise 750 milyon frankı bulmuştu."* (2)

Bu somut gelişim, Osmanlı İmparatorluğu'nu bir yarı sömürge konumuna sokmuştu. 1. Dünya Savaşı sonrasında, İmparatorluk topraklarının emperyalistlerce pay edilme hazırlıklarının başlaması, ülkenin emperyalizmin tam bir sömürgesi olma durumunun, eşiğine geldiğini gösteriyordu. Ancak Kurtuluş Savaşı ile birlikte bu gidişten kurtulundu. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilan edilişi "siyasi bağımsızlığın" kazanılmasını simgeliyordu. Ancak Ulusal Kurtuluş Savaşının asker-sivil küçük burjuvazinin öncülüğünde ve ticaret burjuvazisine dayanılarak başarılması ve bu kesimin kalkınma yolu olarak kapitalizmi seçmiş olması "siyasal bağımsızlığın" ekonomik bağımsızlıkla birleşmesini baştan doğal olarak önledi. Emperyalizm döneminde bir ülkenin kapitalist yoldan kalkınmasının ve ekonomik bağımsızlığını kazanmasının mümkün olmadığı biçimindeki bilimsel gerçeklik, Türkiye pratiğinde somutlanmıştı.

SEÇİLEN YOL: KAPİTALİZM

Cumhuriyetin ilk yıllarında yabancı sermayeye karşı "tedbirli yaklaşımın" izlerini görmek mümkün olmaktadır. İzmir İktisat Kongresi kararlarında "Türkiye'ye yabancı sermaye gelebilir, ancak yasalara uymak koşuluyla" ibaresinin yer alması bu anlamda önem taşımaktadır. Gerçekten de *"Türkiye'nin bir süre politik bağımsızlığına titizlikle sahip çıkmış ve mali alanda da, dışa bağımlılığını en az düzeye indirmiş bir ülke"* (3) olduğunu söylemek gerekir. Somut veriler ve gerçekleştirilen millileştirmeler bunu doğrulamaktadır. *"Kibrit ithalinin devlet tekiline devri, yabancı 'Reji' şirketine ait tütün tekelinin, şeker, ispirto ve özellikle ticari karaktere sahip diğer maddelerin devlet tekeli haline getirilmesi"* (4) örnek olarak gösterilebilir. Ancak bu II. Dünya Savaşına kadar, Türkiye'de yabancı sermayenin ve emperyalizmin ülke ekonomisi üzerinde denetiminin hiç olmadığı anlamına gelmemektedir. Özellikle 1920 yılına kadar, Lozan

antlaşmasındaki bir hükme dayanarak, ülkenin açık pazar konumu sürmüştür. 1929 yılında gümrük duvarları batı kapitalist ülke mallarına tamamen kapatılmamış, ticaret sermayesinin çıkarlarına uygun olarak *"pamuklu dokuma, pamuklu kumaş ithalatının düşük gümrükle gerçekleştirilmesi ve ağır sanayi ürünleri için gümrük koruması uygulaması konulmaması"* (5) söz konusu edilmiştir. Bunun ötesinde yabancı sermaye yatırımlarının bu dönemde belli bir artış gösterdiği de bilinmektedir. *"1924 yılında toplam 94 yabancı sermayeli şirketin, 1929 yılında 124'e çıktığı"* (6) görülmüştür. Ancak hemen belirtmek gerekir ki, bu şirketlerin tamamına yakın kısmı, yerli-yabancı sermaye ortaklığı ile kurulmuştur.

Yabancı sermayeli kuruluş sayısı artmasına karşılık, bu somut gelişim mali alanda dışa bağımlılığın, en az düzeyde olması gerçeğini ortadan kaldırmamaktadır.

1930'ların sonlarına kadar bu politika sürdürülmüş, devletin bütün kaynakları bu dönem boyunca, özel sermayenin palazlanması ve ekonomide etkin hale gelmesi için kullanılmıştır. Ancak "teşvik tedbirleri" adı altında uygulanan tüm bu programların, ülkenin kalkınmasını ve sanayileşmesini sağlayamadığı görülmüştür. Esasen emperyalizm döneminde emperyalist-kapitalist sistem ağı dışına çıkmadan kalkınmanın gerçekleştirilemeyeceği açıktır. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ise, yabancı sermayeye karşı "tedbirli olarak" yaklaşma politikasına son verilmiş, *"Türkiye burjuvazisi esasen bağlarını koparmamış olduğu Batı dünyasına açıkça yöneldi ve giderek kendi gücüyle geliştirip sömüremediği ulusal pazarı yabancı sermaye ile paylaşmak ve ele geçirdiği artık-değeri - kârlarını - bu yoldan arttırmak yolunu"* (7) seçmiştir.

II. Dünya Savaşı sonrası dönem böylelikle başta ABD olmak üzere emperyalist ülkelerle bağların iyice pekiştirildiği yılları içermektedir. Amerika'nın Marshall ve Truman doktrinleri ile Avrupa'ya sarkması politikası ile Türkiye burjuvazisinin emperyalizm ile bağlarını sıkılaştırma politikası üst üste çakışmış ve emperyalizmin askeri, politik ekonomik ve kültürel alanlarda baskı ve sömürmesi böylelikle artmaya başlamıştır. *"Savaş sonrasında, emperyalizmin NATO'su, CENTO'su ikili anlaşmaları, üsleri vb. ile Türkiye'ye girişi, zorla dayatarak değil egemen sınıfların ve iktidarlarının istekleri ile olmuştur."* (8)

Bu somut gelişim, yabancı sermaye yatırımlarının hızlanması, siyasi bağımlılığın pekişmesini sağlayan ikili antlaşmaların ekonomik, askeri alanlarda ardarda imzalanmasıyla somutlanmaktadır. Yabancı sermaye yatırımları, yabancı sermayeye karşı "çekingen" tutumdan vazgeçip "yabancı sermayeyi teşvik yasaları"nın çıkarılmasıyla birlikte artmaya başlamıştır. Yatırım alanlarına aktarılan yabancı sermaye miktarları, emperyalizmin ve uluslararası tekellerin ülke ekonomisi üzerindeki denetimini yansıtmaktadır. 1975 yılında 109 yabancı sermayeli firmanın yabancı sermaye toplamı 2.2 milyar TL.yi, hareketе geçirdikleri sermaye toplamının ise 5.4 milyar TL.yı bulduğu görülmektedir. Bu tek başına gösterge olmaktan uzaktır. Türkiye sanayii için önemli belli alanlarda yabancı sermaye oranının yüksek oluşu gerçek boyutları sergilemektedir. Bu oranlar kimya sektöründe % 80'i, taşıt araçları sektöründe % 50'yi bulmaktadır. Diğer önemli bir yan ise *"uluslararası tekellerle, ortaklık kurmamış, işbirliği yapmamış, anlaşmalar imzalamamış olup ta, belli bir büyüklüğün üstünde bulunan sermaye grubu olmadığıdır."* (9)

Bu somut göstergeler, Türkiye tekelci burjuvazisinin uluslararası tekellerle işbirliğinin açık ifadeleridir. Yerli tekelci sermaye grupları böylelikle, yerli pazarları emperyalist tekellerle paylaşmaktadırlar. Çıkarları ortakhale gelmiş, bütünleşmiştir. Ancak emperyalizmle bütünleşme salt tekelci sermaye düzeyinde olan bir bütünleşme değildir. *"Türkiye kapitalizmi, bir sistem olarak kapitalist dünya ile, ekonomik, teknolojik, mali, politik ve askeri bağımlılık ilişkileri içinde bütünleşmiştir."* (10)

TÜRKİYE KAPİTALİST BİR ÜLKEDİR

Türkiye'de kapitalistleşme sürecinin 19. yüzyılın ilk yarısında başladığı bilinmektedir. Bu yıllarda Osmanlı İmparatorluğu'nun büyük şehirlerinde ticaret burjuvazisinin sınıfsal bir güç olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Ancak, 19. yüzyılda başlayan kapitalistleşmenin, batılı kapitalist ülkelerin ve giderek emperyalizmin denetiminde geliştiği görülmüştür. Osmanlı Devleti topraklarında kurulu bulunan ticaret şirketleri, batılı kapitalist ülkelerin mallarının ülke topraklarında pazarlamasını yapan "temsilcilikler" olarak nitelemek mümkündür. Ticaret sermayesinin işbirlikçiliğe dayanan bu gelişimine karşılık, sanayi sermayesi için bu dönemde aynı şeyi söylemek mümkün olmamaktadır. Çünkü yerli sanayi sermayesi, emperyalizmin açık pazarı ve yatırım alanı halinde bulunan, topraklarda gelişimini sürdürmesi söz konusu olamazdı. Nitekim belli bölgelerde kurulan dokuma tezgahları giderek rekabete dayanamayıp tasfiye olmuşlar, kapanmışlardır. Savaş yılları ve sonrasında azınlık grupların elindeki şirketlerin "yerli" tüccarlara devri, Cumhuriyetin ilk yıllarında ticaret sermayesinin etkinliğini daha bir arttırmıştır. İzmir İktisat Kongresinde alınan kararlarda ticaret burjuvazisinin ağırlıklı etkisi kendisini duyurmaktadır. Bunun sonucu olarak, Cumhuriyetin ilanı sonucunda, Türkiye'nin kalkınma modeli olarak kapitalizm saptanmış, temel politikanın ise özel sektörün geliştirilmesi, mali açıdan desteklenmesi olduğu söylenmiştir.

Ancak bu gelişim, ülkenin gelişmiş kapitalist ülkeler düzeyine erişme yollarını açmamıştır.

Türkiye'nin kapitalistleşmesinde batılı kapitalist ülkelerde olduğu gibi iç dinamiğin değil, dış dinamiğin etkili olduğu görülmektedir. Kapitalistleşme büyük ölçüde emperyalizmin baskısı ve zorlaması altında gelişmiş, bu yüzden de çarpık ve geri bir düzey tutturmuştur. Yatırımlar temel sanayi alanlarına değil daha çok kısa vadede çok kâr getiren, tüketim sanayine yönelmiştir. Bir önceki bölümde de anlatıldığı üzere, emperyalizmin baskısının ve ekonomi üzerindeki denetiminin bu gelişimdeki etkisi (dış dinamik olarak zorlayıcı etkisi) somutlanmıştır.

Ancak Türkiye'nin kapitalistleşmesinde dış dinamiğin etkisinin varlığını "kapitalizmin yukarıdan aşağı emperyalizm tarafından şekillendirildiği" biçiminde ele almak son derece yanlıştır. Bu iç dinamiğin hiç olmadığını ileri sürmek demektir. "...

emperyalizmin baskı altına aldığı ve sömürdüğü ülkeler, hatta en geri düzeyde olsalar bile, toplumsal içeriği olmayan emperyalizmin dilediği gibi doldurduğu 'boş bir kap' değildirler; emperyalizm toplum içi güçler ve koşullar üzerinde oynayarak ve onların direncini kendi isteğine göre yönlendirerek, işleri yürütür. Başka bir deyimle toplumların her zaman kendi iç dinamikleri vardır. Türkiye gibi hiçbir zaman tam sömürge stratejisinde olmamış, imparatorluk kurmak gibi toplumsal örgütlenme deneyi geçirmiş ve yüzyılı aşkın bir süredir kapitalistleşmekte olan bir ülkede, toplumun yapısal güçleri ve koşulları - iç dinamiği - daha da ağır basar." (11)

Türkiye'nin kapitalistleşmesinde ve yatırımlarda özellikle, devletçilik olarak adlandırılan dönemde, iç dinamiğin etkisi açıklıkla gözlenmektedir. Bu dönemde "en büyük sermayedar" durumundaki devlet bir yandan özel sektörün gelişip güçlenmesi için destek olurken diğer yandan özel sektörün giremediği bazı temel alanlarda yatırımlara yönelmiştir. Bu dönemde Sovyetler Birliği ile ilişkilerin, temel sanayi birimlerinin kurulmasındaki etkisi büyüktür. Ancak II. Dünya Savaşı sonrasında ABD ve diğer emperyalist ülkelere açılımın iyice belirginleşmesi ve emperyalizmle bütünleşme evresinin başlamasıyla kapitalistleşmenin montaj ve benzeri çarpık sanayileşme üzerine temellendiği gözlenmektedir.

Bu yüzyıllık gelişme sonucu kapitalizmin bir üretim biçimi olarak egemen olmasına karşılık, 1970 öncesinde MDD'cilerce ve bugün onların şu veya bu düzeydeki uzantılarınca, Türkiye'nin kapitalist bir ülke olmadığı biçiminde tartışmaların ortaya atıldığı görülmüştür. Özü itibariyle işçi sınıfının öncülüğüne ve partisine karşı olmak biçiminde belirginleşen bu akımların buna rağmen 'tezlerindeki' dayanak noktalarını ele almak bugünkü tartışmalara ışık tutması açısından gereklidir.

MDD tezi savunucuları ve bugünkü devamcıları, Türkiye tarımında feodalizmin hakim olduğunu iktidarda feodalizmin ağırlığını sürdürdüğünü ileri sürmektedirler.

Biz işe Türkiye'de kapitalizmin egemen üretim biçimi olduğunu söyleyerek başlayalım. Egemen üretim biçimi tanımlaması ise üretici güçlerin gelişme düzeyinin niteliği ve iktidardaki sınıfta ağırlıklı temsili ile açıklanabilir. Türkiye'de bırakalım sanayi ve diğer alanlarda üretici güçlerin gelişmişlik düzeyini, tarımda bile üretici güçlerin büyük ölçüde kapitalizme uygun olarak geliştiği görülmektedir. Konuya ilişkin somut gösterge tarımda makineleşme ve gübre kullanımıdır. Verilere göre 1950 yılında traktörle işlenen alanın toplam oranı % 9 iken bu sayı 1974 yılında % 61'e yükselmiştir. Gübre kullanımında benzer bir gelişme söz konusudur. Türkiye tarımsal alanın büyük ölçüde dağınık ve küçük birimler halinde olduğu ve küçük birimlerde makine kullanımını güçleştirdiği düşünülürse makineleşmenin ulaştığı boyut daha açık biçimde gözükebilir. Tarımda feodalizmin çözüldüğünün diğer bir önemli kanıtı da toprak sahipliğinin toprak büyüklüğüne göre dağılımında ortaya çıkmaktadır. 1975'de elde edilen verilere göre, 500 dekardan fazla araziye sahip olan büyük toprak sahipleri, toplam toprak miktarının % 14'lük bir bölümünün sahipi durumundadırlar. Bu da somut olarak Türkiye'de orta ve küçük köylülüğün yaygın olduğunu göstermektedir. Latin Amerika örneğinde görülen "latifundalar" tipi toprak mülkiyetine ülkemizde rastlamak mümkün olmamaktadır. Toprak ağalığı bugün Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgesinde sıkışmış durumdadır. Feodal kalıntılar olarak tanımlanan ağalık ise, iki türlü tasfiye olma süreci yaşamaktadır. Birincisi, toprakların bölünmesi, ikincisi ise, toprakta kapitalistleşmedir.

Feodal ilişkiler tasfiye olmakta, eski toprak ağaları, kapitalist işletmeler haline dönüşmektedir. Bunun somut göstergesi toprağa bağımlılıkta kurtulanların şehirlere göçü ve tarım işçiliğindeki artıştır. Bu gözle görülür bir durumdadır. Tarım işçilerinin 1950'de 400 bin dolayında iken 1960'ların sonlarında 1 milyonun üzerine çıktığı bilinmektedir. Bu artış tarımda hızlı mülksüzleşmeyi ve feodal kalıntıların giderek tasfiye olduğunun somut görünümüdür.

Bütün bunların yanında, hiçbir üretim biçiminin saf olarak bulunamayacağını belirtmek gerekir.

Elbette tüm bu söylenenler tarımda feodal kalıntıların tasfiyesinin kendiliğindenliğe bırakıldığı anlamına gelmeyecektir. Tersine, işçi sınıfı sosyalistleri, daima yaygın bir toprak reformundan yana olmuşlar, bunu desteklemişlerdir. İşçi köylü ittifakının nesnel koşullarını oluşturan toprak reformu konusu gözden ırak tutulamaz. Ancak feodal kalıntıların tasfiyesi için toprak reformunu savunmakla, Türkiye'nin egemen üretim biçiminin kapitalizm olduğunu inkara varmak eş anlamlı değildir.

BURJUVAZİ İKTİDARINI PEKİŞTİRMİŞTİR; BURJUVA DEMOKRATİK DEVRİM TAMAMLANMIŞTIR

Türkiye'nin egemen üretim biçimi bakımından kapitalist bir ülke olması görüşüne günümüzde 1970 öncesinde olduğu kadar karşı çıkılamamaktadır. Ancak aynı şeyi "Türkiye'de burjuva demokratik devrimin esas itibariyle yapılmış olması" konusunda söylemek söz konusu olmamaktadır. İşçi sınıfının politik hareketi dışında hemen tüm gruplar, şu veya bu biçimde bu görüşe karşı çıkmakta, burjuva demokratik devrimin henüz tamamlanmadığı için önümüzdeki devrim aşamasının sosyalist devrim olamıyacağını ileri sürmektedirler. Lenin'in 1917 Şubat burjuva demokratik devriminden sonra kaleme aldığı şu satırlar konuya belli bir yaklaşım sağlaması açısından önem taşımaktadır. *"İktidarın bir sınıftan ötekine geçmesi gerek bilimsel, gerekse kelimenin pratik siyasal anlamı içinde devrimin ilk, başlıca ve temel belirtisidir."* (12)

Daha önceki bölümlerde, ticaret burjuvazisinin 19. yüzyıl ortalarına doğru, belli bir güce eriştiğini söylemiştik. Ticaret sermayesinin sözcülüğünü yapan İttihat Terakki Hareketi, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde etkin bir siyasi gücün temsilcisi olmuştur. I. ve II. Meşrutiyetin ilanı, Osmanlı istibdatına karşı burjuva demokratik hareketlerin önemli bir aşamasını göstermiştir. Diğer bir deyişle burjuva demokratik oluşum süreci, Türkiye'de 1900'lerin başında başlamıştır. Lenin, Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı, adıyla anılan kitabında, 1905'de bir dizi doğu ülkesi yanında Türkiye'de de burjuva demokratik devrimi hareketlerinin geliştiğinden sözetmektedir.

Türkiye'de burjuva demokratik devrim sürecinin önemli bir halkasını

ulusal kurtuluş savaşının başarıya ulaşması ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanı oluşturmaktadır. Bu önemli halka, "sultanlığın ve halifeliğin kaldırılmasına şeriyi mahkemelerinin kaldırılarak tek, laik yargı organları sisteminin getirilmesi" vb. değişikliği içermektedir. Böylelikle feodal gericilik, küçük burjuva sivil ve asker kadroların öncülüğünde ticaret burjuvazisine dayanılarak iktidardan büyük ölçüde tasfiye edilmiştir. Cumhuriyetin ilk millet meclisinin sınıfsal yapısı, burjuvazinin ağırlığının açık bir göstergesidir. Daha da ötesi, İzmir İktisat Kongresinde, Türkiye'nin kalkınma biçimi olarak kapitalizmin seçilmesi iktidardaki burjuvazinin ağırlığının diğer bir ifadesidir. Burjuvazi, Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana iktidardaki konumunu sürekli güçlendirmiştir. Ancak bu söylenenler, burjuvazinin iktidarda egemenliğini tek başına sürdürdüğü anlamına gelmiyecektir. Cumhuriyetin ilk yıllarında daha güçlü olan, ancak kapitalistleşmenin gelişmesi ile, çeşitli biçimlerde tasfiye biçimine giren feodal toprak sahipliğinin, burjuvazi ile ittifak içinde olduğunu söylemek gerekmektedir. Ama tekrar vurgulamak gerekir ki feodal toprak sahipliğinin iktidar ortağı olarak durumu iyice zayıflamıştır denilebilir.

Çeşitli gruplar Türkiye'de burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığını ileri sürerken çoğu kez iktidarda toprak ağalığı sınıfının varlığından sözetmektedirler. Bu sınıfın durumunun yukarıda söylenen biçimde olması bir tarafa, iktidarda bir önceki üretim biçiminden kalan sınıfsal güçlerin varlığı, devrimin niteliğini etkilemekte midir? Buna cevap vermek gerekmektedir. Lenin'in Şubat Devrimi sonrası kaleme aldığı Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi adlı yapıtında, bu konuya son derece açık bir biçimde yaklaşmaktadır.

"Bütün devlet mekanizmalarında (ordu, polis, bürokrasi) kumanda eden bir avuç feodali temsil eden eski çarlık iktidarı yenildi, devrildi ama son bulmadı. Monarşi kesin olarak yok olmamıştır. Romanov ve çetesi, kralcı entrikalarına devam ediyorlar. Feodallerin muazzam toprak mülkiyeti ortadan kaldırılmadı.

2. Rusya'da iktidar, yeni bir sınıfın yani burjuvazinin eline geçti. Bu ölçüde, Rusya'da burjuva demokratik devrimi son bulmuş, tamamlanmıştır." (13)

O halde tekrar vurgulamak gerekir ki Türkiye'de feodal toprak sahipliğinin tam anlamıyla tasfiye edilmemiş olması ve bir kalıntı halinde varlığını sürdürmesi, burjuva demokratik devrimin yapılmadığı anlamına gelmemektedir.

Burjuva demokratik devrimin esas itibariyle yapılmadığına diğer bir gerekçe olarak da, demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlılığı ve ulusal sorunun çözülmediği vb. gösterilmektedir. Şunu açıklıkla söylemek gerekir ki feodalizmi yıkarak tarihsel görevini devrimci bir biçimde yerine getiren Batı Avrupa ülkeleri burjuvazileri bile iktidara geldikten sonra, ilerici görevlerini unutmuşlar, demokrasiyi kendilerine saklamışlardır. Burjuvazi, söz verdiği birçok hak ve özgürlüğü işçi ve emekçi sınıflara tanımamak için elinden geleni yapmıştır. Çünkü burjuvazi kendi mezar kazıcısı olacak güçlerin, işçi ve emekçi sınıflar olduğunu bilmekte, onların siyasi planda güçlenmelerinin önüne geçmek için her yolu kullanmaktadır. Batı kapitalist ülkelerinde, işçi ve emekçi sınıflar demokratik hak ve özgürlükleri uzun ve kanlı mücadeleler sonucu söke söke almışlardır.

Türkiye gibi, burjuva demokratik devriminin güçsüz ve emperyalizme bağımlı burjuvazi tarafından gerçekleştirildiği bir ülkede bu gelişme daha ağır bir biçimde yaşanmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında *"İktidarı eline geçiren burjuvazi bütün hak ve özgürlükleri kendine saklamıştır. Türkiye burjuvazisi kapitalist üretimde artık değere daha fazla ve daha güvenle sahip çıkabilmek ve kendi elinde sermaye birikimini gerçekleştirmek için, işçi sınıfına ve halk kitlelerine demokratik özgürlükleri tanımayan baskıcı bir yönetim uygulamıştır."* (15)

Demokratik hak ve özgürlüklerin savunucusunun, gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de işçi ve emekçi sınıflar olduğu açıktır. Uzun ve çetin mücadele günlerinden, grev ve direnişlerden geçerek işçi sınıfı hareketi ileri mevzilere erişmiştir. *"Çok partili rejim, sansürsüz basın, sınıf esası üzerinden örgütlenme sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev hakkı"* (15) bu mücadeleler sonucu kazanılmış haklardır.

Burjuva demokratik devrimin esas itibariyle yapılmış olması ve yukarıda etraflı biçimde ele alınan konular şu önermeye haklılık kazandırmaktadır. *"Bundan böyle devrim gündeme geldiğinde, bu, sosyalist devrim olacaktır."* (16)

Irkçı şoven baskılara son verme, yaygın bir toprak reformunun yapılması vb. gibi sorunların varlığı, önümüzdeki devrim aşamasının "sosyalist devrim" olmadığı anlamına gelmemektedir. Burjuva demokratik devrim ile sosyalist devrim arasında bir "Çin seddi" olmadığı doğrusu, demokratik devrimin görevleri arasında bulunan bazı görevlerin, sosyalist devrim sonrasında çözüme kavuşturulabileceğini açıkça göstermektedir. Ulusal sorunun çözümünün Rusya'da Ekim Sosyalist Devrimi sonrası gerçekleştiği bilinmektedir.

Ancak, önümüzdeki devrim aşamasının Sosyalist Devrim olması bugün işçi sınıfı hareketi önünde güncel demokratik görevler olmadığı anlamına gelmemektedir.

İşçi sınıfının politik hareketi, Türkiye'nin demokratikleşmesini ve emperyalizmin her türlü baskı ve sömürüsünden kurtulmasını, önümüzdeki dönemin güncel ve ivedi görevi olarak saptamıştır. Bu konu önümüzdeki sayı daha etraflı bir biçimde ele alınacaktır.

KAYNAKLAR

1) TİP Programı ve tüzüğü, sayfa 6

2) Ekim Devrimi Sonrası Türkiye Tarihi, sayfa 9.

3) TİP Program ve Tüzüğü, sayfa 9

4) Ekim Devrimi Sonrası Türkiye Tarihi, sayfa 120.

5) Tarihsel Gelişimi İçinde Türkiye Sanayü MMO yayınları. Cumhuriyetin ilk yıllarında Sanayinin Korunması Sorunu ve Ticaret Sermayesinin Tavrı. Orhan Kurmuş, sayfa 1012.

6) Türkiye Üzerine Tezler. Yalçın Küçük, sayfa 141.

7) TİP Program ve Tüzüğü sayfa 10

8) a.g.e. sayfa 11.

9) Türkiye Sanayünde Tekelleşme. MMO Yayınları Genel olarak Türkiye sanayünde Yoğunlaşma, Tekelleşme Orhan Silier, sayfa 38.

10) TİP Program ve Tüzüğü sayfa 39

11) a.g.e. sayfa 9

12) Sağ ve Sol Sapmalar, V.İ. Lenin

13) Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi V.İ. Lenin

14) TİP Program ve Tüzüğü, sayfa 10

15) a.g.e. sayfa 7

16) a.g.e. sayfa 8

MÜCADELE BİÇİMLERİ SORUNU VE GOŞİZMİN ÇIKMAZI

GÜRBÜZ ÖZALTINLI

Sağ ve sol sapma akımlar yalnızca teorik olarak bilimsel sosyalizmin temel ilkelerine ters düşmeleriyle ayırd edilemezler. Onun kadar önemli bir diğer sorun, bilimsel sosyalist hareketin kullandığı mücadele biçimlerinin somut bilimsel çözümlemelere dayanıp dayanmadığıdır. Salt mücadele hedeflerinin doğru olarak saptanması değil, aynı zamanda o hedeflere varmak için kullanılan araçlar ve yöntemler de önem taşımaktadır. Mücadele biçimlerinin doğru olarak saptanmasıyladır ki, devrimci mücadelede ileri mevziler kazanılabilir. Bu anlamda sağ ve sol sapmalar için mücadele biçimleri sorunu önemli bir ayırdedici yan oluşturmaktadır. Bilimsel sosyalizmin temel ilkelerinin tersine, mücadele biçimlerinin genelleştirilmesi, reçeteler halinde sunulabilmesi mümkün değildir. Özellikle sol revizyonist akımlar için mücadele biçimlerinin reçeteler haline indirgenmesi çok yaygın bir anlayış durumundadır. Bilimsel sosyalist önderlerin çeşitli şartlarda ve tarihsel süreç içinde önerdikleri mücadele biçimlerini olduğu gibi alıp, somut durumun ve sınıfsal güçler dengesinin tahlilini yapmaksızın kullanmaları, sol revizyonizmin düştüğü çıkmazı sergileyebilmektedir. Böylesi bir mücadele biçimi anlayışına en başta bilimsel sosyalist önderler karşı çıkmaktadırlar.

Konuya belli bir açıklık getirmek için Lenin'in mücadele biçimleri sorununa nasıl baktığını aktarmakta yarar var. Şöyle diyor Lenin, Gerilla Savaşı adlı makalesinde: "İlk olarak Marksizm, hareketi herhangi bir belirli mücadele biçimiyle kısıtlamaması açısından bütün ilkel sosyalizm türlerinden ayrılır. Marksizm çok çeşitli mücadele biçimlerini benimser... Her türlü soyut formüle ve doktriner reçeteye karşı olan marksizm... Hiç bir koşul içerisinde, sadece verili bir süreçte varolan ve olanaklı bulunan mücadele biçimleriyle kendini kısıtlamaz; verili toplumsal durum değişince o sürece katılanların bilmedikleri yeni mücadele biçimlerinin ortaya çıkmasının kaçınılmaz olduğunu kabul eder. Bu bakımdan tabiri caizse marksizm kitle uygulamasından ders alır. İşi sistematize etmeye çalışanların kendi çalışmaları çerçevesinde buldukları mücadele biçimlerini kitlelere öğretmeye kalkışamaz."

Bu sözler bilimsel sosyalistlere yol gösterici gücünden bugün hiç birşey kaybetmemiştir. Oysa goşist tezlerin savunucuları bu önermeleri ister istemez unutmak, bunu yapamadıkları için de çarpıtmak zorundadırlar. Çünkü gerçekten mücadele biçimlerinden birini mutlaklaştırmak, işi sistematize etmek, reçeteler çıkartmak konusunda hiç bir politik akım sol sapma ile yarışamaz. Bu konuda netleşebilmek için Devrimci Yol'un 20. sayısında yer alan yazıdan bir bölümü buraya aktarmakta yarar var: "...metropollerdeki mücadelelerdeki evrim aşamasında barışçı biçimler temel, devrim aşamasında ise silahlı ayaklanma temeldir. Bizim gibi ülkelerde ise silahlı biçim temel olur, barışçı biçimler tali olurken, içinde bulunulan aşamalara göre silahlı mücadelenin değişik biçimleri duruma göre öne çıkar veya yardımcı olur. (Örneğin halk savaşının ilk aşamalarında temel olan gerilla savaşı, düzenli ordular aşamasında yardımcı bir biçim haline dönüşür) vb."

Burada açıkça bir reçete sunuluyor. Açıktır ki böyle bir reçete herhangi bir ülkedeki somut tarihsel gelişimin ciddi bir tahliline, kitlelerin ruhsal durumunun bilinmesine dayanmamaktadır. Gerçekten halk güçlerinin herhangi bir mücadele biçimine hazır olup olmadığı sorununu, ülkedeki sınıf güçlerini ve bu güçler arasındaki ilişkiyi, genel politik ortamı hesaba katmaksızın bir eyleme girişmek goşizmin ayırt edici bir özelliğidir. Ve çıkarttığı reçeteler de böylesi somut tahlillere değil -zaten böyle olsaydı, soyut, heryerde geçer formüller önermezlerdi- bilimsel sosyalizme yabancı, emperyalizmin üçüncü bunalım dönemi vs gibi hayali teorilere dayanmaktadır. Ve bu yüzdendir ki mücadele yöntemleri sorununda ortaya attığı tezler gözü kapalı bir gidişin en açık ifadesidir. Ve Lenin daha 1906 yılında bu mantığı mahkum etmiştir. "Verili hareketin verili bir evredeki somut durumu ayrıntılarıyla incelemeden herhangi bir mücadele biçimine evet ya da hayır demek, marksist görüşü tamamen bir yana atmak olur." (Lenin) Kaldı ki Devrimci Yol'un reçetesi sadece mücadele yöntemlerine bakış açısı bakımından değil, buna bağlı olarak formülasyonun içeriği açısından da marksizmin ve sınıf mücadeleleri deneyinin zengin sonuçlarının altüst edilmesinden başka birşey değildir.

Şöyle denilmektedir temel mücadele biçimi tanımlamasında: "Temel mücadele biçimi, ülkedeki politik mücadelenin (siyasal iktidarı ele geçirme yolundaki mücadelenin) genel ve temel yolunu belirler. Yığınları devrim saflarına çekmenin, yığınların devrime hazırlanılmasının temel yolunu belirler." (Devrimci Yol, Sayı 3, s.13)

Burada yapılan temel mücadele biçimi tanımlamasıyla, yukarıda yapılan alıntı birlikte düşünüldüğünde, açıkça silahlı mücadelenin hem iktidarın alınmasında ve hem de yığınların devrim mücadelesine kazandırılmasında geçerli bir mücadele biçimi olarak tanıtılmaya çalışıldığı ortaya çıkmaktadır. "Silahlı propaganda" tanımlamaları da bu anlayıştan kaynaklanmaktadır. Bu her hal ve şartta "silahlı mücadele"den başka bir mücadele biçimi tanımamak demektir. Hem yığınları devrime hazırlamada ve hem de iktidara yönelmede silahlı

mücadelenin temel olarak alınmasını başka türlü anlamak mümkün değildir. Bu mantık olaylara "namlunun ucundan bakma" anlayışının ürünüdür. Ve bu mantığın ne kadar allı pullu sözlerle bezenirse bezensin, bilimsel sosyalizmde yeri yoktur.

Lenin "Sol" Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı yapıtında şöyle diyor: "Düşmanın kullandığı ya da kullanabileceği, bütün silahlardan, araç ve yöntemlerden yararlanmayı, bunları kullanmayı öğrenmemiş olan bir orduyu savaşa sürmenin akılsızca bir davranış, giderek cinayet olduğu besbellidir. Bu gerçek siyasete, askerlik sanatına uygulandığından daha iyi uygulanabilir. Gelecekteki şu ya da bu durumlarda bizim için hangi mücadele aracının daha pratik ya da elverişli olacağını önceden kestirmek, siyasette daha zor birşeydir. Bütün mücadele araçlarından yararlanmayı bilmemek büyük bir tehlike, bazan, hatta kesin yenilgi tehlikesine, kendini atmak olur; çünkü bizim irademizin dışında meydana gelebilecek olan öteki sınıfların durumundaki değişiklikler bizi özellikle zayıf olduğumuz bir hareket biçimine başvurmaya zorlayabilir. Eğer bütün mücadele araçlarından yararlanmayı biliyorsak, mutlaka yeneriz." (s. 103)

Devrimci mücadeleye, bir mücadele biçiminin kapsamı içinde bakanlar için gerçekten yenilgiden başka yol yoktur. Bu 1971 döneminde de görülmüştür. Ancak işlerine geldiği zaman Lenin'in önermelerine yapışanlar, Lenin'in bu konuda söylediklerinin "metropolleri" kapsadığını, "III. bunalım döneminde sömürge ve yarı sömürge ülkelerin ve bu arada Türkiye'nin bu kapsam içine sokulamayacağını" ileri sürmektedirler. Bu görüşlerine dayanak olarak da Küba devriminin kendi savundukları mücadele biçimiyle, yani silahlı propaganda ile gerçekleştirildiğini göstermektedirler.

Bu çarpıtmaya karşı en özlü cevap Yurt ve Dünya'nın 12. sayısında veriliyor: "Küba'da F. Castro, Che Guevera ve arkadaşlarının başlattıkları dar silahlı mücadele, gelişmesini ne emperyalizmin üçüncü bunalım döneminin sonuçlarına, ne de emekçilerin 'silahlı propaganda ile sarsılmasına' değil, o ülkede 50 yılı aşkın bir zaman boyunca özgürlüğe, bağımsızlığa ve sosyalizme gönül vermiş bir kamuoyunun oluşması için mücadele veren

Küba Sosyalist Halk Partisi'nin çalışmalarına borçludur. Ve bu iki hareketin kaynaşması devrimi zafere ulaştırmıştır." Gerçekten bu tespit üzerine söylenebilecek birşey yok. Ancak her türlü tereddütü kafalardan silmek için Bolivya deneyimini de hatırlamakta yarar var. Bilindiği gibi Bolivya'da silahlı propaganda amacını güden gerilla hareketi bizzat dayanması ve giderek peşinden sürüklemesi gereken emekçi sınıfların da yardımıyla gerici güçler tarafından yok edilmiş ve devrimci süreç büyük kayıplara uğratılmıştır. Mücadelenin her evresinde silahlı eylemleri mutlaklaştıran goşistlerin Che Guevera'dan alacakları çok ders vardır. Fakat goşistler uyduruk teorileri bütün bu deneylere tercih etmektedirler.

Ancak şurası açıktır ki bu tür teorik safsatalar marksizmi açıkça çarpıtarak kafa bulandırmaya dayanan bu saçmalıklar, özellikle yapısı gereği gençlik kesiminde belli bir etki alanı yaratsa da bireysel terörizmi ayakta tutmaya yetmeyecektir. Çünkü son sözü pratik söyler. Teoriler mücadele içinde verdikleri sonuçlara göre sınanır, kabul görür veya temsilcileriyle birlikte sahnenin dışına atılır. Bugün goşizm Türkiye'de bu sınavın sıkıntılarını çekiyor.

Ortaya attığı reçetenin ülkemize ne kadar uyduğunu mücadelede temel halkanın silahlı direniş olduğunu kanıtlamaya çalıştığı ve işçi sınıfımızın partisinin bilime dayalı politikasını çarpıtarak sövgüler yağdırdığı Devrimci Yol'un son sayısındaki bir yazıda ise kendini iyice ele veriyor.

Bu yazıda şöyle deniyor: "Herhangi bir eylem eğer emekçi halkımızın direniş mücadelesini güçlendiriyorsa, faşist demogojileri dağıtıp halk güçlerine moral veriyorsa, faşistlerin taktiklerini boşa çıkartıp, halkın direniş azmini güçlendiriyorsa; hangi araçla, kaç kişiyle gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin, halkımızın direniş mücadelesinin bir parçasıdır. Bireysel terörizm değil. Önemli olan araç ve eylemin biçimi değil, eylemin siyasal içeriğidir."

Bu sözler sınıfsal hiç bir çözümlemeye dayanmamanın somut bir ifadesidir. Bir eylemin hangi amaçla, hangi şartlarda ve ne sonuç vereceğini bilmeksizin "önemli olan eylemin siyasal içeriğidir" demek, bilimsel sosyalizmin bir karikatürünü çıkar-

mak demektir. Kendi mantıkları gereği eylemlerinin siyasal içeriği çok "devrimci" ise, eylemin biçiminin ve kaç kişiyle yapıldığının pek önemi yoktur. Bu "ben yaptım, oldu" anlayışıdır. Gerçekte böylesi bir mücadele anlayışının, iddia ettikleri gibi "emekçi halkın mücadele azmini" güçlendirmediği de ortadadır. Yaratılan faşist terörizmin toplu katliamların, bombalı saldırıların ve benzeri olayların günümüzde emekçi halkın "direniş" mücadelesini güçlendirmediği, tam tersine geniş işçi ve emekçi yığınları yılgınlığa sürüklediği bilinmektedir. Geceleri halkın evine kapanması, kapı komşusuna yöneltilen saldırıyı duymazlıktan gelip sinmesi, bugünkü ortamın açık görünümüdür. Zaten burjuvazinin terörizmi körükleyip yaratmaya çalıştığı, yukarıdaki sahnedir. Bu sahnenin figiranlığını ise günümüzde goşizm üstlenmektedir. Figüranlığın ise, yapılan işe kendince misyonlar yükleyerek yüceltilmesi mümkün değildir.

Daha da açık deyişle tek tek faşistlere yöneltilen suikastler günümüz koşullarında faşist demagojiyi dağıtmak şöyle dursun, ona zemin hazırlamaktadır. Faşist terörün gerçek amacını ve karakterini gizlemesinde perde olmaktadır. Sağ-sol çatışması var demagojisini beslemektedir. Buna bağlı olarak CHP'nin "yansızlık" adı altında sürdürdüğü gericiliğe kayan politikasının kitleler gözünde onaylanması tehlikesini yaratmaktadır. Kimi zaman yalnızca afiş yapıştırma yüzünden polisle çatışmaya girildiğini düşünürsek, bu eylemlerin halka ne kadar moral verdiğini, onun direniş gücünü nasıl artırdığını anlamak hiç mümkün değil.

"Kurtarılmış bölgeler" ilan edilmekte, yeşil hatlar çizilmesinde taraf olunmakta ve bunlar bir başarıymış gibi gösterilmekte, diğer taraftan da faşist taktiklerin boşa çıkarılmasından söz edilmektedir. Oysa faşistlerin sürüklemek istedikleri ortam budur. Malatya, Elazığ olaylarının nasıl bir planın parçası olduğu açıktır. Yeşil hatlar bölgelerin büyük bir kısmının faşistlere terk edilmesini meşrulaştırmanın yanında -ve daha da önemlisi- büyük çaplı ve sonuç alıcı provokasyonlara zemin hazırlamaktadır. Çok kısa zamanda suni ayrılıklara göre biçimlenen büyük çatışmaların ilerici demokratik güçler lehine sonuç vereceğini, böyle durumlarda son sözü devrimcilerin söyleyeceğini aklı başında hiç kimse iddia edemez. "Kurtarılmış bölge" safsatalarını da buna bağlı olarak düşünmek gerekir. Çoğu kere böyle nitelenen bölgeler faşistlerce çevrilmiş, devrimcilerin sığındığı dar semtler olmaktadır. Ve böylesi bölgelerin ne denli "kurtarılmış" olduğu, İstanbul Ümraniye mahallesinde yaşanan olaylarla, jandarmanın ev ev arama yapması, emekçi halkın üzerinde terör estirmesiyle kendini göstermiştir. Faşist çetelerin giremediği ama gerektiğinde iktidar güçlerinin alt üst edebildiği bazı mahalleleri kurtarılmış bölge ilan eden dar kafalı goşist mantığın sınıf mücadelesinden ne anladığı böylece ortaya çıkıyor.

Halk güçlerine moral veren eylemler nedir? Üç beş faşistin yok edilmesi mi? Böylesi girişimlerin terörizmi karşılıklı misilleme boyutuna vardırdığı ve faşist güçlerin iktidar stratejisine uygun düştüğü ortada. Bir yandan halk gözünde olayların karşılıklı terör olduğu imajı güçlenmekte, diğer yandan yılgınlığa yol açmaktadır.

Devrimci Yol'un sözünü ettiğimiz sayısındaki yazıda bütün bu yapılanları halkın gerçek mücadelesinin bir parçası gibi gösterme çabasının yanında Türkiye İşçi Partisi'nin politikası ilkel çarpıtmalar temeli üzerinde "eleştiriliyor."

Behice Boran'ın yazısından bir pasaj ele alınarak TİP'in terörizme karşı burjuvaziden medet umduğu iddia ediliyor. "İşçi sınıfı adına ekonomik ve siyasal krizin giderilmesini ve bu krizden kaynaklanan çalkantıların önlenmesini burjuvaziden talep etmek gerçekte işçi sınıfı adına utanılacak birşeydir" deniliyor.

Bu bilgiçlik üzerine söyleyeceklerimiz var elbette. Ancak gerçekten insan bu "uzlaşmaz proleter tavrını" okuyunca, son genel seçimleri ister istemez hatırlıyor. Bilimsel sosyalistleri burjuvaziden medet ummakla suçlayan bu devrimci yolcular "Tek Yol CHP'ye oy" afişlerini asmadılar mı? Soruyoruz: "Oligarşinin taze kanı" CHP'ye yayınlarında tersini söylemelerine rağmen, 1977 Haziran seçimlerinde tam boy destek olmadılar mı? İlk önce bunların cevabını versinler.

Öte yandan TİP'e yönelen bu temelsiz eleştirilere kulak veren dürüst devrimcilere de şunu öneririz. Açsınlar TİP yayınlarına baksınlar. Behice Boran'ın makalelerini, demeçlerini gözden geçirsinler. Türkiye İşçi Partisi'nin politikasını ve savunduğu görüşleri az çok takip eden herkes bilir ki, TİP terör olaylarının tamamen önlenemeyeceğini, çünkü faşist terörizmin yapısal sorunlardan doğduğunu her fırsatta, altını çize çize belirtmiştir. Bu anlamda terörizmin bütünüyle önlenmesi gibi kısa vadede gerçek dışı bir talebi zaten olmamıştır. Bu noktada Behice Boran'ın şu sözlerini hatırlamakta yarar var. "Bugünkü düzen sürdükçe terörizm kökünden kazınamaz. Çünkü terörizm bu düzenin çelişkilerinden, dengesizliklerinden doğmaktadır. Türkiye'de demokratik hak ve özgürlükler kısıtlı olmakla beraber, büyük sermaye bu sınırlı demokratik ortamda dahi ekonomik ve politik iktidarını istediği gibi sürdürebilmekten acizdir. Emperyalizmle ortaklık ve işbirliği etmek de iktidarını ayakta tutmak için yetmemektedir. Büyük burjuvazi ve işbirliği ettiği emperyalizm geniş halk kitlelerini sürekli daha yoksullaştıran bu sömürü düzenini o kitlelere baskıyla, zorla dayatarak sürdürebilme çabasındadırlar. Büyük sermaye sınıfları ile işçi emekçi kitleler bilinçlenmekte, ekonomik ve politik mücadele çizgileri yükselmektedir. Bu gelişme güçlendikçe halk kitlelerini, ilerici, demokrat, sol, sosyalist güçleri bastırabilmek için şiddet ve terör de tırmandırılmaktadır."

Görüldüğü gibi bu sözlerde faşist terörizmin sınıfsal tahlili yapılmakta ve bu düzen içerisinde hiç burjuva partisi tarafından bütünüyle engellenemeyeceği belirtilmekte, kapitalizmin bu sorun karşısında çözümsüzlüğü sergilenmektedir. Öte yandan şüphesiz bu sözlerden bugün faşist terörün tırmandırılması karşısında kısa vadede yapılabilecekleri ortaya koymamak, CHP'yi bu yönde zorlamamak sonucu çıkmaz. Ve TİP bunu da en kararlı ve uzlaşmaz bir çizgide yapmaktadır. Söz konusu demeçlerde, tüm TİP yayınlarında somutlaşan politika bir yandan faşist terörizmin gerçek kaynaklarını kitlelere açıkça göstermeye, onun kapitalizmle bağlarını kurmaya ve kurtuluşun sosyalizmde olduğu görüşü etrafında emekçileri birleştirmeye yönelirken, diğer yandan demokratik güçleri tutarlı bir çizgide antifaşist mücadele için birleştirmeye ve bu arada CHP'yi tutarlı bir demokrat çizgide hareket etmeye zorlamaya yöneliktir. Ve bu yön-

de asıl gözetilen kitlelerin bilinçlenmesini sağlamak, etkin eylemler içine sokulmasına çaba sarfetmektir. Bu çok yönlü mücadeleyi ve özellikle iktidara karşı tutumu sosyal demokrasiyi yerli yerine oturtamayan dar kafalı "siyasetlerin" anlayamaması doğaldır. Doğrudur, CHP bir burjuva partisidir. Ancak böyle yüzeysel kaba bir tahlile dayanarak politika çizilemez. Unutulmamalıdır ki CHP halkın demokratik taleplerine sahip çıkar görünerek ve özellikle de örgütlü faşist terörizmin getirdiği bıkkınlığa karşı umut tüccarlığı yaparak iktidara geldi. Bu yönüyle geniş işçi ve emekçi sınıfların özlemlerini antifaşist taleplerini hesaba katmaksızın hareket etmesi daha zor. Ve bu anlamda bugün ivedi bir sorun olan faşist örgütlerin dağıtılması, toplum önünde iyice açığa çıkartılması, etki alanının eritilmesi sorunuyla, CHP'nin tabanında örgütlenme, CHP'yi verdiği sözleri tutmak ya da emekçilerden aldığı desteği giderek sosyalizme terketmek seçeneği ile karşı karşıya bırakmanın sıkı sıkıya bağlantısı vardır. İktidarın faşizm karşısında tutarsız uzlaşır politikasını eleştirmek, onu destek bulduğu ilerici kamuoyu önünde mahkum etmek ve CHP'yi kitlelerin ondan beklediği taleplerini yerine getirmeye zorlamak, emekçi yığınları bu doğrultuda harekete geçirmek, antifaşist mücadelenin vazgeçilmez boyutudur. Mevcut durumu ve görevleri bu yönleriyle incelediğimizde bireysel terörist eylemlerin siyasal sonuçlarına tekrar dönmek ve altını kalın kalın çizmek zorundayız. Bu tür eylemler iktidar üzerinde olumlu bir baskı unsuru oluşturmak şöyle dursun, daha önce de belirttiğimiz gibi sağa da sola da karşı olmak politikasını, kitlelerin doğal talebi haline getirmektedir. Ve bu siyasi bakımdan daha geri yığınlarda ordu gelsin bu iş bitsin düşüncesinin gelişmesine kadar varmaktadır.

Ancak Devrimci Yolcular sözünü ettiğimiz yazılarında TİP'in politikasından kendilerine göre sonuçlar çıkartmakta ve yavuz hırsız örneği TİP'i kastederek şöyle devam etmektedirler: "Üstelik burjuvazinin sözcüleri gibi 'terörizme' ve 'anarşiye' karşı mücadeleden söz edilmekte, günümüzdeki olayların içeriği çarpıtılmakta ve hükümetin 'terörizm ve şiddet eylemlerini önleme' adı altında getirmekte olduğu baskı politikalarına soldan destek olunmaktadır." Demek ki insan kendi ayıbını örtmeye çalışırken ne durumlara düşebiliyor.

Herşeyden önce belirtmek gerekir ki, burada terörizmden kastedilen, Behice Boran'dan aldığımız paragrafda da görüldüğü gibi, amacı ve kaynağı gösterilen faşist terördür.

Öte yandan hükümetçe önerilen yasa tasarısının özü, faşist terör ve onun karşısında gözüken başı bozuk sahte sol "terörü" engellemeye yönelik değil. Zaten eğer istenirse hükümetin elindeki yetkiler bu olayların kaynağına inebilmeye yeter.

Yeni yasal düzenleme, gerçekte kitlelerin örgütlü mücadele silahlarını etkisizleştirmeye, demokratik örgütlerin eylem gücünü ellerinden almaya yönelmiştir. Tasarının asıl önemi ve ağırlığı bu noktada toplanmaktadır. Ve bu konuda da TİP'in açık tutumunu goşizm, yalan ve iftiralarıyla örtebilecek güçte değildir.

Kimsenin kuşkusu olmasın ki bu antidemokratik yasanın anlamını kitlelere anlatmak ve onları bu yasanın çıkmaması için etkin bir direnişe sokmak yolunda bilimsel sosyalistler en başta görev alacaklardır.

Son olarak aynı yazıda yer alan bir çarpıtmayı daha sergilemek isteriz.

"Tahrik edip bize aynı biçimde cevap verdirmeyi başaramayacaklardır. Biz, Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfımızın politik hareketinin temsilcisi ve öncüsüyüz. Bunun sorumluluğunun bilincindeyiz. Silahlı çıkış ve çatışmaların işçi sınıfının politik hareketine yararı olmadığı için biz bu mücadeleyi bu yöntemlerle sürdürmeyi reddediyoruz."

Behice Boran'ın bu sözünün, adı geçen yazıya aktarılması, okuyucunun gözünde TİP'in mücadele biçimlerinden bir tanesini mutlaklaştırdığı, bunun dışındakileri her hal ve şartta reddettiği sonucunu çıkarttırmaya yöneliktir.

Bu çarpıtmadır. Çünkü alıntı yapılan söz, faşist terörizmin, bir amacının da, bugün ilericileri, demokratları silahlı mücadeleye çekmeye çalışması olduğunun açıklanmasıdır. Sözü edilen mücadele biçimi günümüz koşullarında, faşizmin güçlü işçi ve emekçi sınıfların ise hazırlıksız olduğu bir mücadele biçimi durumundadır. Sosyalizmle ilgisi olmayan herhangi bir kişi bilir ki, rakip ile kuvvetli olduğu alanda mücadele edilmez. Ama goşistler, herhangi bir kişi gibi bile düşünememektedirler. Kafalarında mutlaklaştırılan kapsam dışına çıkamamaktadırlar. Faşist çetelerin emekçi halka saldırdıklarını, bir iç savaş ortamına sürüklemek istedikleri bugünkü şartlarda iç savaşın gereklerini yerine getirmekten başka birşey yapılamayacağını ileri sürmektedirler. Açık açık şunu söylemektedirler ki, faşistler silahla saldırıyor, böyle bir mücadele ortamına çekmek istiyorlar, bunu kabul etmekten başka yolumuz yoktur.

Burjuvazinin ve faşist çetelerin oyuncağı olmanın bundan daha iyi bir anlatımı olamaz.

Bunun ötesinde, faşist saldırılar karşısında meşru müdafa hakkından söz etmekte, bilimsel sosyalistleri "emekçi halkı meşru müdafa hakkını kullanmamaya çağırmakla" suçlamaktadırlar. Tek tek kişilerin, kendilerini saldırılar karşısında korumak için önlem almasına diyecek hiç bir şey olamaz. Ancak sorun tek tek kişilerin kendilerini korumaları olarak görülemez. (Zaten sosyalistlerin, bu konuda öneride bulunmaları diye bir şey söz konusu olamaz.) Genel olarak işçi ve emekçi sınıflara faşist saldırılar karşısında ne yapmalarını önereceğiz. Asıl olan bu sorundur. Bugün sosyalistliğin mihenk taşı, bu konuya getirilen bilimsel açıklıktır. Böyle bir soruya cevap vermeksizin "meşru müdafa" hakkından papağan gibi söz etmek, aslında ne yapacağını bilememekten ileri gelen bir anlayıştır. Verili şartlara hangi mücadele biçimlerini gündeme geleceğini bilmemektir.

Tekrarlamak gerekirse, bilimsel sosyalistler, bugün, faşist saldırılar karşısında en geniş kesimleri somut hedefler etrafında harekete geçirici kitlesel tepkiyi en yüksek boyutlara ulaştırıcı bir yol öneriyoruz. Faşizme karşı günümüz koşullarında böylesi bir mücadele biçiminden başkasının geçerli olmadığı hergün doğrulanmaktadır.

Yine tekrarlıyalım ki bilimsel sosyalistler mücadele biçimlerini taktik bir sorun olarak görür ve verili somut şartların dikkatli bir tahlilinden kalkarak tespit ederler. Bu anlamda açıkça belirtmek gerekir ki koşullar dayattığında bugün goşistler tarafından şampiyonluğu yapılan mücadele biçimlerini de en özverili ve örgütlü biçimde bilimsel sosyalistler hayata geçireceklerdir.

SOSYALİZM VE KADIN

GENÇ ÖNCÜ BASIN YAYIN PROPAGANDA BÜROSUNCA HAZIRLANMIŞTIR.

"Komünist partileri kadınların eşit yer aldıkları eylemde onların haklarını kararlılıkla destekler ve kadınların kurtuluşunu genel demokratik hareketin önemli bir ögesi olarak kabul ederler." (Komünist ve işçi partileri uluslararası konferansı, Moskova-1969)

Değişik sosyal yapılı toplumlarda kadınların durumu toplumun politik, toplumsal ve ekonomik gelişimine katkılarıyla değerlendirilebilir.

Uluslararası çalışma bürosunun verilerine göre çeşitli ülke ve bölgelerin üretici etkinliğinin değişik büyüme oranları olsada, özellikle sosyalist ülkelerde, toplumsal üretimde kadınların istihdamı genel bir artış eğilimi göstermektedir. Bunun sonucunda SSCB de çalışabilir kadınların %92,5 i ulusal ekonomiye katkıda bulunmakta ya da öğrenim görmektedirler. Emekçi ve işçilerin genel sayısı içinde kadınların payı SSCB de 1940 ta % 39 dan 1974 te % 51 e, Macaristanda 1960 ta % 36 dan 1973 te % 43 e, Polonyada 1946 da % 31 den 1974 te % 46 ya, Çekoslavakyada 1948 de % 37,8 den 1972 de % 47,5 e yükselmiştir.

KADIN İŞİNİN NİTELİĞİ VE İSTİHDAM DÜZEYİ

"Sosyal ilerleme ancak kadının toplumsal konumu ölçüt alınarak ölçülebilir" MARX

Sosyalist ülkelerde, kadın emeğinin olanakları daha da yoğun biçimde kullanılmaktadır. Bu ülkelerde vasıflı işler de olmak üzere meslek seçiminde erkeklerle hukuki eşitliği kabul edilen kadınlar SSCB de ulusal ekonominin endüstri dallarında çalışanların 1940 ta % 38 ini, 1974 te % 49 unu temsil ediyorlardı. Karmaşık mekanizma ve aygıt bilgisi gerektiren mesleklerde de kadının sayısı artmakta; makine-transfer hattındaki aperatörlerin %77 sini, otomatik makina manipülatörlerinin %42 sini temsil etmektedirler. Demokratik Almanya Cumhuriyetinde kadınların endüstrideki yüzdesi 1965 te %39 dan 1974 te % 45 e yükselmiştir. SSCB de proje kuruluşlarında ve araştırma bürolarında çalışan mühendislerin % 35 i kadındır.

Kapitalist ülkelerde kadın işgücü özellikle vasıfsız veya az vasıflı işlerde kullanılır. Nitekim örneğin Fransız CGT verilerine dayanarak vasıfsız işçilerin %22,9 unu, az vasıflıların % 29,6 sını, vasıflıların % 15,8 ini, teknisyenlerin % 11,1 ini, mühendislerin % 3,4 ünün kadın olduğunu söyliyebiliriz. İngiltere'de 500 ve ABD'de % 1 den az kadın mühendis bulunmaktadır. Japonyada kadınların payına yüksek öğrenim kurumlarındaki kadroların % 8 i, ilk ve ortaokul müdürlerinin % 1,3 ü, doktorların % 10 u düşmektedir. Batı Avrupa'da istihdam oranının en düşük yüzdeki İtalyadadır: Tüm kadın nüfusunun % 17,7 sidir. Federal Almanya'da bu endeks % 34,8, Fransa'da % 41, Belçika'da % 38,9 ve İsviçrede % 27,4 tür. Kapitalist ülkelerde kadınlardaki işsizlik, kural olarak erkeklere göre daha yüksektir. Bu U.Ç.B.nun resmi rakamlarınca doğrulanmaktadır.

İŞİN MADDİ DEĞERLENDİRİLMESİ

Kapitalist ülkelerde kadın ve erkek ücret farkları % 20 ila % 50 arasında değişir: İngilterede % 40, Avustralyada % 24, Belçikada % 36, Danimarkada % 22, İrlandada % 43, Finlandiyada % 28, İsveç ve Fransada % 17, F.A.Cumhuriyetinde % 29, İsviçrede % 35, Japonyada, % 53, vd. ABD'de erkeklere kadınlara oranla ortalama % 66 daha iyi ödenmektedir.

Şunu da belirtelim ki zenci kadınlar beyaz kadınların aldığı ücretin yarısı ve erkeklere ödenenin 1/4 ü verilmektedir ancak. Hatta birçok Afrika ülkesinde kadınların maaşı erkeklerinkinden 3 veya 4 defa daha düşüktür. Sosyalist ülkelerde ise, kesinlikle "eşit işe eşit ücret" ilkesi uygulanır. Maaşların göstergesi kadınlar ve erkeklerde aynıdır. Eşit asgari ücret ka-

1973'TE ÇALIŞAN ERKEK VE KADIN NÜFUSU ARASINDAKİ İŞSİZLER YÜZDESİ

	ERKEKLER	*KADINLAR*
Avustralya	*1,4*	*2,6*
İngiltere	*3,3*	*1,2*
İtalya	*2,6*	*4,5*
Kanada	*4,3*	*5,2*
ABD		
beyazlar	*3*	*5*
zenciler	*6,5*	*9,2*
İsveç	*1,8*	*3,1*
Japonya	*0,9*	*1,1*

** Batı Avrupada işsizlik erkeklerde 1974 te 25,1 ve kadınlarda % 37,1 artmıştır.*

nunla sağlanmış, işin değerlendirilmesinde tek bir sistem getirilmiştir.

SAĞLIĞIN KORUNMASI

Dünya sağlık örgütünün rakamlarınca, kapitalist ülkeler çalışanları arasında, özellikle amyant, çinko, kurşun gibi tehlikeli maddeler kullanılan üretimde kanserin mesleki türlerine yakalanan kadınların sayısı gittikçe artmaktadır. Örneğin Fransada her 25 çocuktan 1'i, dış ortamdaki zehirli kimyasal maddelerin kadın organizması üzerindeki etkisiyle sakat doğuyor. Japonya'da, suların cıva ve kadriyumla kirlenmesi özellikle hamile kadınlar için zararlı yeni hastalıklara neden oluyor. Sosyalist ülkelerde ise, ücretsiz muayene ve tedavi ile tektip sosyal güvenlik sistemi kadınların sağlığına büyük bir özeni getiriyor. Geniş kadın konsültasyon merkezleri ağı, işletmelerde kadınlara ayrılan odalar, hamile kadınların daha kolay bir iş bulabilme hakkı ve sanatoryumlarda ücretsiz kalabilme olanaklarıyla kadınlar için alınmış koruyucu önlemler daha da kolaylaştırılmıştır. Örneğin Bulgaristanda iş hukuku kadınların hamilelikleri nedeniyle işe alınmamalarını yasaklamıştır. Özellikle kadınların sağlığı için zararlı işler ise düzenli bir şekilde gözden geçirilmiş ve tamamlanmıştır.

ANA VE ÇOCUK HAKLARI

Birçok kapitalist ülkelerde, çalışan kadınların hepsi yeterli analık izninden tam olarak yararlanmaktan uzaktırlar. Bunlardan çoğu bu dönemdeki maaş kaybının gerekli karşılığını alamamaktadırlar. Çiftçiler, ev kadınları, v.d. gibi önemli kadın kategorileri analığı koruma sisteminin dışında bırakılmışlardır. Ulusal çocuk kurumları ağı pek az gelişmiştir, kreşlerin ve çocuk bahçelerinin çoğu geniş emekçi kesimlere kapalıdır. Japonyada birçok şirket daha da ileri giderek evlilik ve analık nedenleriyle kadınların işlerine son verilmesi gibi bir cezalandırma biçimine baş vurabilmektedirler.

Sosyalist ülkelerde durum tümüyle farklıdır. Kadınların 3 aydan 4 aya ve daha fazlasına uzayan ücretli analık izinleri vardır; emekliliklerini etkilemeyen izinler de alırlar. Emzikli kadınlar, maaşlarının tümü saklı olmak üzere belirli saatlerde çalışırlar. Hasta çocuklarını tedavi ettirmek için analar işlerini bırakabilirler ve bu durumda belirli süre boyunca ücretlerinin tamamı ödenir. Sovyetler Birliğinde 14,5 milyondan fazla çocuk bütün sene veya senenin bir bölümünde açık olan okul öncesi kurumlara giderler;Bulgaristan'da 3 ve 7 yaş arası çocukların 2/3 ü, Çekoslavakyada 3 ila 5 yaşındaki çocukların % 55'i, Macaristanda 3 ila 6 yaşındaki çocukların % 58'i, D.Almanya Cumhuriyetinde 3 ila 6 yaşındaki çocukların % 73 ü çocuk bahçelerine gidebiliyorlar.

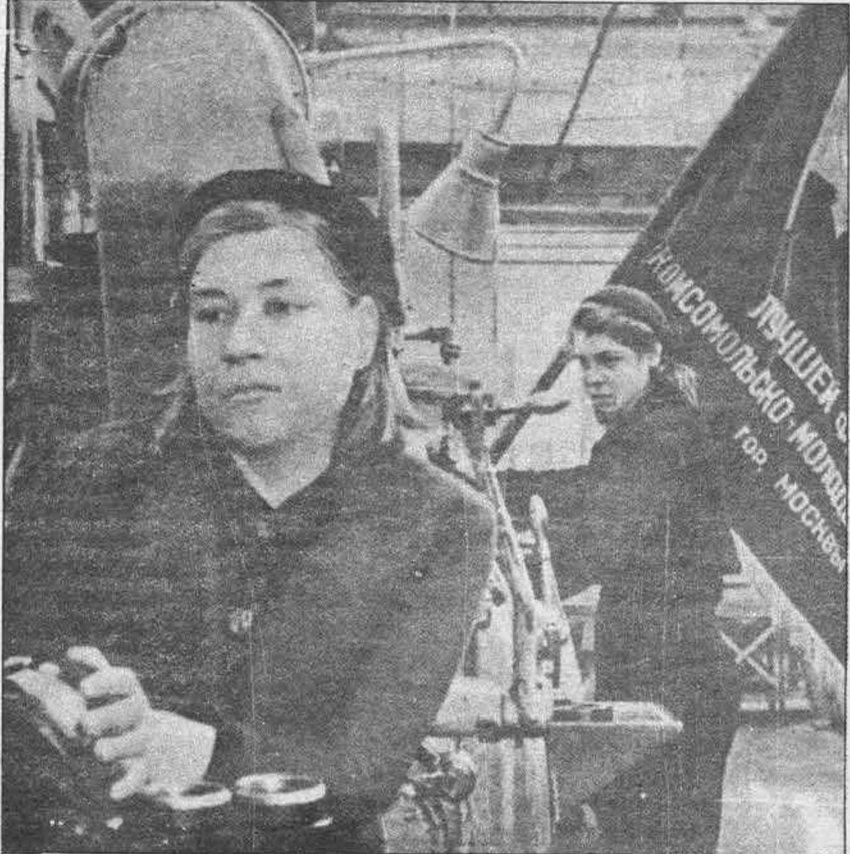
SİYASAL ETKİNLİK

"Kadınlar sadece siyasi yaşamın tümüne doğrudan katılmaya değil aynı zamanda genel ve sürekli vatandaşlık hükümlülüğün yerine getirmeye çağrılmadıkça sosyalizmden hatta bütünsel ve kalıcı demokrasiden bile söz edilemez." Lenin

Kapitalist ülkelerde kadınların siyasi yaşama katılmalarını tanıyan bugünkü hukuk düzeni ile bunun gerçekleştirilmesi arasında yadsınamaz dengesizlik vardır. 1975 nisanında Brükselde toplanan Avrupa Ülkeleri Kadınlar seminerine göre kadın milletvekilleri parlamentonun Japonyada % 3 ünü, Fransada % 5 ini, Belçika ve Federal Almanyada % 7 sini, Norveçte % 16,1 ini temsil etmektedirler. ABD Temsilciler Meclisindeki 435 milletvekilinden 18 i kadındır, senatoda kadın yoktur. Avustralya Parlamentosunda birtek kadın temsilci bulunmamaktadır.

Sosyalist ülkelerde ise kadınlar devletin yönetimine etkin bir şekilde katılırlar. Sovyetler Birliğinde SSCB yüksek sovyet şurasında kadınların sayısı sürekli artmaktadır: 1970 te 463 ve 1974 te 475, ki bu da tüm milletvekillerinin 1/3 ini kapsar. % 36 oranında 3000 den fazla kadın milletvekilleri otonom ve federal Cumhuriyetlerin yüksek şuralarına seçilmişlerdir. Demokratik Almanya Cumhuriyeti halk meclisinde toplam milletvekillerinin % 31,8 ini oluşturan 159 kadın vardır. Moğolistanda Büyük Halk Khou ral'nın %23 ü kadındır. Demokratik Vietnam Cumhuriyeti ulusal meclisin de kadın yüzdeki 29,7 dir. Yukarıdaki rakamlar ve olgular sosyalist ülkelerde kadınların ekonomik, sosyal ve politik yaşama artan bir şekilde katıldıklarını kanıtlar.

"Kapitalizmin egemen olduğu her yerde ayrıcalıklarını koruyup sürdürenler erkeklerdir." Lenin.

II. Dünya Savaşı sırasında, çarkları döndüren Sovyet kadınları

EŞİTLİK, GELİŞME VE BARIŞ MÜCADELESİNDE

ULUSLARARASI DEMOKRATİK KADIN FEDERASYONU

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonuna (WIDF) bağlı örgütler, geçtiğimiz Mayıs ayında Moskova'da toplandılar. Toplantıya çeşitli ülkeleri temsilen 104 delege katıldı. Toplantı sonunda yayınlanan bildiride, kadınların eşitliğinin güvenceye alınmasının demokrasiye bağlılığın en önemli ilkelerinden biri olduğu, insan haklarına saygının bir gereği olduğu vurgulandı.

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonunun kuruluş yıldönümünde, örgütün bütün ülkelerde düzenlediği etkin eylemlere ve mücadelelere belli bir yaklaşım sağlayabilmak amacıyla, Moskova'da söz alan bazı delegelerin konuşmalarını özetleyerek sunuyoruz.

Helvi Sıpıla; Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği, Sosyal Gelişme ve İnsancıl Konular Yardımcısı:

Kadınların barışın sağlanması için etkin olarak yer alacakları zaman artık gelmiştir. Dünyanın hemen hemen tüm ülkelerindeki kadınlar politik haklara kavuşmuşlardır. Birleşmiş Milletler tarafından benimsenen Uluslararası kadın yılı ve Kadın Onyılı ülkelerarası yakınlaşma ve dünya barışının güçlendirilmesi konularını, kadınlara başlıca görev olarak yüklemektedir. Yüklenilen bu görevin yerine getirilmesi ancak çeşitli eylemlerle olabilir; oturup bekleme ve herşeyi benimseme çözüm değildir. Milyonlarca kadının sefalet ve açlık içinde bulunduğu dünyamızda, silahlanmaya ve diğer askeri alanlara yapılan harcamalara karşı çıkmak, bu harcamaları insanların mutluluğu için kullanmak her kadının görevidir.

Dünya çocuk yılı olarak benimsenen 1979 yılında yukarıda saydığımız koşulları içinde bulunan dünyaya 10 milyon çocuk daha gelecektir. Bu doğacak çocukların birçoğunun hakları yalnızca doğum ve ölüm olacaktır.

Tüm bunlara karşı Meksika'da toplanan BM Dünya konferansı, kadın yılı ve onyılı için erişilmesi hedeflenen şu amaçları saptamıştır; Eşitlik, Gelişme ve Barış. Bu amaçlara ulaşmak için oluşturulan gönüllü bir yardımlaşma fonu özellikle azgelişmiş ülkelerdeki kadınların durumlarının iyileştirilmesini sağlamada kullanılacaktır.

V. Shevcnenko; Ukrayna Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Yüksek Sovyeti Prezidyumu İkinci Başkanı, Sovyet Kadınlar Komitesi Üyesi.

7. WIDF Sovyet Kadınları Komitesi Üyesi ve Dünya Kadın Yılına ithaf edilen Dünya Kongresinde alınan kararlar doğrultusunda verilen mücadeleyi tümüyle onayladığını belirtir. Bugün WIDF, BM tarafından benimsenen Kadın Onyılının amaçlarına ulaşması için vargücüyle çalışmaktadır. Ayrıca Federasyonumuz Kadın Onyılı Uluslararası Komitesinde yerini almaktadır.

Sovyet Kadınları Komitesi ise WIDF'nin tüm çalışmalarına etkin olarak katılmış ve sorunların çözümünde karşılıklı görüşmelerde bulunma ilkesinin benimsenmesi için çaba harcamıştır.

Yabancı dostlarımıza, onların her türlü toplumsal ve demokratik haklarının elde edilmesi mücadelesinde ve enflasyona, işsizliğe, her türlü ayrıma karşı ve barış ile ilerleme için dayanışma içinde olduğumuzu belirtiriz.

Ilse Thıele; Demokratik Alman Demokratik Kadınlar Birliği Başkanı.

Yaptığımız toplantı örgütümüzün 1975 yılında yapılan genel kurulundan bu yana tüm üyelerimizin katıldığı ilk toplantı olma özelliğini ta-

şıyor. Geçtiğimiz son iki buçuk yıl Federasyonumuz önemli adımlar attı. Tüm insanlığın yararına olan, barış, detant ve silahsızlanma için verilen mücadelede etkin olarak yerini almıştır. Güvenerek söyleyebilirizki WIDF çalışmalarının hiçbir döneminde günümüzdeki kadar etkin olmamıştı.

Ülkemizde son yıllarda düzenlenen ve kadınların etkin olarak katıldıkları kampanyaların başlıcaları şunlardır; İsrail'in işgal ettiği Arap topraklarından çekilmesi, Filistin halkına kendi geleceğini belirleme hakkının tanınması yolunda Arap halklarının verdikleri mücadelenin desteklenmesi, Afrika'da sömürgecilik, yeni sömürgecilik, ırkçılık ve ırk ayrımına karşı mücadele veren kadınlarla dayanışma, Uluslararası Çocuk yılının kutlama hazırlıklarına etkin olarak katılım:

Demokratik Almanya daki kadınlar ayrıca tüm kapitalist ülkelerde çalışan sınıfların tekellerin, ekonomik bunalımın yükünü işçi emekçi kitlelere yükleme çabalarına karşı olan mücadelelerini etkin olarak desteklemektedir.

Hep birlikte barış ve güvenlik için, ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme için, sömürgeciliği ve yeni sömürgeciliği ve ırk ayrımını kaldırmak için, tüm ulusların güvenliği ve kadın ve çocukların mutluluğu için mücadele verelim,

Norma Spector: Kadınların ırksal ve Ekonomik Eşitliği Örgütü Ulusal Koordinatörü:

Amerikalılar ülkemizin durumunu yalnızca bir yönden değerlendirirler. Onlara göre Amerikalıların tümü zengin, tümünün karnı tok tümü herşeyden büyük mutluluk duyan insanlardır. Biz ise gerçeğin böyle olmadığını ve bu duruma ulaşmak için mücadele verilmesi gerektiğine inandığımız için örgütlendik ve kardeş örgüt WIDF ile daha sıcak ilişkiler içine girmek istiyoruz.

Çalışan sınıf kadınları giderek artan ölçülerde, çocukları ve kendi haklarını elde etmek için sıcak mücadeleye katılıyorlar. Amerikan propagandasının yarattığı efsanelere kanarak, kimi zaman gerekli ataklığı gösterememelerine karşın ülkemizdeki işgücünün hemen hemen yarısını oluşturan kadınlar, mücadelelerine sahip çıkıyorlar.

Ülkemizde fiilen uygulanan ırk ayrımı özellikle zenci kadınlar üzerinde etkili olmaktadır. Zenci kadınlar arasında işsizlik oranı çok büyük oranlara varmıştır.

Kadınların yüklendikleri görevlerden önemli bir tanesi de tek başına ailenin tüm yükünü omuzlamaktır. Azınlık ailelerinin %34'ünün reisi kadındır. Bu aileleri büyük bir bölümü hükümet tarafından belirlenen sefalet düzeyinin altında yaşamaktadır. Beyaz ailelerin ise yaklaşık % 25 i kadınlar tarafından geçimleri sağlanmaktadır. Bunların da büyük bir kısmı sefalet düzeyinin altında yaşamaktadırlar. Zaman zaman duyduğumuz gibi, bu insanlar insan yiyeceklerini alacak paraları olmadığı için köpek yiyecekleri satın almaktadır. Toplam olarak Amerikan ailelerinin yüzde 25'inin sefalet düzeyinin altında yaşamaktadırlar.

Şimdi daha önemli bir konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Yukarda saydığımız sefalet örneklerinin yanısıra birde kağıt üstünde varolan ancak gerçekte uygulanmayan bazı yasa hükümleri ile ilgili bilgi verilmesi gerektiğini düşünmekteyim. Kadınlarla erkeklerin eşit ücret almaları, kadınların ağır işlerde çalıştırılmamaları gibi yasalar kesinlikle uygulanmamaktadır.

Bizim yasalarla varolan haklarımızın uygulanması için yapmayı tasarladığımız eylemler hükümet tarafından engellenmeye çalışılırken yeni Naziler tarafından düzenlenen gösteriler teşvik edilmektedir.

Tüm engellere karşın hakları uğrunda mücadele veren Amerikalı kadınlar uluslararası görevlerini yerine getirmede ellerinden gelen çabayı göstermektedirler. Amerikan hükümetinin Şili'de giriştiği insanlık dışı operasyonların, Güney Afrika'da uygulanan ırk ayırımının protestoları için mektup ve telgraflarla kampanyalar başarı ile yürütülmüştür.

Son olarak örgüt olarak tüm dünyadaki kadınlarla dayanışma içinde olduğumuzu belirtiriz.

Lynda Edgertön Kuzey İrlanda Kadın Hakları Hareketi Başkanı:

Kuzey İrlandanın bilinen durumundan ötürü yeni yeni gelişmeye başlayan kadın hareketinin yönlendiricisi olan örgütümüz 1975 yılında kurulmuştur. Ülkemizde İngiliz kuvvetlerin uyguladıkları teröre karşı konulması örgütümüzün en önemli görevlerinden birisini oluşturmaktadır. Örneğin Moskova ya gelmeden önce öldürülen iki kişinin öldürülmesini protesto eylemlerine etkin olarak katıldır.

Örgütümüzün kadınların daha rahat biryaşam sürdürmeleri içinverdiği mücadelenin önemli bir boyutuda okul öncesi çocukların bakımının devlet tarafından gerçekleştirilmesi için açılan kampanya olmuştur.

Kuzey Irlanda kadınlarının ilerici örgütü olarak WIDF'ye katılmak istemimizi burada dile getirmek istiyorum. Ülkemizin bağımsızlığı ve insan hakları için mücadele örgütümüz bu üyelikten büyük onur ve güç kazanacaktır.

Uluslararası Demokratik Kadın Federasyonu 1978 Mayıs ayında Moskova'da yapılan oturumundan

MARKSİZMİN ÖZLÜ TANIMI

ÜTOPİK SOSYALİZM, BİLİMSEL SOSYALİZM

GENÇ ÖNCÜ BİLİM EĞİTİM ARAŞTIRMA BÜROSUNCA HAZIRLANMIŞTIR

İşçi sınıfına, işçi sınıfının tarihsel gücünü, sınıf bilincini götüren, işçi sınıfına 'kim' olduğunu, niteliğini öğreten bilimsel sosyalizmin en özlü tanımını içeren bir ilk yapıttır, "Ütopik Sosyalizm, Bilimsel Sosyalizm".

Burjuva ideolojisinden bağımsız, kendi öz politik partisi olmadan işçi sınıfının kapitalizmi yıkıp sömürüsüz topluma geçebilmesi; iktidarı alıp sosyalizmi inşa etmesi olanaksızdır. Bilimsel Sosyalizm bu olguyu nedenleri ile kanıtlamış ve öğretmiştir.

1875 yılında "Gotha Programı" etrafında Wilhelm Liebknecht ve August Bebel yönetimindeki "Ayzenahçılar", Ferdinand Lasalle'in izleyicileri olan "Lasalcılar" ile birleşerek Alman Sosyalist İşçi Partisi'ni kurdular. Bismark'ın baskı yöntemlerine karşı, parti giderek gelişti ve güçlendi. Düşmana, burjuvaziye vurulacak son darbenin hazırlanması için parti içinde birlik zorunluydu. Bu sırada Dr. Eugen Duhring idealizmin batağına saplanmış biçimde "sosyalist" olduğunu söylediği bir kuramla, bilime, bilimsel sosyalizme saldırıya geçti. Amacı kendi kuramı çevresinde, parti içinden bir grup ayırarak, yeni, burjuvazinin kuyruğunda bir hareket oluşturmaktı. Engels; Duhring'in bu girişimine "Vorwarts" gazetesinde yazdığı makalelerle yanıt verdi. Bu makalelerden "Bay Eugen Dühring Bilimi Alt Üst Ediyor" yada "Anti-Duhring" isimli bilimsel sosyalizmin temel yapıtlarından birisi olan kitabını oluşturdu. "Ütopik Sosyalizm ve Bilimsel Sosyalizm", "Anti-Dühring"den üç bölüm alınıp kimi eklemeler yapılarak, işçi sınıfına bir ilk eğitim aracı olması amacıyla hazırlanmıştır.

"TARİHSEL MATERYALİZM SAVUNULUYOR"

Dün Duhring'in yaptığı gibi, bugünde bilimsel sosyalizme saldıranlar, felsefi temeli olan materyalizme saldırıyorlar. Materyalizmin karşısına çürümüş idealizmlerini çıkartıyorlar. Bugün materyalizme karşı elindeki tüm olanaklarıyla savaşan burjuvazi, feodaliteye ve bağlaşığı katolik kilisesine karşı mücadelesinde, nesnel koşulların zorunlu sonucu feodal sistemle bağdaşamaz duruma geldiğinde, bilime, materyalizme sarılıyordu. Alman, İngiliz, Fransız burjuva devrimlerinde materyalizm burjuvazinin silahıydı.

Bu silah şöyle gelişmişti: 17. yüzyılda gelişime yönelik akışını Aristokrat İngiltere'de gördüğümüz "Modern Materyalizm", 18. yüzyılda klasik Alman felsefesine temel oluşturmuştur. Bu süreç içinde "nesnel idealist" Hegel'le diyalektik yönteme ulaşmış, (Alman felsefesi) Marks'ın katkılarıyla tarihsel ve doğal bilimlerdeki gelişmeler altında yeniden yorumlanarak tarihsel materyalizmle yerli yerine oturmuştur.

Bu süreçte materyalizmin doğuşu, gelişimini ve Marks tarafından son biçimlenişini kanıtlarıyla gösteren Engels, "Ütopik Sosyalizm, Bilimsel Sosyalizm" için, "Bu kitap Tarihsel Materyalizmi savunuyor" der.

NEDEN "ÜTOPYACI" DİYE İSİMLENDİRİLDİLER

Bu gelişime ister istemez bir dönem uymak zorunda kalan ve "özgürlük, eşitlik, kardeşlik" sloganlarıyla, feodaliteye karşı ezilen, acı çeken tüm insanların temsilcisi görünümünde savaşan burjuvazi, iktidar olunca özgürlüğün yerine baskı altında ağır çalışma koşulları ve sömürüyü sundu.

Sömürü tarihde en ince, en ağır biçimini aldı. Yığınların proleterleşmesi burjuvazinin yükselmesi toplumsal karşıtlığın apaçık belirginleşmesi üzerine yeni sosyalist öğretiler doğdu. Bu öğretilerden en göze batanı "Ütopik sosyalizmdi" Burjuvazinin yönettiği dünyayı eleştiren kınayan, toplumsal adaletsizliklerin kalkması, sınıf ayrımının kalması için öneriler sunan "ütopikler" düşsel çözümleme-

ve militanın eğitimi

BİLİMSEL SOSYALİZMİN ÇÖZÜMLEMELERİ İLE KAPİTALİST TOPLUMUN YIKILIŞI BİR DÜŞ OLMAKTAN ÇIKTI. ÜRETİM ARAÇLARINI ELİNDE TUTAN BİR AVUÇ BURJUVA GİTTİKÇE ZENGİNLEŞİRKEN, ZORUNLU OLARAK, KARŞITI, "MEZAR KAZICISI" İŞÇİ SINIFINI NİTEL VE NİCEL OLARAK GELİŞTİRMEK ZORUNDAYDI PLANSIZ ÜRETİM BİÇİMİNİ ENİNDE SONUNDA ANARŞI BEKLİYORDU. BUNALIMLAR BURJUVAZİNİN YÖNETEMEZ DURUMA GELMEKTE OLDUĞUNU KANITLAMAYA BAŞLAMIŞTI.

lere vararak tıkandılar "Ütopyacılar" insanlığın kurtuluşunu sınıflar mücadelesinin dışında aramışlardı. Sınıf ayrımını ortadan kaldıracak toplumsal gücün kim olduğunu bulamamışlardı. Ancak tüm bunlara karşın ütopyacıların kuramları bilimsel sosyalizmin gelişmesine katkıda bulunmuştur.

SOSYALİZM, BİLİMSEL SOSYALİZME DÖNÜŞÜYOR

Kapitalizmin gelişimi, üretim biçiminin yasaları, sömürünün kaynağı; insanlığın yarattığı değerleri özümseyip, süzgeçten geçiren Marks'ın iki buluşu ile günyüzüne çıktı. Tarih, krallar, tanrılar istediği için savaşlara sahne olmayacaktı. Savaşların, sınıf mücadelelerinin sonucu olduğu ortaya çıkmıştı. Toplumların gelişiminde itici güç sınıflar mücadelesiydi. Sömürünün kaynağı "Artık-Değer" kuramında biçimleniyordu. Marks'ın "Tarihsel Materyalizm" ve "Artık-Değer" kuramı sosyalizmi bilimsel niteliğine kavuşturdu.

Bilimsel sosyalizmin çözümlemeleri ile kapitalist toplumun yıkılışı düş olmaktan çıktı. Üretim araçlarını elinde tutan bir avuç burjuva gittikçe zenginleşirken zorunlu olarak, karşıtı, "mezarının kazıcısı" işçi sınıfını nitel ve nicel olarak geliştirmek zorundaydı. Plansız üretim biçimini eninde sonunda anarşi bekliyordu. Bunalımlar burjuvazinin yönetemez duruma gelmekte olduğunu kanıtlamaya başlamıştı.

Devletin doğrudan üretimi eline alması, burjuvazinin üretim ve dağıtımda gereksiz olduğunu göstermekteydi. Ama yine devlet kapitalistler yararına işliyordu ve devlet ilk ortaya çıkışında bu yana baskı aracı olan bir örgütlenmeydi. Bilimsel sosyalizm çözümü proletaryaya verdi. İnsanlığın kurtuluşu ve sınıfların kaldırılışı ancak iktidara gelmesi ile olacaktı proletaryanın.

İşte tüm bunlar en özlü en yalın biçimiyle, polemikleri yanıtlayışıyla "Ütopik Sosyalizm-Bilimsel Sosyalizm"le işçi ve emekçi sınıfların eline birer silah olarak verildi.

Ve bu temel yapıt 1892'de Almanca diliyle yapıldığı ilk basımından beri tüm işçilere, emekçilere, köylülere, aydınlara şu üç temel noktayı öğretmiştir.

1. İnsanlığın yarattığı tüm değerlerin toplu özümlenmesi, bunların materyalist yorumu.

Proletaryayı yine yalnız kendisinin kurtarabileceği ve bu kurtuluşun proletaryayla sınırlı kalmayıp tüm insanlığı içerdiği.

3. Kapitalist sömürünün, insanlığın yaşadığı en azgın sömürünün temelinin "artık-değer"'le anlaşılabileceği.

Bu üç temel bu kitapla öğrenilip diğer bilimsel sosyalist yapıtlarla kökleştirilip, yaşama geçirildikçe "kurtuluş" her an daha yakınlaşacaktır.

Şeyh Bedrettin olayı

DÜNE BAKMAK, YARINI GÖRMEK

ÜNAL BÜYÜKOKUTAN
İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ
G.Y.K. ÜYESİ

"Toprak adamları toprağı fethe gideceğiz.
Ve kuvveti ilmi, sırrı tevhidi gerçeklendirip
biz milletlerin ve mezheplerin
kanunlarını iptal edeceğiz."

Nazım Hikmet böyle anlatıyor dizelerinde Simavna Kadısı oğlu Şeyh Bedreddin'in düşüncelerini.

Yarin yanağından gayri her yerde, her şeyde, hep beraber diyebilmenin gönül yüceliğinde, amacın gerçekleşmesini sağlayacak en önemli gücün bilimde ve birliğin öneminde olduğunu kavrıyor olmak pek çok tarihsel deneyin ışığında, gelişen bilimin yol göstericiliğindeki bu günün bilimsel sosyalistleri için oldukça kolay varılan bir aşama. Ya beş yüzyıl öncesi?

Dünyada ve ülkemizde işçi sınıfı hareketi düşe kalka, yanıla düzelte, deneylerden ders alarak gelişiyor, arınıyor, güçleniyor. Ülkemiz işçi sınıfı hareketinin dağarcığındaki mirasın oldukça eski ve önemli bir parçası Bedreddin olayı. Düne bakmak, eksikleri ve doğruları saptamak, yanlışları belirlemek ve en önemlisi buradan çıkarak yarını görmek için.

Bu görev yalnızca siyasal, ekonomik ve toplumsal alanları kapsamıyor. İşçi sınıfı sanatçılarına da aynı görev düşüyor. Tarihi bu gözle incelemek ve resime, müziğe, şiire, edebiyata, yontuya kısacası her sanat dalına yansıtmak. Tarihsel gerçeği ele alıp buradan kendi sanat alanlarında gerçeği yeniden yaratmak.

Bu anlayıştan yola çıktık ve Nazım'ın destana ek olarak yazdığı bölümde büyük bir alçakgönülllükle bizlere aktardığı görevin sorumluluğuyla işe başladık. İşçi Kültür Derneği Halkbilimleri bölümü olarak Nazım'ın 'Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı'nı oyunlaştırdık.

Bu oyunun çalışmalarında iki temel görevimiz somutta çakıştı,birleşti. *Birincisi:* Dünya görüşümüz ve Nazım ın verdiği -bu olaydan çıkarak yeni yapıtlar ortaya koyma görevi. *İkincisi:* Halkdanslarını çağdaş yorumla ele almak, halkdanslarını *anlatım işlevine* sahip kılmak, bu işlevini yetkinleştirmek görevi.

Halkdanslarını, baleyi, halk müziğini temel alan özgün çalışmaları ve meddahı elimizden geldiğince uygun bir biçimde bir birleşime soktuk. Ne yaptığımız tartışılabilir. Yaptığımızın doğruluğuna inanıyoruz. Ancak bizce daha önemli olan nasıl yaptığımız. Halkdanslarının seçiminden kurgunun biçimlenmesine, çalışma disiplininin sağlanmasından ışık düzenine kadar her konu beraberce tartışıldı, benimsendi ya da düzeltildi. Tiyatro, müzik ve grafik bölümlerimizden dolaysız ve önemli katkılar aldık. O kadar ki, bireysel bir yaratım olarak bilinen müzik konusunda bile bu kollektifliği sağlayabildik sanıyoruz.

Ancak iş bizimle bitmedi. Hem daha iyisi yapılmalı hem diğer sanat dallarında bu konuyu işleyen yeni yapıtlar ortaya konmalı. Bu büyük halk hareketi ve önderi işçi ve emekçi kitlelere daha doğru daha güzel ve daha yaygın olarak anlatılmalı.

İşçi sınıfı sanatçıları, görev başına!

HALİL – CEZMİ, KENAN UNUTULMAYACAK

Halit Pelitözü

Cezmi Yılmaz

Kenan Dayı

1961-1971 döneminde sürdürdüğü sosyalizm mücadelesi sırasında onlarca şehit veren Türkiye İşçi Partisi 1975 yılında yeniden kurulduktan sonra ilk şehitlerini 1975 yılının 2 Aralık günü verdi.

Türkiye İşçi Partisi Kadıköy İlçe örgütü üyeleri Cezmi Yılmaz ve Halil Pelitözü okudukları Galatasaray Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulundan çıktıktan sonra otobüs durağında beklerken, hareket halinde bir otomobilden açılan ateş sonucu katledildiler.

Bu planlı faşist katliamın amacı yalnızca, okullarındaki ilerici gençlik hareketinin ön saflarında yer alan iki öğrenciyi öldürerek, okuldaki mücadeleyi zayıflatmak amacı ile sınırlı değildi. Öğrenciliğinin yanısıra işçilik yapan Halil'in öldürülmesi, çalıştığı Tekel fabrikasında verilen sarı sendika çemberinin kırılması mücadelesini engellemek amacını da taşıyordu. Halil tıpkı okulunda verdiği mücadele gibi çalıştığı Tekel fabrikasındaki ekonomik demokratik mücadelenin başını çekiyordu. Bu saldırı faşistlerin ilk kez bu kadar fütursuzca işledikleri cinayet olmanın yanında, "işçileşen aydınları" da hedef almanın örneği olmuştur.

Cezmi ve Halil'in cenaze törenleri ise MC iktidarının korkusunu göstermesi bakımından ilginç olmuştur. Adanalı olan Halil'in annesi ve kardeşi İstanbul'a gelerek cenaze ile ilgili her türlü işlem için Türkiye İşçi Partisine yetki verirken, polis cenazeyi Adana'ya kaçırır. Cezmi'nin cenazesi ise her şeye karşın yapılmak istenince, polis yalnızca Kocamustafapaşa'daki bir cami için izin verir. Ancak cenaze namazından sonra polis cenazenin büyük bir kitlesel gösteriyle toprağa verilmesini engellemek için, cenazeyi kaçırır.

Cezmi'nin camide son görevlerini yerine getirmek için bulunan mücadele arkadaşlarına saldırır. Tören için getirilmiş olan çelenkler parçalandıktan sonra, caminin çevresinde tertibat almış bulunan panzerler faaliyete geçer, tüm Kocamustafapaşa savaş alanına döner.

Başlarında Genel Başkanları olduğu halde polisin her türlü engeli aşarak mezarlığa ulaşan partili topluluğu, polis tarafından toprağa verilmiş bulunan Cezmi'ye parçalanmış çelenklerden toplanan çiçeklerden oluşan demet mezara bırakılır ve saygı duruşunda bulunulur.

Tüm bu olaylar işçi sınıfına ve onun politik hareketine inançla bağlı olan Cezmi ve Halil'in mücadelesinden ne kadar korkulduğunun bir göstergesi olmuştur.

Cezmi ve Halil'in acıları henüz taze iken bu kez Ankara'da bir TİP'li öldürüldü. 2 Aralık günü katledilen iki yoldaşına son görevini getirmek üzeri gitmiş bulunan Gazetecilik Yüksek Okulu öğrencisi Kenan Dayı Emek Mahallesinde kurşunlanmış olarak bulundu. Kenan okulunda ve mahallesinde verilen anti-faşist mücadelede yerini almıştı.

Türkiye İşçi sınıfına ve onun politik örgütüne bilinçle bağlı olan ve bu bağlılığın gereğini onun mücadelesini her türlü zorluğa karşın sürdüren ve bunun onuru ile yaşayıp ölen her üç yoldaşımızda uğrunda canlarını verdikleri Sosyalist Türkiye'ye ulaşmada sönmez birer alev olarak yolumuzu ve mücadelemizi aydınlatacaklardır.

Diğer tüm şehitlerimiz gibi üç yıl önce ölen üç yoldaşımızı unutmayacağız.

NE FARK VAR?

Halil, Cezmi ve Kenan yoldaşlarımız tam üç yıl önce faşistlerce katledildiler. Aradan 3 yıl geçmesine rağmen, katilleri hâlâ bulunamadı.

3 yıl önce yapılan açıklamalarda, katillerin en kısa zamanda yakalanacağı söylenmişti. Ama, gelişen olaylar gösterdi ki, o zamanki iktidar, faşist katilleri yakalamak yerine, ilerici, demokrat güçler üzerinde baskılarını alabildiğine artırma yolunu tuttu.

Bugün bir başka iktidar görev başında. Birbuçuk ay önce, bu defa 7 yoldaşımız aynı çeteler tarafından öldürüldü. İktidar değişmişti ama, katillerin yakalanması yolunda önemli bir adım atılmadı. 3 yıl önce olduğu gibi bugün de faşist katillerin yakalanması yerine ilerici, demokrat güçler üzerinde baskı kurulmaya çalışılıyor.

Bu iki somut gösterge, birçok şeyin anlaşılmasına yetiyor.

Bursa Yay-Kur öğrencileri: Faşizmi Ezeceğiz

Bursa Yabancı Diller Yüksek Okulunda 12.1.1978 tarihinde başlayan boykotla kapanan okul 27.11.1978 tarihinde açılmıştır. Ocak ayında demokratik hakların kazanımı doğrultusunda uyarı niteliğindeki boykot; bu hakların alınamamasıyla süresiz bir şekilde devam etme kararı alınmıştır. Genç Öncülerin insiyctifiyle başlayan boykot içeriğinin sadece devrimci doğrultuda olmayıp demokratik ve akademik istemleri de kapsadığı görülmüştür. Boykot süresince okuldaki Genç Öncüler kararlılıklarını göstermişler, okuldan atılma pahasına çeşitli yasal yolları zorlamışlardır.

CHP ağırlıklı hükümet okuldaki devrimci potansiyeli gözönünde bulundurarak tüm uğraşılara tepki gösterip okul idaresine boykota katılan herkese ceza verilmesini bildirmiştir. Bu genelgeyle 200'e yakın kişi sınıfta kalıp 45 kişi de okuldan belge verilerek uzaklaştırılmışlardır. Tüm bunlara rağmen Genç Öncülerin önderliğinde bakanlığa çıkılıp kamuoyu yaratılmıştır. Bursa Valisi ve Milli Eğitim Müdürüyle görüşmelerde sorunlar iletilmiş olmasına rağmen tüm uğraşlar askıya alındı. Son çare olarak öğrenci velilerinin bakanlığa çıkıp sonuç arama yoluna gidildiyse de CHP'nin bürokratik tutumuyla ters çevrildi. Tüm engellere rağmen okuldan atılan ilerici öğrenciler rapor alarak (kaybedilen günler için) tekrar görev başına geldiler. Yabancı diller yüksek okulu 27.11.1978 günü okul müdürünün yaptığı konuşmadan sonra çeşitli engellemelere rağmen Genç Öncülerin kararlı ve disiplinli tavırları sonucu öğrencilerle form düzenlendi. Formda Genç Öncü'den Muhlis Erciyes Okul Başkanlığı adına yaptığı konuşmada genel bir açılış konuşmasında yeni gelen arkadaşlara başarılar dilendi. Daha sonra okul boykotunun değerlendirilmesine değinen Muhlis Erciyes, Genç Öncülerin tekrar görev başında olduklarını, okuldaki boykotun değerlendirilmesi ve CHP hükümetinin denge politikasının tutarsızlığı aynı zamanda sosyalistler karşısındaki kararsız tavrı ve faşist cinayet şebekelerine karşı suskunluğuna değinildi. Daha sonra halkın umudu görünümünde hükümet başına gelen CHP'nin terörizm, kitle katliamları ve tırmanan faşizm karşısındaki beceriksizliğinden söz edilen konuşma Bahçelievlerde faşist katiller tarafından katledilen yedi yiğit yoldaşımızın hesaplarının sorulması gerekliliği ve tırmanan faşizm karşısında kimsenin artık susamayacağı, örgütlü ve yığınsal bir şekilde işçi sınıfının politik örgütü yanında yer almamız gerekliliği vurgulanmıştır. Genel konuşmadan sonra Bahçelievler'de faşist cinayet şebekeleri tarafından katledilen ve okulumuzun talebesi olan Efraim Ezgin arkadaşın kişiliğinden bahsedilip okulumuzdan faşistlerin arınmasında ve okulumuzun akademik-demokratik hakların kazanımında en önde yılmadan mücadele veren bağımsızlık ve demokrasi savaşçısı arkadaşımızın okuldaki saygınlığı dile getirildi.

Daha sonra yiğit yoldaşımızın anısına yapılan saygı duruşu ve konuşmalar faşizme karşı duyulan büyük nefretin ifadesi oldu.

Törenin sonunda içilen sosyalizm andı ile faşizme karşı mücadele kararlılığı, bir kez daha dile getirildi.

Faşizmi Ezeceğiz!
Yaşasın Sosyalizm!
Yaşasın Bağımsızlık Demokrasi Sosyalizm!

GENÇ ÖNCÜ GENEL YÖNETİM KURULU ÜYESİ SALMAN BÜNÜL VE GENÇ ÖNCÜ ÜYESİ ÖKKEŞ SAYILIR'IN HAKSIZ TUTUKLULUĞU SÜRÜYOR. MAOCU SALDIRGANLARIN PROVOKASYONU SONUCUNDA, HİÇBİR DAYANAĞI OLMADAN VE SALDIRGAN MAOCULARIN "İHBARI" İLE TUTUKLANAN ARKADAŞLARIMIZ, MAHKEMELERİN ERTELENMESİ YÜZÜNDEN, 2,5 AYDIR CEZAEVİNDE BULUNUYORLAR.

YETKİLİLERİ, BU HAKSIZ TUTUMLARINA SON VERMEYE ÇAĞIRIYORUZ.

Geçen sayımızda da aktarıldığı gibi maocuların, gerici güçlerin ortak provokasyonları sonucu yaralanan ve tutuklanan GENÇ ÖNCÜ Genel Yönetim Kurulu üyesi Salman Bünül ve GENÇ ÖNCÜ üyesi Ökkeş Sayılır'ın tutuklulukları, temelsiz gerekçelerle sürdürülüyor.

Son duruşmada dava yine tanıkların getirilememesi gerekçesine dayanılarak 11 Aralık'a ertelendi. 11 Aralık'taki duruşmada da aynı yöntemin izlenmesi birçok şeyin açıklığa kavuşmasını da birlikte getirecektir. Eğer tutukluluk sürdürülürse, Salman'ın ve Ökkeş'in sadece ve sadece yıldırılmak amacıyla ve ilçede yeni oyunların tezgahlanmasının sağlanması amacıyla tutuldukları, yadsınamaz biçimde ortaya serilecektir.

Bu sayıda bir kez daha istemimizi belirtiyoruz. Salman Bünül ve Ökkeş Sayılır serbest bırakılmalıdır.

GENÇ ÖNCÜ

BAYRAKLAŞAN
OLAYLAR VE
ÖNDERLER DİZİSİ 1

ÇIKIYOR

BULGARİSTAN İŞÇİ
SINIFININ ÖNDERİ
VE
DÜNYA GENÇLİĞİNİN
ÖĞRETMENİ DİMİTROV

GENÇ ÖNCÜ İSPİR ŞUBESİ FAŞİSTLERİN SALDIRISINA UĞRADI

Genç Öncü İspir Şubesi, faşistler tarafından tahrip edildi. Faşizmin işgali altında olan Erzurum'un İspar kazasında, faşizme karşı bir yumruk olan Genç Öncü İspir Şubesine yöneltilen bu saldırı, çevrede büyük tepki topladı. Genç Öncü şubesi, olay sonrasında, yaygın bildiri dağıtımıyla, olayı protesto etti.

Savcılık, Genç Öncü'nün saldırıya uğramasını kovuşturacağı yere, Genç Öncü bildirisinden dava açtı. Faşistlerin terör havası estirdiği Erzurum'da, faşizme karşı yükselen sesin böylelikle kısılmaya çalışılması, iktidarın "faşizme karşı mücadele" anlayışının somut görünümüdür.

Saldırılar İspir'de sosyalistleri susturamayacak.

GENÇ ÖNCÜ ÜYESİ NEŞE BULUT VE EŞİ NECDET BULUT FAŞİST KATİLLER TARAFINDAN AĞIR BİÇİMDE YARALANDILAR

26 Kasım gecesi arabaları içindeyken, pusu kurmuş faşist çeteler tarafından kurşun yağmuruna tutulan GENÇ ÖNCÜ üyesi Neşe Bulut ve eşi TÜMÖD üyesi, öğretim üyesi Necdet Bulut ağır yaralandılar.

Olay sonrası arabada 27 boş kovan bulundu. Olay faşist çetelerin ne denli insanlık dışı ve ne denli azgın biçime geldiklerinin kötü bir örneğini oluşturuyor.

Saldırıyla ilgili bir basın açıklaması yapan GENÇ ÖNCÜ Genel Başkanı Abdurrahman Atalay'ın da belirttiği gibi, faşist çeteler cesareti yalnızca yaklaşan sonlarından almamaktadırlar. A. Atalay'ın açıklaması şöyle sürüyor:

"26 Kasım gecesi üyemiz Neşe Bulut ve eşi öğretim üyesi Necdet Bulut faşistlerce kurşun yağmuruna tutulmuş ve ağır yaralanmışlardır. Bu saldırı işçi sınıfının bilimsel sosyalist örgütlenmelerini ve üyelerini hedefleyen bir dizi saldırıya yeni bir halka olmuştur.

"Ancak yine yinelenmesinde yarar olan bir nokta vardır. Faşist çeteler bu denli azgınlaşabilmek için gereken cesareti, kimilerinin dediği gibi son çırpınışlarından bulmamaktadırlar. Faşist çetelere, ardındaki güçlere CHP hükümetinin uyguladığı politika, izlediği yöntemler gereken desteği vermektedir.

"CHP ve hükümeti, 'anarşiyle mücadele' ismi altında emekçi halka karşı giriştiği sindirme politikasından vazgeçip, işçi ve emekçi sınıflarla birlikte faşizmin üzerine yürümeye geçmezse, işlenen cinayetlerden, faşizmin suçlarından eş düzeyde sorumlu olacaktır.

"Ve kabaran bu hesaplar bir gün, uzak olmayan bir gün mutlaka en ince noktasına kadar sorulacaktır."

İŞÇİ KÖYLÜ ÖĞRENCİ GENÇ ÖNCÜLER DERNEĞİ "GENÇ ÖNCÜ MARŞI" ŞİİR YARIŞMASI AÇTI

GENÇ ÖNCÜ GENEL MERKEZİ TARAFINDAN YAPILAN BİR AÇIKLAMAYLA ÖRGÜTÜN MARŞI OLARAK KABUL EDİLECEK BİR "GENÇ ÖNCÜ MARŞI" İÇİN SÖZ YARIŞMASI AÇILDIĞI BİLDİRİLMİŞTİR.

MARŞ SÖZÜ OLARAK HAZIRLANACAK ŞİİRLERDE GENÇ ÖNCÜ'NÜN İLKELERİNİ VE TÜZÜĞÜNÜN AMAÇ VE GÖREVLERİNİ BELİRTEN, ANLATAN ÖZELLİKLER ARANACAKTIR.

YAPILAN AÇIKLAMAYA GÖRE BU MARŞIN BİLİMSEL SOSYALİST GENÇLİĞİN YIĞINSAL ÖRGÜTLENMESİNİN MARŞI OLARAK KUŞAKTAN KUŞAĞA AKTARILACAĞI VE BU YÖNÜYLE TARİHSEL BİR ÖNEMİ OLDUĞU VURGULANIYOR.

MARŞ SÖZÜ YARIŞMASINA KATILAN YAPITLARIN SEÇİMİ, GENÇ ÖNCÜ VE İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ GÖREVLİLERİ İLE, SANATÇI ARKADAŞLARIMIZDAN OLUŞACAK BİR JÜRİ TARAFINDAN YAPILACAK.

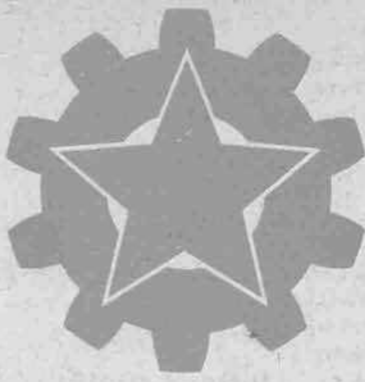
YARIŞMAYA KATILACAK YAPITLARIN EN GEÇ 15 OCAK TARİHİNDE GENÇ ÖNCÜ GENEL MERKEZİ'NDE (NECATİBEY CADDESİ 54/23 DEMİRTEPE ANKARA) OLACAK BİÇİMDE YOLLANMASI BELİRTİLEN AÇIKLAMADA, YARIŞMAYA BİRDEN ÇOK YAPITLA KATILMANIN MÜMKÜN OLDUĞU DA DUYURULUYOR.

AÇIKLAMAYA GÖRE YARIŞMA SONUCU BİRİNCİLİK, İKİNCİLİK VE ÜÇÜNCÜLÜK KAZANANLARA, BİRİNCİLİK KAZANAN YAPITIN SÖZLERİNİN İŞLENDİĞİ BİR GENÇ ÖNCÜ BAYRAĞI VERİLECEK.

1. L. HUBERMAN
Feodal Toplumdan Yirminci Yüzyıla (2. Basım) 40 TL.
2. O. KURMUŞ
Emperyalizmin Türkiye'ye Girişi (2. Basım). . 40 TL.
3. V. VASSINE-S. GRIBANOV - I. OUNDASSYNOV
Aydınlar ve Sınıf Mücadelesi (2. Basım) . . . . 20 TL.
4. CAŞANOVA - PREVOST - METZGER
Bilimsel Sosyalizm ve Sosyal Demokrasi
(2. Basım) . . . . 20 TL.
5. A. SPIRKIN - O. YAKHOT
Diyalektik ve Tarihi Materyalizm (3. basım) 40 TL.
6. M. RYNDNA - G' CHERNIKOV
Kapitalizmin Ekonomi Politiği (2. Basım) 70 TL.
7. K. MARX - F. ENGELS - V.I. LENİN
Sendikalar Üzerine (2. Baskı hazırlanıyor) 60 TL.
8. Y. KÜÇÜK
Endüstrileşme Sürecinin Temel Sorunları,
Sovyet Deneyimi 1925 - 1940. . . . . 60 TL.
9. B. BORAN
İki Açıdan Türkiye İşçi Partisi Davası . . . . . 30 TL.
10. J. WODDIS
Yeni Devrim Teorilerinin Eleştirisi 1
Fanon ve Afrika'da Sınıflar (Tükendi)
(2. baskı hazırlanıyor) . . . . 30 TL.
11. R. CASTILLO
Şili Devriminin Öğrettikleri (Tükendi) . . . . . 25 TL.
12. V. KRIVTSOV
Marksizm ve Maoizm (2. Baskı hazırlanıyor) 40 TL.
13. BREUER - HARTMANN - LEDERER
Latin Amerika'da Devrim . . . . 30 TL.
14. M. BASMANOV
Çağdaş Troçkizm ve Karşı Devrimci Özü
(Tükendi) (2. Baskı hazırlanıyor) . . . . 35 TL.
15. Y. KÜÇÜK
Planlama Kalkınma ve Türkiye (Tükendi) . . .22.50 TL.
16. A. CUNHAL
Portekiz'de Özgürlüğün Şafağı . . . . 35 TL.
17. J. WODDIS
Yeni Devrim Teorilerinin Eleştirisi 2
Debray ve Latin Amerika'da Devrim . . . . . . 25 TL.
18. G. HOELL
Tarımda Kapitalizm Gelişmesi ve Toprak Rantı 20 TL.
19. I. MELNIKOV
Pentagon ve Amerikan Üsleri . . . . 15 TL.
20. A. MISHIN
Teoride ve Pratikte Burjuva Demokrasisi. . . . 15 TL.
21. B. PONOMAREV
Sovyetler Birliği Komünist Partisi Tarihi
(Toplatıldı) . . . . 60 TL.
22. K. MARX - F. ENGELS - V.I. LENİN
Marksist Felsefe Yazıları . . . . 40 TL.
23. K. KORBASH
Maoizmin Ekonomik "Teorileri" . . . . 25 TL.
24. Bulgaristan Bilimler Akademisi
Bulgaristan'da Kapitalizmden Sosyalizme
Geçiş Sorunları . . . . 60 TL.
25. H. SELSAM
Din, Bilim ve Felsefe . . . . 25 TL.
26. RAPORLAR, KARAR, KONUŞMALAR
Sovyetler Birliği Komünist Partisi 25. Kongresi . .40 TL.
27. B. SUCKHOV
Gerçekçiliğin Tarihi . . . . 50 TL.
28. H. LUMER
Siyonizm ve Dünya Politikasındaki Rolü . . . . 25 TL.
29. H. MOMJAN
Marksizm ve Dönek Garaudy . . . . 30 TL.
30. A. DORSAY - H. SAİT
Marksist Ekonomi Politik'te Ücret ve
Türkiye'de Ücretler . . . . 25 TL.
31. V.S. VYGODSK
Mark'ın Düşüncesinin Gelişimi . . . . 30 TL.
32. J. WODDIS
Yeni Devrim Teorilerinin Eleştirisi 3
Marcuse ve Batı Dünyası . . . . 25 TL.
33. R. KARALAR - Z. ÜSKÜL
Sosyalist Ülkelerde Kooperatifçilik Üzerine . . 30 TL.
34. SSCB BİLİMLER AKADEMİSİ
Günümüzde Tekelci Kapitalizm I . . . . 60 TL.
35. R. REISSIG - D. WEIGHTER
Antitekelci Mücadelenin Strateji ve Taktikleri 30 TL.
36. SSCB BİLİMLER AKADEMİSİ
Ekim Devrimi Sonrası Türkiye Tarihi 1. . . . . 50 TL.
37. GORNENSKI - PETROVA - DIMITROV
Bulgaristan'da Faşizme Karşı Mücadele ve
Sosyalizm . . . . 20 TL.
38. S.N. BELJAJEVA
Grafik ve Örneklerle Ekonomi Politik . . . . . 60 TL.
39. SSCB BİLİMLER AKADEMİSİ
Ekim Devrimi Sonrası Türkiye Tarihi 2. . . . . 35 TL.
40. OKTAY EKİNCİ
Çizgilerle İnsanlığın Tarihi. . . . . 50 TL.
41. G. GİRGİNOV , V. MSHVENİERADRE
Günümüzde Antisovyetizm, Antikomünizm . . 25 TL.
— MAURİCE THOREZ
Halkın Oğlu, Otobiyografi (Çıkıyor)
— Ekim Fırtınası ve Sonrası (Anılar, Öyküler) (Çıkıyor)
— Bir Karagün Dostluğu (Kurtuluş Savaşı Yıllarında Türkiye - Sovyetler Birliği İlişkileri) (Çıkıyor)
— Sosyalizm 60 Yılda İnsanlığa Ne Getirdi?
(Sovyetler Birliği Üzerine 100 Soru, 100 Cevap)
(Çıkıyor)

D-2/1 - E. LABARCA - LUIS CORVALAN . . . . 20 TL.

Piyerloti Cad. 21/1 , ÇEMBERLİTAŞ / İSTANBUL
250,- TL'yi aşan istekler % 25 indirimli ve ödemeli gönderilir.

GENÇ ÖNCÜ

J. Stalin

10 TL.